

RAZVOJNI PLAN - GRAD SUBOTICA

2023.-2032.

Subotica, 2022. godina

POZDRAVNA RIJEČ GRADONAČELNIKA SUBOTICE

Subotica, grad secesije na sjeveru Srbije, „Kapija Europe, prag Balkana“, isprepleten kulturom 20 nacionalnosti i religija.

Razvojni plan Subotice za razdoblje 2023.-2032. godine kreiran je sudjelovanjem svih zainteresiranih strana gradske uprave, institucija, privatnog, nevladinog sektora, IT klastera Subotica 2030 i građana. Rezultat zajedničkog kreiranja budućnosti jeste očuvanje bogate kulturne baštine i multikulturalnosti, međunarodnih festivala, slobodne industrijske zone, turizma i sporta.

U viziji 2032. godine vidimo Suboticu kao moderan, europski grad po mjeri svih građana, s kvalitetnim uvjetima života; prepoznatu destinaciju za nove investitore i turiste iz cijelog svijeta, uz kontinuirana investicijska ulaganja, proširenjem infrastrukturne komunalne i prometne mreže, s većom sviješću o važnosti čistog i zelenog grada, s internetom dostupnim svima, gdje Gradska uprava, primjenjujući načela transparentnosti i sudjelovanja, ima suvremenu, otvorenu i odgovornu ulogu prema građanima.

Kreirani prioritetni ciljevi po područjima, usklađeni su s važećim nacionalnim planskim dokumentima, sadrže doprinos Ciljevima održivog razvoja 2030. Ujedinjenih nacija i povezanost s prioritetima Europske unije u proračunskom razdoblju 2021-2027.

Završetkom velikih kapitalnih investicija, brze pruge Beograd Budimpešta, Narodnog kazališta, obnovom bolnice, stadiona, Aqua parka na Paliću, korištenjem novih pametnih tehnologija, uporabom obnovljivih izvora energije Grad će dobiti novu dimenziju.

„Najbolji način da predvidite budućnost je da je stvorite“ (Peter Drucker)

Stevan Bakić

Gradonačelnik Subotice

SADRŽAJ:

POPIS SKRAĆENICA	5
1. METODOLOŠKI PRISTUP I PROCES IZRADE RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE	6
2. OPĆE INFORMACIJE O SUBOTICI	9
2.1. Geografski položaj.....	9
2.2. Kratka povijest Subotice.....	10
2.3. Administrativna struktura.....	11
3. PREGLED I ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA.....	12
3.1. Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava	12
3.1.1. Osnovni demografski podaci	13
3.1.2. Obrazovanje	15
3.1.3. Zdravstvena zaštita	17
3.1.4. Socijalna zaštita	18
3.1.5. Kultura	20
3.1.6. Pravosuđe/sigurnost.....	20
3.1.7. Rashodi korisnika proračunskih sredstava	21
3.2. Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša	23
3.2.1. Osnovni podaci.....	24
3.2.2. Zaštita okoliša	24
3.2.3. Građevinarstvo.....	26
3.2.4. Financijski pokazatelji Javno komunalnih poduzeća	27
3.3. Lokalni ekonomski-gospodarski razvoj	29
3.3.1. Gospodarska društva i poduzetnici	30
3.3.2. Poslovanje gospodarskih društava i poduzetnika	31
3.3.3. Zaposlenost i zarade	33
3.3.4. Poticaji regionalnog razvoja.....	34
3.3.5. Turizam.....	35
3.3.6. Poljoprivreda	36
3.3.7. Financijski pokazatelji lokalne samouprave	37
4. SWOT ANALIZA	40
4.1. Objedinjena SWOT analiza	40
4.2. SWOT analiza po sektorima	41
4.2.1. SWOT analiza- Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava	41
4.2.2. SWOT analiza- Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša.....	42
4.2.3. SWOT analiza- Lokalni ekonomsko-gospodarski razvoj.....	43

5. 5. VIZIJA I RAZVOJNI PRAVCI GRADA SUBOTICE.....	44
<i>5.1. Vizija grada Subotice</i>	<i>44</i>
<i>5.2. Razvojni pravci grada Subotice</i>	<i>45</i>
6. PRIORITETNI CILJEVI RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE.....	46
<i>6.1. Pregled prioritetnih ciljeva po pravcima razvoja</i>	<i>46</i>
<i>6.2. Mjere za realizaciju prioritetnih ciljeva po pravcima razvoja</i>	<i>47</i>
7. VEZA PRIORITETNIH CILJEVA RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE S CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN I PRIORITETIMA EU ZA RAZDOBLJE 2021-2027	55
<i>7.1. Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030).....</i>	<i>55</i>
<i>7.2. Prioriteti EU za razdoblje 2021-2027</i>	<i>58</i>
8. PRIORITETI I INVESTICIJE VAŽNE ZA GRAD SUBOTICU, KOJE NISU U NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE	59
9. OKVIR ZA PROVEDBU, PRAĆENJE PROVEDBE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE.....	61

POPIS SKRAĆENICA

SWOT - (AKRONIM ENGLEŠKIH RIJEČI: -STRENGTHS, WEAKNESSES, OPPORTUNITIES, THREATS - SNAGE, SLABOSTI, PRILIKE, PRIJETNJE)

EU – EUROPSKA UNIJA

UN – UJEDINJENE NACIJE

RS – REPUBLIKA SRBIJA

APV – AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA

LS – LOKALNA SAMOUPRAVA

PPP - PRIPREMNO PREDŠKOLSKI PROGRAM

JP – JAVNO PODUZEĆE

CSR – CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

JKP – JAVNO KOMUNALNO PODUZEĆE

RSD – REPUBLIKA SRBIJA DINAR

EUR – EURO

JLS – JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

NSZ – NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE

COR UN – CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA UJEDINJENIH NACIJA

OIE – OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

IT – INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

NALED – NACIONALNA ALIJansa ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

RRA – REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA

GV – GRADSKO VIJEĆE

TOGS – TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA SUBOTICE

OCD – ORGANIZACIJE CIVILNOGA DRUŠTVA

1. METODOLOŠKI PRISTUP I PROCES IZRADE RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE

Uvod

Skupština Grada Subotice je na 20. sjednici održanoj dana 03. ožujka 2022. godine, donijela Odluku o pokretanju procesa izrade Razvojnog plana grada Subotice za razdoblje 2023.-2032. godine sukladno Zakonu o planskom sustavu Republike Srbije.

Stručnu potporu u izradi Razvojnog plana grada Subotice pružala je Regionalna razvojna agencija Panonreg, dugogodišnji partner lokalne samouprave na takvim poslovima, dok je NALED kroz projekt „Unapređenje kapaciteta JLS za izradu razvojnih planova“ podržao proces i izrade dokumenta.

Proces je realiziran u razdoblju ožujak - prosinac 2022. godine i omogućio je pripremu Razvojnog plana grada Subotice na temelju aktualno dostupnih metodoloških smjernica, prije svega zahvaljujući izdanjima Stalne konferencije gradova i općina, a posebno želimo spomenuti „Smjernice za izradu razvojnih planova jedinica lokalne samouprave“¹

Termini izraženi u Razvojnom planu grada Subotice u gramatičkom muškom rodu podrazumijevaju muški i ženski rod osoba na koja se odnose.

Metodološki pristup i proces izrade

Prema Zakonu u planskom sustavu Republike Srbije, Razvojni plan je dugoročni dokument razvoja koji donosi Skupština jedinice lokalne samouprave za razdoblje od najmanje sedam godina. Prema navedenom Zakonu, osnovni elementi razvojnog plana su: analiza postojećeg stanja, vizija, prioritetni ciljevi i pregled mјera kojima se dostižu predloženi ciljevi, s kraćim opisom. Predložene mјere detaljnije se razrađuju srednjoročnim planom jedinice lokalne samouprave i dokumentima javne politike.

Razvojni plan predstavlja dokument integriranog planiranja koji polazi od osnovne prepostavke međuovisnosti prirodnih, društvenih i ekonomskih sustava, s ciljem postizanja sinergijskih učinaka, uz zadržavanja osnovnog fokusa svakog od sektora.

Kako i Agenda 2030. planira, svih 17 ciljeva integrira se na način da se uključuju tri dimenzije održivog razvoja: ekonomski rast, socijalna inkluzija i zaštita okoliša.

Kada je riječ o procesu definiranja razvojnog plana, izrada se temelji na standardnoj metodologiji, koja se može predstaviti kroz nekoliko faza:

- Faza pripreme procesa
- Faza realizacije procesa i razvoja dokumenta
- Faza definiranja modela za praćenje, vrednovanje i izvještavanje sa strukturom odgovornosti

Faza pripreme procesa podrazumijeva definiranje tima jedinice lokalne samouprave koji administrativno i tehnički vodi cijeli proces izrade plana, i koji je zadužen za organizacijske aktivnosti oko realizacije projekta izrade razvojnog plana.

U ovo fazi vrši se analiza zainteresiranih strana i izrađuje matrica zainteresiranih strana. Matrica treba obuhvatiti sve najvažnije aktere, a koji se presijecaju prema utjecaju i značaju koji imaju na području za koji se plan izrađuje. Izrađena matrica zainteresiranih strana predstavlja podlogu za predlaganje članova radnih tijela, strukturiranih u jednu ili više tematskih skupina, u ovisnosti od broja i strukture aktera, kao i specifičnosti područja. U slučaju grada Subotice, analizu su zajednički izradili članovi Tima za izradu Razvojnog plana i suradnici RRA Panonreg na koji način je definiran popis pozvanih na sektorske radne

¹ Nakladnik: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, Projekt Podrška reformi javne uprave u Srbiji, Beograd, Travanj 2020. godine

sastanke. Popis pozvanih na sektorske sastanke svakako nije bio zaključen, jer su i tijekom trajanja procesa rada sa sektorskim skupinama, kada bi bili prepoznati novi zainteresirani subjekti, isti bili uključeni u rad.

Faza realizacije procesa i razvoja dokumenta realizira se kroz transparentni participativni proces u koji su uključeni svi prepoznati lokalni akteri, poput predstavnika različitih institucija i organizacija (znanstveno-istraživačke, razvojne agencije, donositelji odluka s viših razina vlasti, eksperti) s ciljem pružanja stručne i tehničke pomoći, odnosno pružanja potpore u rješavanju prepoznatih problema ili implementaciji mogućih mjera. Faza razvoja dokumenata podrazumijeva dva, međusobno uvjetovana koraka: analizu postojećeg stanja i definiranje vizije, prioritetnih ciljeva i mjera

- **Analiza postojećeg stanja** podrazumijeva prikupljanje i obradu podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Sekundarni podaci prikupljaju se iz službene statistike, dok načini prikupljanja primarnih podataka mogu biti različiti (upitnici, ankete, intervju, drugo), a na izbor načina prikupljanja podataka utječe raspoloživo vrijeme i dostupni ljudski resursi za prikupljanje i obradu. Analiza postojećeg stanja realizira se i predstavlja prema područjima, a to su u najširem okviru komunalna, društvena i ekomska infrastruktura s potpodručjima. Uz analizu postojećeg stanja, provedenoj na temelju dostupnih podataka, predstavnici radnih tijela izrađuju i SWOT matricu, koja predstavlja najvažniji alat u procesu planiranja. U slučaju Grada Subotica, izrađene su tri sektorske SWOT analize i jedna objedinjena SWOT analiza, što je integrirana verzija sektorskih dokumenata.
- **Definiranje vizije, prioritetnih ciljeva i mjera** podrazumijeva participativni proces u vidu konzultacija, u koji su uključeni ranije identificirani lokalni akteri organizirani kroz tematske skupine. Tehnike konzultacija mogu biti različite, a u ovom procesu korištene su: fokus grupe, sektorski sastanci, online ankete i izravni intervju.
- ✓ **Vizija** predstavlja željeno stanje u budućnosti. Vizija se odvija procesom brainstorminga na sastancima tematskih skupina. Definirana vizija treba biti inspirativna i ambiciozna, kratka i lako pamtljiva, ostvariva i mjerljiva, ali i da lokalnu samoupravu, za koju se planira, razlikuje od ostalih područja.
- ✓ **Razvojni pravci** su područja, u kojima su definirani **Prioritetni ciljevi**. Prioritetni ciljevi su projekcije željenog stanja koje pridonose ostvarenju vizije, a postižu se provedbom mjera, odnosno skupne mjera, pri čemu svaka mjera, odnosno skupina mjera mora biti povezana s konkretnim prioritetnim ciljem. Ciljevi su određeni tako da su precizni, mjerljivi, prihvatljivi, realni i vremenski ograničeni.
- ✓ **Mjere** predstavljaju skup aktivnosti čije se poduzimanje planira radi ostvarenja prioritetnih ciljeva, odnosno ostvarenja postavljene vizije. Mjere mogu biti različite po svojoj vrsti i načinu djelovanja, a realizacija postavljenog cilja zahtijeva realizaciju jedne ili više mjera, koje mogu biti međusobno uvjetovane. Mjere, prema gore navedenoj Uredbi, mogu biti: regulatorne, poticajne, informativno - edukativne, osiguranje dobara i pružanje usluga, institucionalno upravljačko-organizacijske.

Nakon izrade Plana razvoja lokalna samouprava organizira prezentaciju plana pred širom lokalnom zajednicom, kao i javnu raspravu. Nakon javne rasprave, Plan razvoja jedinice lokalne samouprave, na prijedlog Vijeća, usvaja Skupština lokalne samouprave.

Grad Subotica je u procesu definiranja Plana razvoja za razdoblje 2022.-2032. godine u potpunosti poštovao gore predstavljenu metodologiju i realizirao sve predviđene faze i aktivnosti.

Tijekom definiranja prioritetnih ciljeva, s posebnom pozornošću analizirani su Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030) i prioriteti Europske unije u razdoblju 2021.-2027. provjeravajući, koje su mjeru važne u lokalnom kontekstu, a čija implementacija pridonosi postizanju jednog ili više ciljeva održivog razvoja UN, ili prioriteti EU.

Specifičnosti participativnog procesa Subotice

Grad Subotica je Skupština Grada Subotice je 03. ožujka 2022. godine, pristupila procesu izrade Razvojnog plana grada Subotice za razdoblje 2022.-2030. i tim povodom imenovala koordinatora i Tim za izradu Razvojnog plana. Jedna od prvih aktivnosti bila je izrada matrice zainteresiranih strana, gdje su prepoznati najvažniji akteri iz okruženja, iz privatnog, civilnog i javnog sektora, koji su podijeljeni u tri tematske skupine: 1. Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava, 2. Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša, 3. Lokalno ekonomsko- gospodarski razvoj. U razdoblju rujan – studeni 2022. tematske radne skupine su kroz radne sastanke i radionice, identificirale sve elemente koji čine ovaj Plan. Svaka sektorska skupina održala je najmanje dva sastanaka, na kojima je napravljeno vizioniranje, SWOT analiza, prioritizacija iskaza kroz procjenu važnosti (težine) pojedinih iskaza i definiranje mogućih mjera za intervenciju po svim segmentima SWOT analize. Sektorski sastanci bili su učinkoviti zahvaljujući korištenju različitih metodoloških alata – od rada u plenumu, preko anonimnih prijedloga i glasovanja putem mobilnih telefona i softvera Mentimeter, do rada u malim skupinama na definiranju mogućih mjera. Na sektorskim sastancima ukupno je sudjelovalo 166 osoba. Tim koji je vodio proces izrade Plana posebno je ponosan na uključenost i aktivno sudjelovanje svih nazočnih, kao i na pozitivan ton, kroz cijeli zajednički rad.

U namjeri čim veće dostupnosti građanima procesa analize postojećeg stanja i definiranja vizije i prioritetnih ciljeva, u razdoblju od 12. do 30. listopada 2022. godine organizirana je i online anonimna anketa za građane. Anketu je u potpunosti ispunilo 165 osoba, koje prema svim parametrima (spol, zanimanje, dobna kategorija) čine reprezentativnu sliku stanovnika lokalne samouprave. Od svih sudionika, njih 11 izrazilo je želju dati i dodatni doprinos definiranju neke sektorske politike i u tu svrhu, posebno su anketirani od strane stručnog tima za izradu Plana razvoja. Kvalitativno obrađeni rezultati ankete su integrirani u inpute sa sektorskih sastanaka

U prilogu ovog dokumenta, uz Odluku o pristupanju izradi i rješenjima o imenovanju tima i koordinatora, nalaze se i sastavi sektorskih radnih skupina, kao i statistički podaci i obrađeni rezultati vezani uz online anketu.

S ciljem dalnjeg jačanja transparentnosti i otvorenosti procesa na izradi Razvojnog plana, dana 10. studenog 2022. godine održan je otvoreni Partnerski forum sa 70 sudionika. Na skupu koji je trajao 2 sata nazočni su bili svi relevantni čimbenici u procesu izrade Plana i zainteresirani građani. Sudionici su informirani o procesu i bili su u mogućnosti dati dodatne sugestije.

Javna rasprava o prijedlogu Razvojnog plana grada Subotice za razdoblje 2023-2032. godine, organizirana je mjeseca prosinca 2022. godine, izvješće o tome nalazi se u prilogu samog Plana.

2. OPĆE INFORMACIJE O SUBOTICI

2.1. Geografski položaj

Grad Subotica nalazi se na krajnjem sjeveru Republike Srbije i Autonomne Pokrajine Vojvodine uz granicu s Mađarskom, na $46^{\circ}05'55''$ sjeverne geografske širine i $19^{\circ}39'47''$ istočne geografske dužine. Sjeverno je pješčara, a južno prapor. Prostrane šume koje sa sjevera štite grad od pjeska prostiru se na 4.330 hektara. Oko grada je više jezera, među kojima su najveća Palić i Ludaš.

Sjeverno od grada nalazi se pješčara s plodnim voćnjacima i vinogradima na južnim dijelovima, a na plodnoj zemlji crnici razvija se poljoprivreda.

Grad smješten u Panonskoj nizini ima dugu tradiciju i bogatu kulturnu baštinu. Područje grada Subotice obuhvaća gradsko područje i 19 naseljenih mjesta koja se prostiru na površini od 1.008 kvadratnih kilometara.

Subotica je zahvaljujući svom geografskom položaju i vrijednim žiteljima tijekom vremena postala najznačajnije administrativno-upravno, industrijsko, trgovačko, prometno i kulturno središte u sjevernoj Bačkoj, a Paličko jezero smješteno u blizini grada čini je i turističko-rekreacijskim središtem šireg područja.^[3]

U blizini grada je spoj na autocestu E-75 koja Suboticu povezuje s Mađarskom na sjeveru i Južnom Europom preko Beograda na jugu. Također, Subotica je željeznički povezana s cijelom Europom.^[4]

U geomorfološkom smislu ovo područje je homogeno i ima ravničarski karakter. Prostire se na dijelu velike zaravni koja prelazi iz Mađarske na naše područje do crte Kula–Sombor. Karakter terena ima dobar poljoprivredni značaj: mogućnost primjene pune poljoprivredne mehanizacije i optimalne organizacije zemljишnog prostora za poljoprivrednu eksploraciju, te mogućnost navodnjavanja i dr.

Subotica ima 19 naselja. ukupna površina iznosi 1.008 km²

Gradu Subotica pripadaju naseljena mjesta kako slijede:

1	<i>Bajmak</i>	10	<i>Durđin</i>
2	<i>Mišićovo</i>	11	<i>Kelebija</i>
3	<i>Kraljev Brig</i>	12	<i>Mala Bosna</i>
4	<i>Bikovo</i>	13	<i>Novi Žednik</i>
5	<i>Gornji Tavankut</i>	14	<i>Stari Žednik</i>
6	<i>Donji Tavankut</i>	15	<i>Palić</i>
7	<i>Mirgeš</i>	16	<i>Subotica</i>
8	<i>Hajdukovo</i>	17	<i>Čantavir</i>
9	<i>Šupljak</i>	18	<i>Bačko Dušanovo</i>
		19	<i>Višnjevac</i>

2.2. Kratka povijest Subotice

U pisanim dokumentima Subotica se prvi put spominje 7. svibnja 1391. godine, iako nema sumnje da je nastala puno ranije jer je dokazano da je ovo područje bilo naseljeno i prije 3.000 godina. Zbog velikih migracija stanovništva ovu pograničnu regiju naselili su Mađari, Hrvati, Bunjevci, Srbi, Nijemci, Židovi, Slovaci i drugi narodi. Prvo zabilježeno ime je Zabadka. Od 1391. godine Subotica je mijenjala ime više od dvjesta puta, a među nekoliko važnijih su Szent Maria, Maria Theresiopolis, Maria Theresienstadt, Szabadka i Subotica.

Za manje od dva desetljeća, krajem XIX. i početkom XX.

stoljeća prošla je kroz iznimno intenzivan urbani, industrijski i kulturni razvoj. Razvoj obrta, industrije i trgovine uvjetovan dolaskom željeznice 1869. godine, doživio je veliki procvat nakon izgradnje električne centrale i uvođenja tramvaja 1897. godine.

Preteće sadašnje industrije krajem XIX. i početkom XX. stoljeća bili su izvoznici mesa „Hartman&Konen“, koji su prvi u zemlji koristili hladnjake; tvornica sumporne kiseline i gnojiva „Klotild“ osnovana 1904. godine; braća Ruff koji su proizvodnju slatkiša u Subotici utemeljila 1917. godine; 1923. godine osnovana je tvornica elektromotora „Sever“.

Gradnja Gradske kuće počela je 1908. godine u vrijeme gradonačelnika Károlya Bíróa. Na natječaju raspisanom dvije godine ranije prvu nagradu dobio je projekt pod šifrom "Pod tornjem" mađarskih arhitekata Marcela Komora i Dezsőa Jakaba, već poznatih graditelja u Subotici. Gradska kuća trebala je biti sagrađena nakon rušenja druge Gradske kuće, koja ni izgledom ni veličinom više nije zadovoljavala potrebe grada čiji su ekonomija, kultura, ali i birokracija jačali na prijelazu stoljeća. Iz ugla današnjih "razvučenih" graditeljskih rokova nevjerojatno zvuči podatak da je zgrada koja se prostire na 5.800 četvornih metara, u dimenzija 105 puta 55 metara i ima zvonik od 76 metara, izgrađena u samo dvije godine. Sljedeće dvije godine bile su potrebne za njezino uljepšavanje, te je Gradska kuća kao administrativni centar otvorena 1912. godine. Iako je na natječaju pobijedio rad u stilu baroka, u tom trenutku dominantnog umjetničkog smjera, arhitekti Komor i Jakab Gradsku kuću u Subotici izgradili su u stilu mađarske varijante secesije, umjetničkog smjera koji je tek počeo uzimati maha na europskoj kulturnoj sceni.

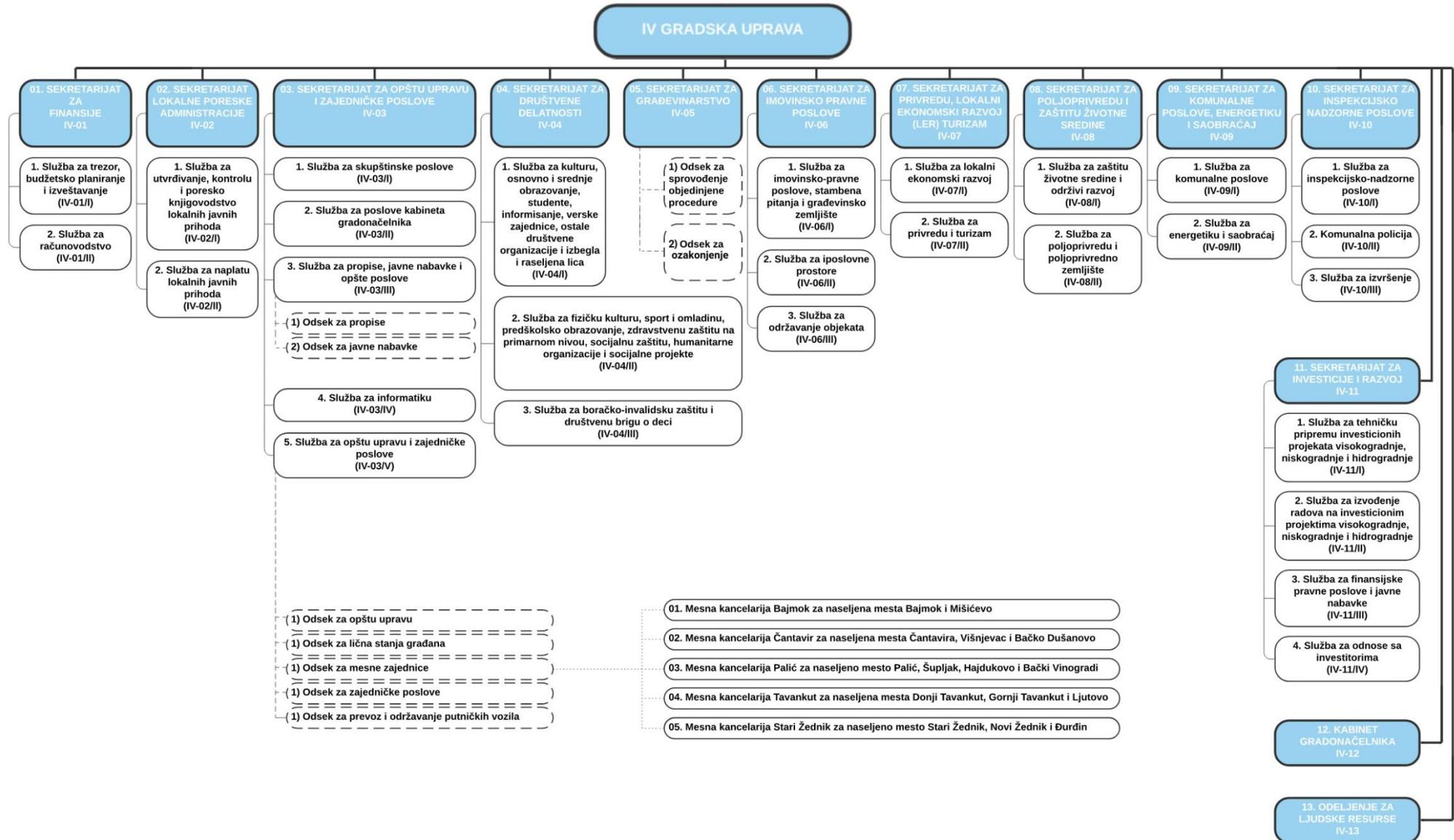

Nespremnom oku Subotičana zgrada koja je visinom i gabaritom nadmašuje sve postojeće, u razigranom stilu punom cvjetnih motiva isprva je djelovala kao šok pa su lokalne novine zabilježile kako su odmah po njezinoj izgradnji građani počeli prikupljati potpise za rušenje. Cijelo stoljeće Gradska kuća opstala je kao političko, administrativno, pa i kulturno središte grada. Osim u jednom kratkom razdoblju s početka osamdesetih godina prošlog stoljeća, ona je uvijek bila sjedište subotičkog gradonačelnika, gotovo svih gradskih administrativnih službi, ali i velikog broja kulturnih institucija. Svim Subotičanima ona je najsnažniji simbol grada gdje je između grada i ovog zdanja stavlja znak jednakosti.

administrativno, pa i kulturno središte grada. Osim u jednom kratkom razdoblju s početka osamdesetih godina prošlog stoljeća, ona je uvijek bila sjedište subotičkog gradonačelnika, gotovo svih gradskih administrativnih službi, ali i velikog broja kulturnih institucija. Svim Subotičanima ona je najsnažniji simbol grada gdje je između grada i ovog zdanja stavlja znak jednakosti.

2.3. Administrativna struktura

3. PREGLED I ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

3.1. Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava

Sažetak i sumarni presjek stanja i činjenica važnih u vezi sa: Smjer razvoja: 1. KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠTVENI RAZVOJ I DOBRA UPRAVA u Subotici

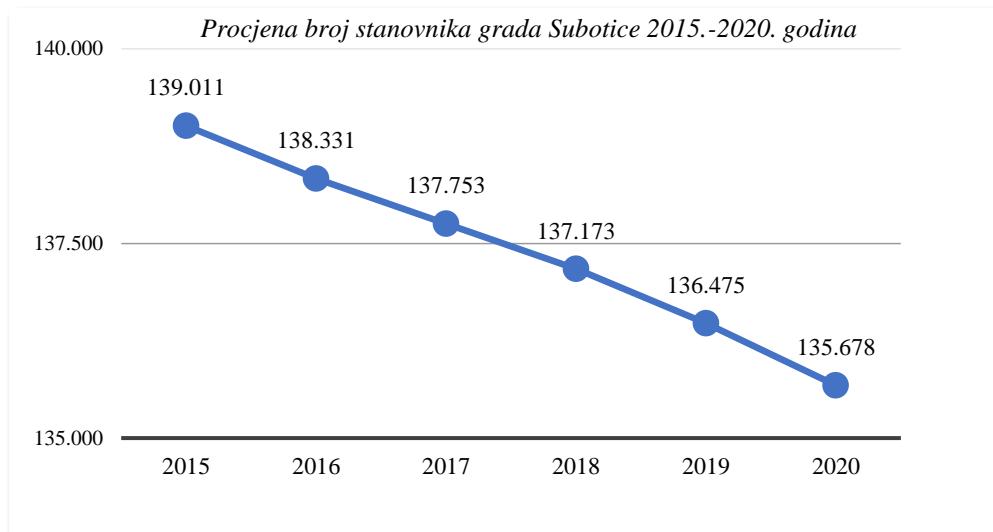
- ✓ U razdoblju 2011.-2020. broj stanovnika u gradu smanjen je za 4,15% -podatak za Srbiju: 3,62%
- ✓ Stopa nataliteta manja je od prosjeka u RS i APV;
- ✓ Neto stopa uključenosti u osnovno obrazovanje niža je od prosječne stope u RS, APV i ostalih uspoređenih gradova;
- ✓ Stopa napuštanja osnovnoškolskog obrazovanja viša je od prosjeka u RS i uspoređenih gradova, a niža nego u APV;
- ✓ Stopa napuštanja srednjoškolskog obrazovanja jednaka je prosjeku napuštanja u RS, dok je veća od prosjeka u APV i uspoređenih gradova;
- ✓ Broj liječnika na 1000 stanovnika isti je kao u APV i manji od RS i usporednih gradova. Obuhvat žena tijekom prvog tromjesečja trudnoće suvremenom zdravstvenom zaštitom veći je od RS, APV i svih uspoređivanih gradova;
- ✓ Udio korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu u Subotici niži je nego u RS, APV i uspoređenim gradovima. Što se tiče udjela korisnika novčane socijalne pomoći u ukupnom stanovništvu situacija je slična, udio je manji nego u RS, APV i Nišu i nešto je veći od Kragujevca;
- ✓ Što se tiče stope djece u udomiteljskim obiteljima i stope djece koja koriste usluge smještaja u Subotici je veći nego u RS; APV i drugim uspoređenim gradovima;
- ✓ Broj prijavljenih slučajeva obiteljskog nasilja prema ženama nešto je niži u usporedbi s Kragujevcem i Nišom, dok je broj prijavljenih slučajeva obiteljskog nasilja prema djeci veći nego u Kragujevcu i Nišu;
- ✓ Broj malodobnih počinitelja kaznenih djela kojima su izrečene kaznene sankcije prema mjestu izvršenja u isti je u Subotici i Nišu, dok je taj broj nešto manji nego u Kragujevcu. Broj pravomoćnih osuđenih punoljetnih osoba prema mjestu izvršenja veći je nego u uspoređivanim gradovima;
- ✓ Rashodi i izdaci proračuna lokalne samouprave po stanovniku u RSD niži su od pokrajinskog i republičkog prosjeka, bitno su niži od Novog Sada, a veći od ostalih gradova osim Zrenjanina, s kojim su vrijednosti na približnoj razini;
- ✓ Promatrajući udio rashoda prema djelatnostima u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava (%) u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek (2020. godina) činjenice su:
 - udio rashoda socijalne zaštite u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava u 2020. godini Subotice od 8,4% čini značajno više od republičkog i pokrajinskog prosjeka, kao i svih promatranih gradova,
 - rashodi za obrazovanje čine 22,2%, što je jednako pokrajinskom prosjeku, više nego dvostruko od republičkog prosjeka (9,6%) približno s promatranim gradovima, odnosno niže od Niša, Kruševca i Zrenjanina, a veći je udio navedenog rashoda od Novog Sada i Kragujevca,
 - rashodi za zdravstvenu zaštitu čine 21,4% što je dvostruko više u odnosu na republičke, niže za oko 4% od pokrajinskog prosjeka, iako manji približni je s Novim Sadom dok su od ostalih gradova puno manji i to od 8-15%.

3.1.1. Osnovni demografski podaci

Pokazatelji	Subotica	Srbija
Ukupan broj (popis 2011) :	141.551	7.186.862
Procijenjen broj stanovnika (2020)	135.678	6.926.705
Stopa prirodnog priraštaja (2020)	-7.56	- 5.3

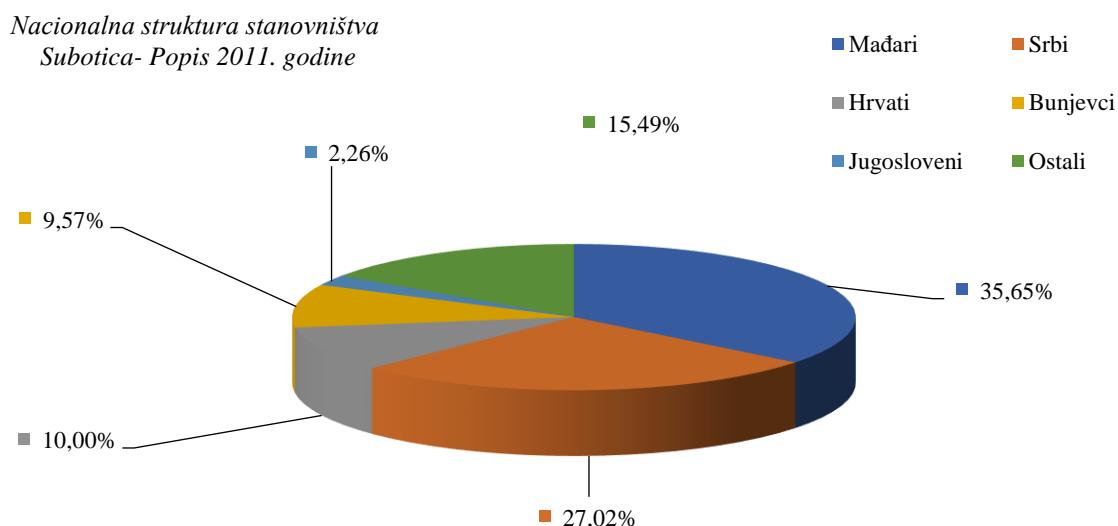
Po popisu iz 2011. godine broj stanovnika grada Subotice je 141.551, međutim prema podacima analitičkog servisa JLS za 2021. godinu procjenjuje se da je ukupan broj stanovnika 134.572, dok je danas i taj broj smanjen kao posljedica negativnog odnosa nataliteta i mortaliteta.

U razdoblju 2002./2011., odnosno između dva popisa, broj stanovnika grada smanjio se za 4,62%, što je iako malo više od prosječne stope opadanja broja stanovnika u Republici Srbiji kao cjelini, na približnoj razini, gdje je broj stanovnika smanjen za 4,15% u navedenom razdoblju.

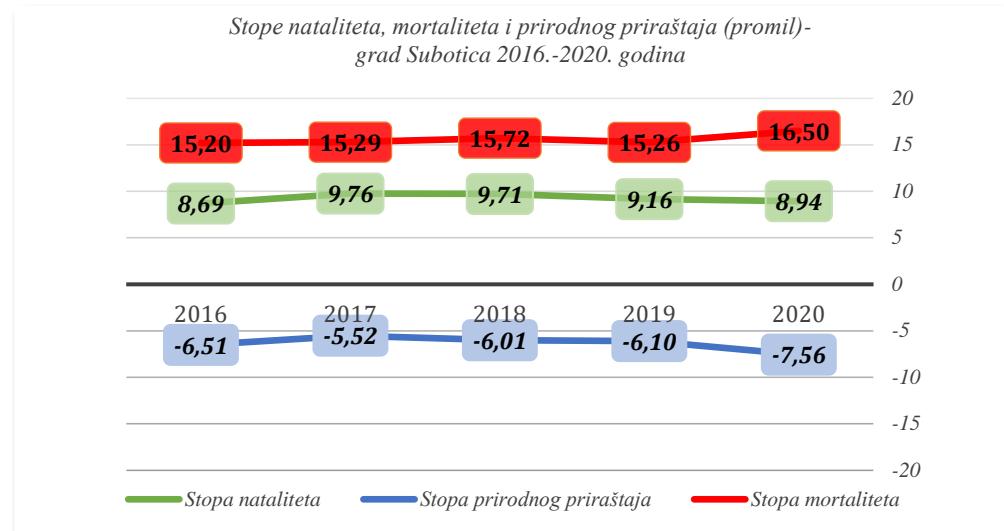

Nacionalna struktura stanovništva

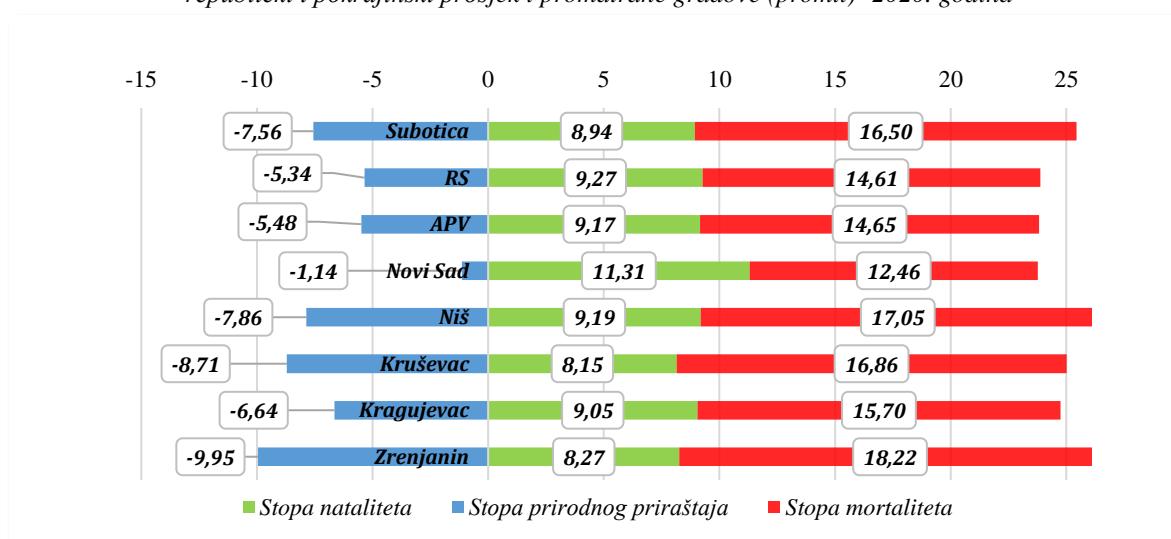
Grad Subotica je multinacionalna sredina i najveću etničku skupinu po popisu iz 2011. čine Mađari s 35,65% od ukupnog broja stanovništva. Srbi čine 27,02 % stanovništva. Hrvati 10,00%. Bunjevci 9,57% i ostale etničke zajednice (Albanci, Bošnjaci, Bugari, Vlasi, Goranci, Jugoslaveni, Makedonci, Muslimani, Nijemci, Romi, Rumunji, Rusi, Slovaci, Slovenci, Ukrajinci, Crnogorci i neopredijeljeni kao i regionalna pripadnost).

U gradu Subotici vrijednost stope nataliteta u promatranom razdoblju, kao što se vidi na sljedećem dijagramu, na približnoj je razini i u 2020. godini, iznosi 8,94, a stopa mortaliteta je iznimno visoka s vrijednošću od 16,50, dok je stopa prirodnog priraštaja negativnog predznaka i iznosi -7,56 što je lošije u odnosu na 2016. godinu kada je ta vrijednost iznosila -6,51.

U sljedećem dijagramu prikazani su podaci grada Subotice za 2020. godinu i uspoređuju se s podacima sljedećih gradova: Novi Sad, Niš, Kruševac, Kragujevac i Zrenjanin, a također i u odnosu na pokrajinski i republički prosjek

3.1.2. Obrazovanje

Obrazovna struktura stanovništva

Grad Subotica- Stanovništvo (15+ godina) s:	Popis 2011
<i>osnovnim obrazovanjem</i>	28.294
<i>srednjim obrazovanjem</i>	60.727
<i>višim obrazovanjem</i>	6.402
<i>visokim obrazovanjem</i>	10.839

Predškolsko obrazovanje

Predškolsko obrazovanje Subotica 2018.-2021.

Grad Subotica	2018	2019	2020	2021
<i>Broj ustanova</i>	6	6	6	6
<i>Broj objekata</i>	61	63	62	64
<i>Broj djece u predškolskom obrazovanju</i>	4327	4546	4640	4789
<i>Djeca uzrasta 0–3 godine u predškolskom odgoju i obrazovanju</i>	1097	1154	1209	1173
<i>Obuhvat djece uzrasta 0–3 godine u predškolskom odgojem i obrazovanju %</i>	29.0	29.7	37.3	37.8
<i>Djeca uzrasta od 3 godine do polaska u PPP u predškolskom odgoju i obrazovanju</i>	2278	2342	2234	2471
<i>Obuhvat djece uzrasta od 3 godine do polaska u PPP u predškolskom odgoju i obrazovanju %</i>	73.5	77.2	72.5	76.8
<i>Obuhvat djece pripremnim predškolskim programom. (%)</i>	89.6	93.1	97.1	97.5

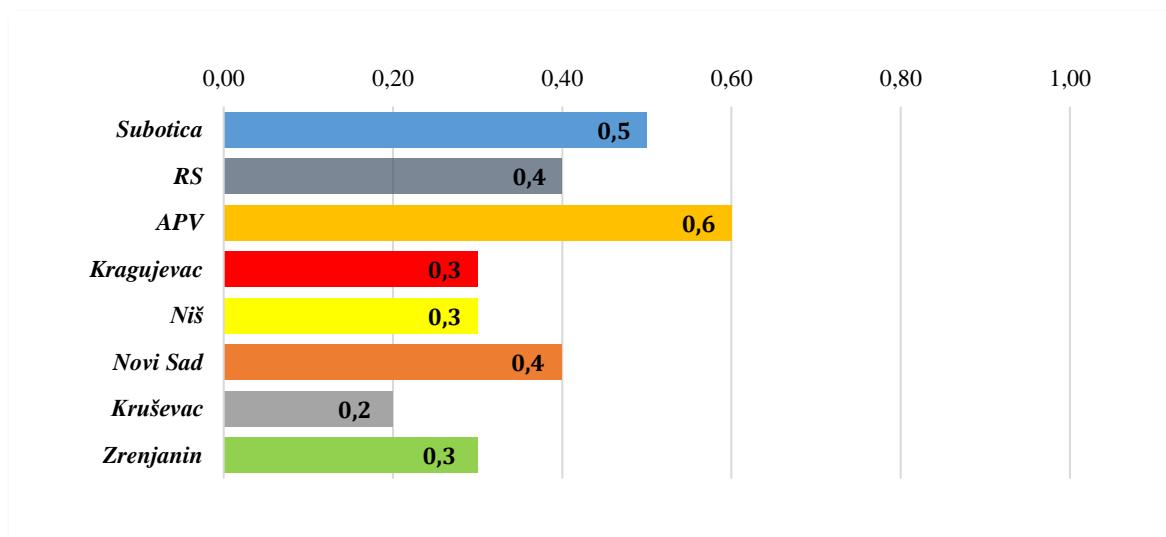
Usporedni pregled podataka s drugim gradovima i u odnosu na pokrajinski i republički prosjek

2020. godina	RS	APV	Subotica	Niš	Kragujevac	Novi Sad	Kruševac	Zrenjanin
<i>Djeca uzrasta 0–3 godine u predškolskom odgoju i obrazovanju</i>	50.635	13.336	1.209	1.734	1.765	5.714	625	1.436
<i>Djeca uzrasta od 3 godine do polaska u PPP u predškolskom odgoju i obrazovanju</i>	101.400	29.755	2.234	3.250	2.722	9.291	1.361	553
<i>Djeca koja pohađaju pripremni predškolski program</i>	64.535	17.683	1.226	2.288	1.750	3.836	995	1.046

Osnovno, srednje i visoko obrazovanje

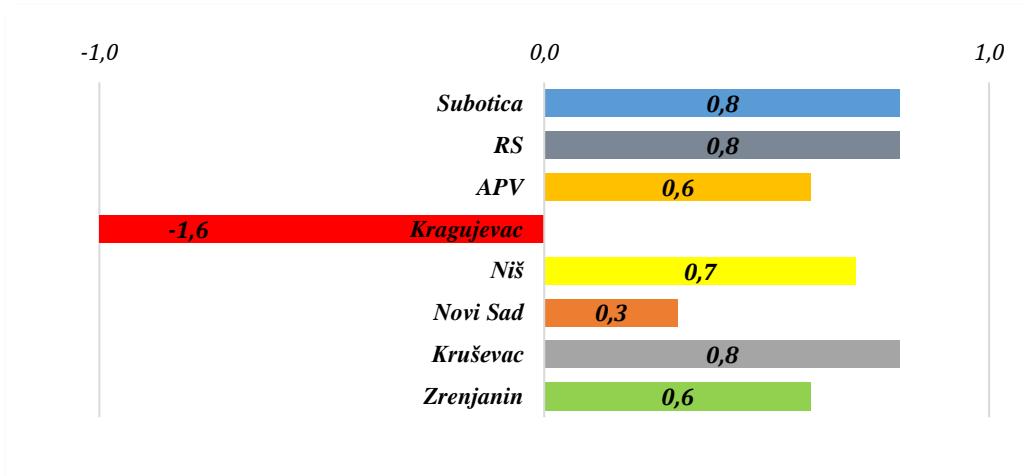
U Subotici se nalazi 21 škola s izdvojenim odjelima, čija je djelatnost osnovno školsko obrazovanje. Osnovne škole nalaze se u gradu i prigradskim naseljima: Novi Žednik, Čantavir, Tavankut, Palić, Hajdukovo, Stari Žednik, Đurđin i Bajmak.

Stopa napuštanja osnovnoškolskog obrazovanja (%) u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

U Subotici postoji 9 srednjih škola: Gimnazija "Svetozar Marković", Ekonomski srednja škola "Bosa Milićević", Politehnička škola, Kemijsko-tehnološka škola, Medicinska srednja škola, Tehnička škola "Ivan Sarić", Kosztolányi Dezső, Glazbena škola Subotica, Školski centar s domom učenika "Dositej Obradović"

Stopa napuštanja srednjoškolskog obrazovanju (%) u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

U Subotici postoji pet ustanova visokog obrazovanja: Građevinski fakultet, Ekonomski fakultet, Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, Visoka tehnička škola strukovnih studija i Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje odgajatelja i trenera.

3.1.3. Zdravstvena zaštita

Dom zdravlja Subotica ustanova je koja se bavi zdravstvenom djelatnošću u cilju pružanja primarne usluge zdravstvene zaštite svim građanima Subotice. U sastavu Doma zdravlja Subotica je i Služba hitne medicinske pomoći koja osigurava pružanje hitne i neodložne medicinske pomoći svima kojima je ovakva pomoć potrebna, odnosno usluge prijevoza i transporta bolesnika u ustanove sekundarnog tipa, kako na području grada Subotice, tako i u druge centre.

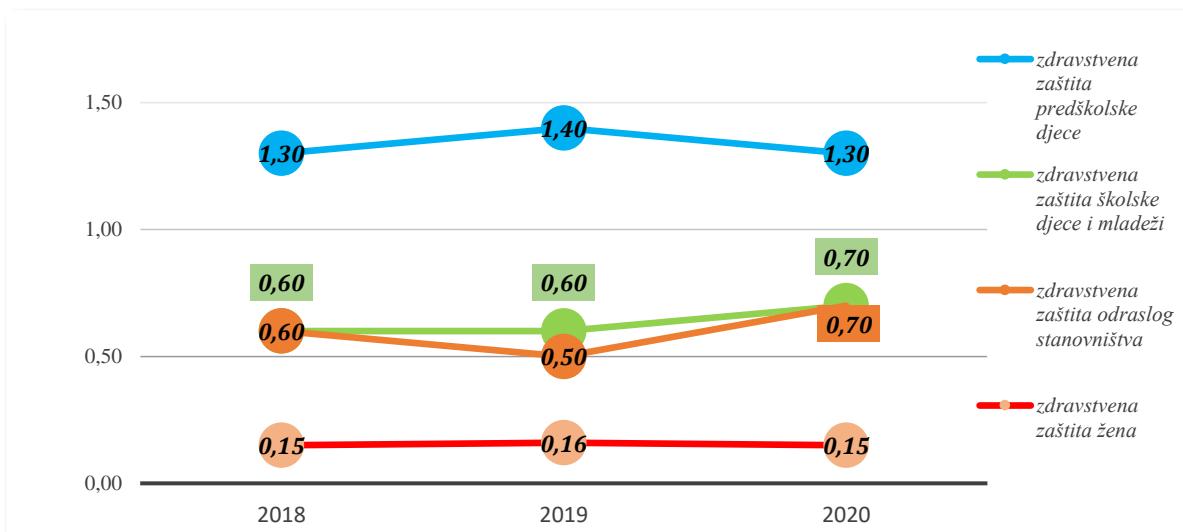
Dom zdravlja Subotica ima oko 650 zaposlenih, koji poslove i radne zadatke obavljaju organizirani kroz sedam službi.

Dom zdravlja Subotica je specifičan po velikom broju objekata u kojima se građanima pružaju usluge zdravstvene zaštite i njihovo lociranosti. Naime, u gradu je aktivno jedanaest, a u prigradskim naseljima Subotice još dvanaest zdravstvenih ambulanti.

U izdvojenim objektima djelatnost obavljaju i:

- Služba hitne medicinske pomoći
- Služba za zdravstvenu zaštitu žena i djece
- Služba za zdravstvenu zaštitu radnika
- Specijalističko poliklinička služba s Dispanzerom za plućne bolesti
- Stomatološka služba i
- Služba za pravne, ekonomsko-financijske, tehničke i druge poslove

Broj lječnika na 1000 stanovnika -zdravstvena zaštita djece, zdravstvena zaštita školske djece i mlađeži, zdravstvena zaštita odraslih stanovnika, zdravstvena zaštita žena- Subotica 2018.-2020. godina

Usporedni pregled podataka s drugim gradovima i u odnosu na pokrajinski i republički prosjek

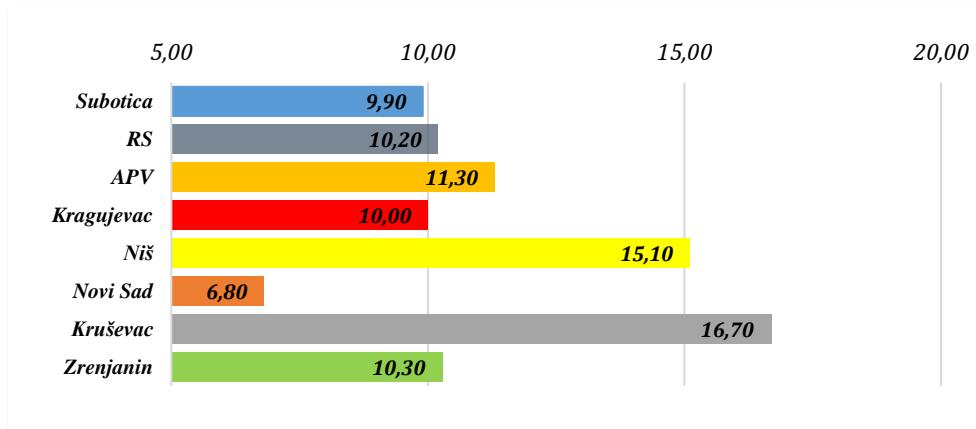
2020. godina	RS	APV	Subotica	Niš	Kragujevac	Novi Sad	Kruševac	Zrenjanin
Broj lječnika na 1000 stanovnika	2,9	2,5	2,5	5,2	4,8	4,1	3,0	2,7
Obuhvat žena tijekom prvog tromjesečja trudnoće suvremenom zdravstvenom zaštitom (%)	71,77	66,22	81,08	79,2	60,5	48,74	65,43	52,05
Obuhvat trudnica patronažnim posjetama (broj)	0,65	0,56	0,57	8,54	0,37	0,67	0,41	0,73

3.1.4. Socijalna zaštita

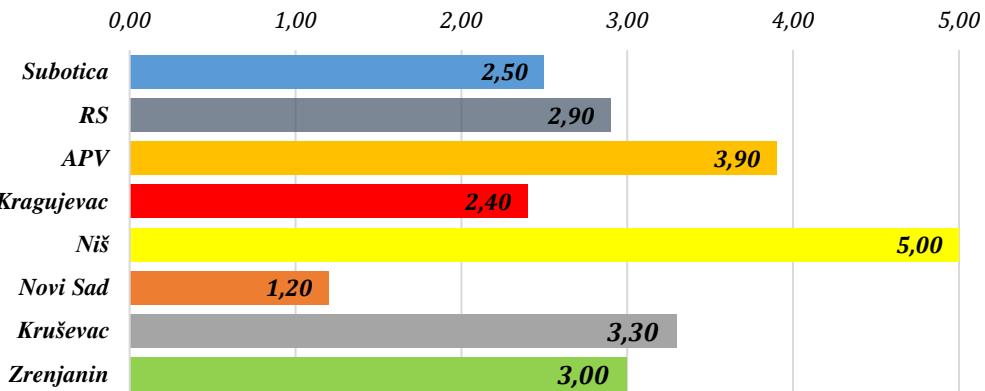
Kratak pregled podataka iz područja socijalne zaštite grada Subotice

Grad Subotica	2018.	2019.	2020.	2021.
<i>Ukupan broj korisnika socijalne zaštite na evidenciji CSR</i>	18.226	16.464	13.483	13.214
<i>Ukupan broj korisnika socijalne zaštite na evidenciji CSR- muškarci</i>	8.231	7.333	6.011	6.082
<i>Ukupan broj korisnika socijalne zaštite na evidenciji CSR- žene</i>	9.995	9.131	7.472	7.132
<i>Korisnici socijalne zaštite na evidenciji CSR, kao % ukupnog broja stanovnika</i>	13,3	12,1	9,9	9,8
<i>Broj stručnih radnika u CSR</i>	32	28	27	31
<i>Broj korisnika novčane socijalne pomoći</i>	4.815	3.980	3.338	2.993
<i>Postotak korisnika novčane socijalne pomoći i njihov % od ukupnog broja stanovnika</i>	3,5	2,9	2,5	2,2
<i>Postotak korisnika osnovnog dodatka za njegu i pomoć druge osobe u ukupnom broju stanovnika</i>	0,17	0,18	0,19	0,17
<i>Postotak korisnika uvećanog dodatka za njegu i pomoć druge osobe i njihov % od ukupnog broja stanovnika</i>	0,4	0,4	0,4	0,4
<i>Broj korisnika dječjeg doplatka (0-17 godina)</i>	2.887	2.526	2.252	2.062
<i>Broj korisnika dječjeg doplatka (0-17 godina) i njihov % od ukupnog broja djece</i>	12,2	10,7	9,6	8,9
<i>Stopa djece korisnika usluge smještaja (0-17 godina) na 1000 djece</i>	8,7	8,9	9,1	9,3
<i>Broj djece u udomiciteljskim obiteljima</i>	184	191	194	199
<i>Stopa djece u udomiciteljskim obiteljima</i>	7,7	8,1	8,3	8,6
<i>Broj korisnika državnih domova za smještaj starih (65 + godina)</i>	273	280	245	212
<i>Udio korisnika državnih domova starosti 65 i više godina u ukupnom broju osoba starosti 65 i više godina</i>	1,0	1,1	0,9	0,8
<i>Broj prijavljenih slučajeva obiteljskog nasilja prema djeci</i>	106	142	236	161
<i>Broj prijavljenih slučajeva obiteljskog nasilja prema ženama</i>	328	439	596	532
<i>Broj djece u sukobu sa zakonom</i>	314	485	498	283
<i>Stopa djece u sukobu sa zakonom na 1000 djece (6-17 godina)</i>	19,3	30,2	31,4	18,1

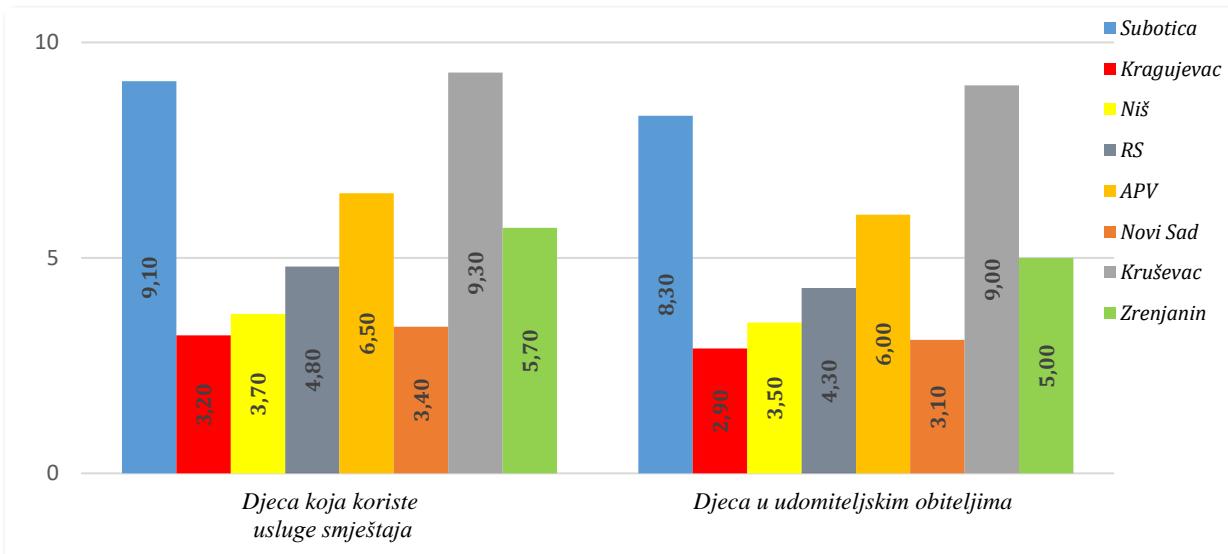
Udio korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu (%) u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

Udio korisnika novčane socijalne pomoći u ukupnom stanovništvu (%) u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

Stopa djece korisnika usluge smještaja, stopa djece u udomiteljskim obiteljima - u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. Godina

U gradu Subotici udio korisnika socijalne zaštite u ukupnom stanovništvu niži je kako od pokrajinskog prosjeka, tako i od republičkog, a u odnosu na promatrane gradove taj je postotak također manji. Uz to, udio korisnika novčane socijalne pomoći u ukupnom stanovništvu također je manji od navedenih prosjeka odnosno promatranih gradova.

Što se tiče stope djece korisnika usluge smještaja i onih u udomiteljskim obiteljima, vrijednosti stope također su bitno veće od pokrajinskog i republičkog prosjeka, kao i od ostalih gradova osim Kruševca s kojim su vrijednosti na približnoj razini.

3.1.5. Kultura

Grad Subotica ima jedanaest Ustanova kulture.

Gradska knjižnica, Gradski muzej, Suvremena galerija, Narodno kazalište, Dječje kazalište, Kazalište „Dezső Kosztolányi“, Povijesni arhiv, Zavod za zaštitu spomenika kulture Subotice, Aleksandar Lifka Art Kino, Fondacija za omladinsku kulturu i stvaralaštvo „Danilo Kiš“, Galerija „dr. Vinko Perčić“ i ZOO Palić.

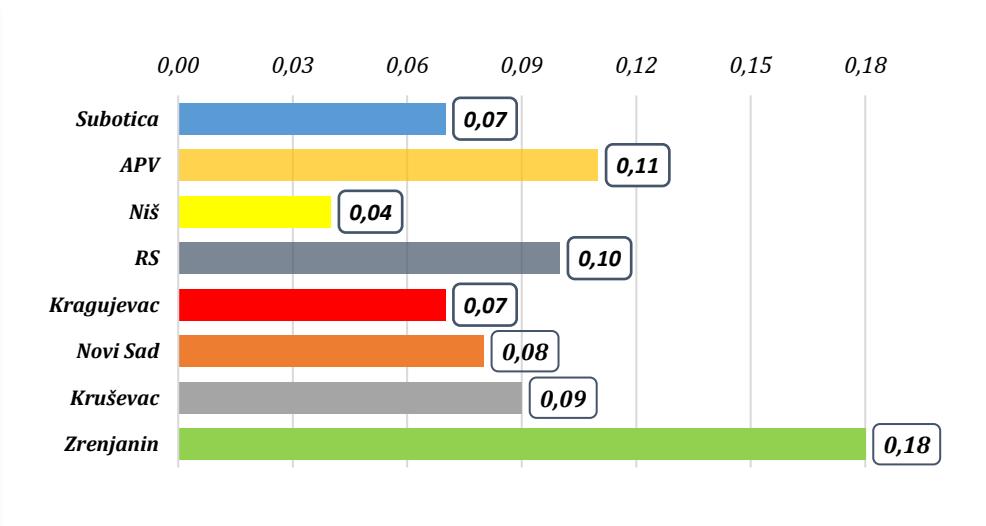
Usporedni pregled podataka s drugim gradovima

2020. godina	Subotica	Kragujevac	Niš	Novi Sad	Kruševac	Zrenjanin
<i>Broj kina</i>	2	1	3	3	0	1
<i>Broj muzeja</i>	2	3	1	8	1	1
<i>Broj kazališta</i>	3	3	2	7	1	3

3.1.6. Pravosuđe/sigurnost

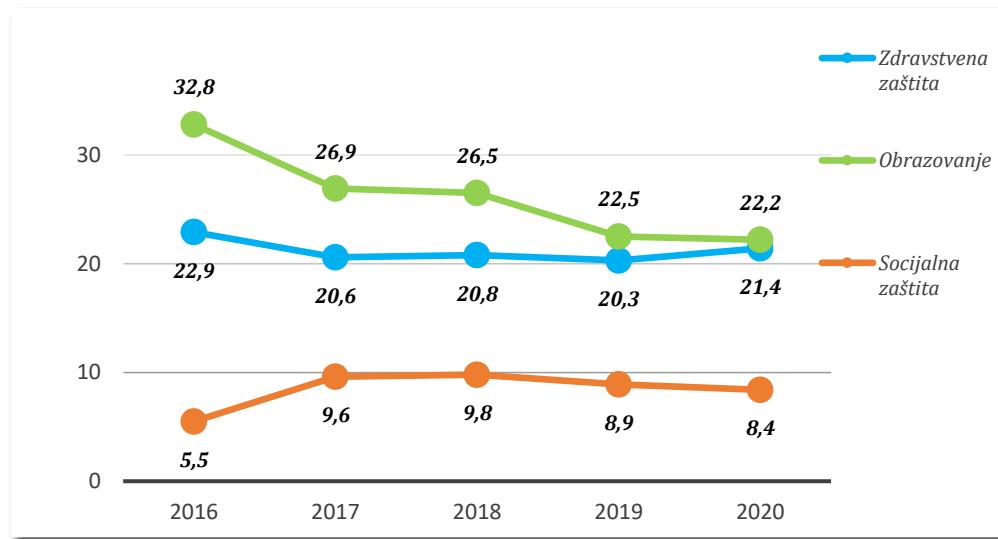
Na sljedećem dijagramu prikazan je udio malodobnih počinitelja kaznenih djela kojima su izrečene kaznene sankcije prema mjestu izvršenja u ukupnom broju malodobnog stanovništva gdje se vidi da su vrijednosti ispod republičkog i pokrajinskog prosjeka, dok su u odnosu na promatrane gradove na sličnoj razini.

Udio malodobnih počinitelja kaznenih djela (14–17 godina) kojima su izrečene kaznene sankcije prema mjestu izvršenja u ukupnom broju maloljetnog stanovništva (%) u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

3.1.7. Rashodi korisnika proračunskih sredstava

Udio rashoda prema djelatnostima u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava (%)-grad Subotica 2016.-2020. godina

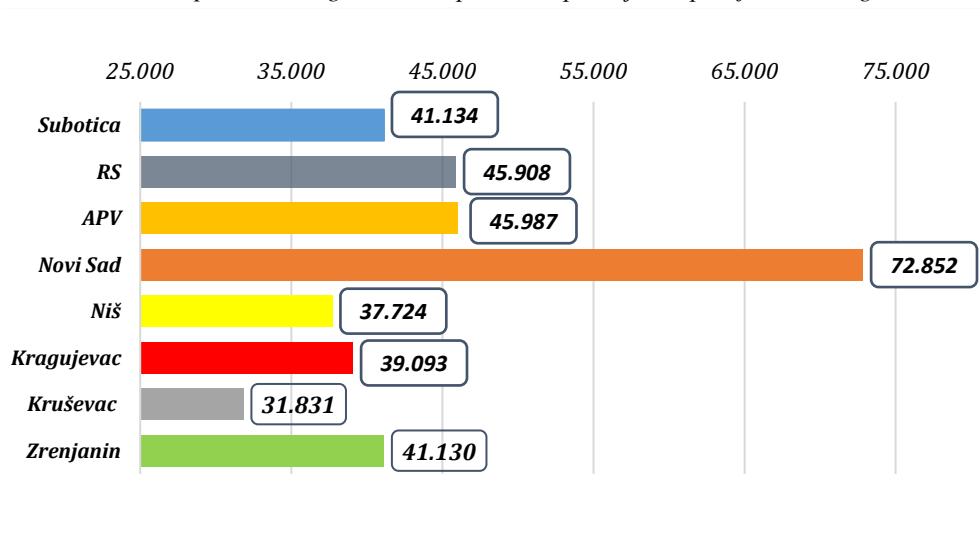

Prikazani udio rashoda prema djelatnostima u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava pokazuje značajan pad, oko 10% kod obrazovanja, kod zdravstvene zaštite je to na približnoj razini, uz blagi pad dok je kod socijalne zaštite zabilježen značajan porast u odnosu na baznu godinu.

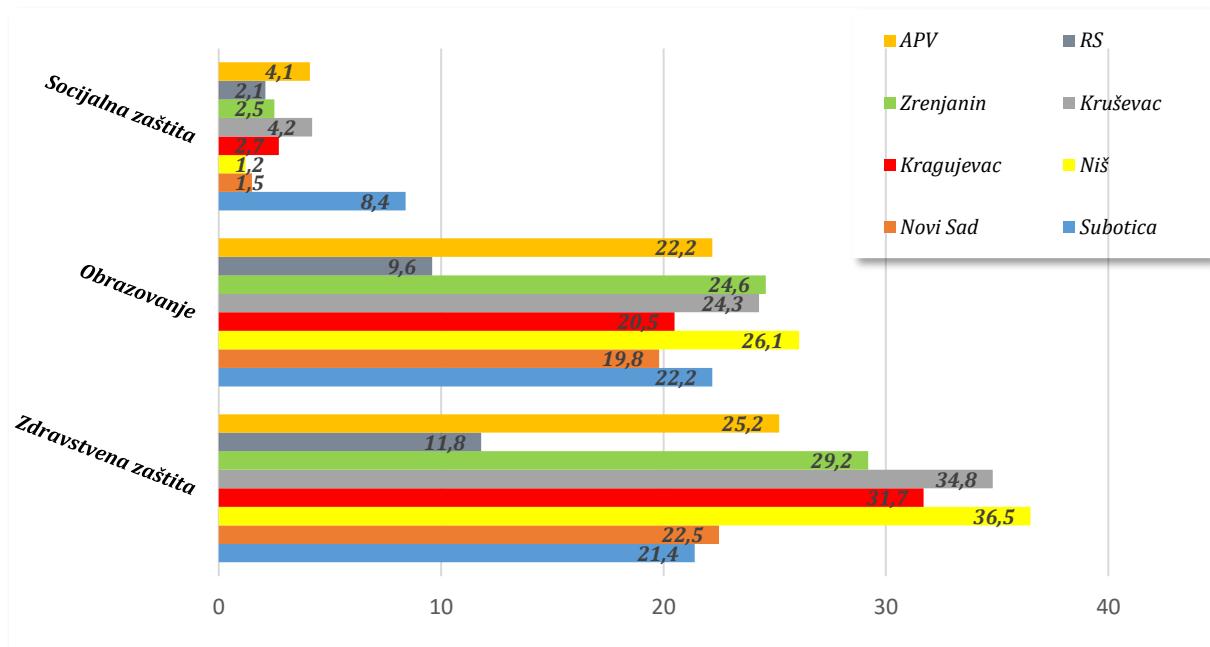
Najveći postotak rashoda, 22,2%, u 2020. godini je kod obrazovanja dok su rashodi za zdravstvenu zaštitu nešto manji (21,4%), a za socijalnu zaštitu znatno manji (8,4%).

U sljedećem dijagramu prikazani su podaci grada Subotice za 2020. godinu i uspoređuju se s podacima sljedećih gradova: Novi Sad, Niš, Kruševac, Kragujevac i Zrenjanin, a također i u odnosu na pokrajinski i republički prosjek

Rashodi i izdaci proračuna lokalne samouprave po stanovniku (RSD)
u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

Udio rashoda prema djelatnostima u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava (%) u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

Rashodi i izdaci proračuna lokalne samouprave po stanovniku u 2020. godini niži su od pokrajinskog i republičkog prosjeka i iznose 41,134, značajno niži od Novog Sada, a veći od ostalih gradova osim Zrenjanina s kojim su vrijednosti na približnoj razini.

Prikazani udio rashoda socijalne zaštite u ukupnim rashodima korisnika proračunskih sredstava u 2020. godini grada Subotice od 8,4%, čini značajno više od republičkog i pokrajinskog prosjeka, kao i svih promatranih gradova.

Kod obrazovanja rashodi za navedenu djelatnost čine 22,2% od ukupnih što je jednako pokrajinskom prosjeku, dvostruko više od republičkog prosjeka, približno s promatranim gradovima, donosno niže od Niša, Kruševca i Zrenjanina, a udio navedenog rashoda veći je od Novog Sada i Kragujevca.

Rashodi grada Subotice za zdravstvenu zaštitu od 21,4% ukupnih rashoda, u odnosu na republički skoro su dvostruko viši, niži za oko 4% od pokrajinskog prosjeka, iako manji približni s Novim Sadom, dok su od ostalih gradova značajno manji i to od 8-15%.

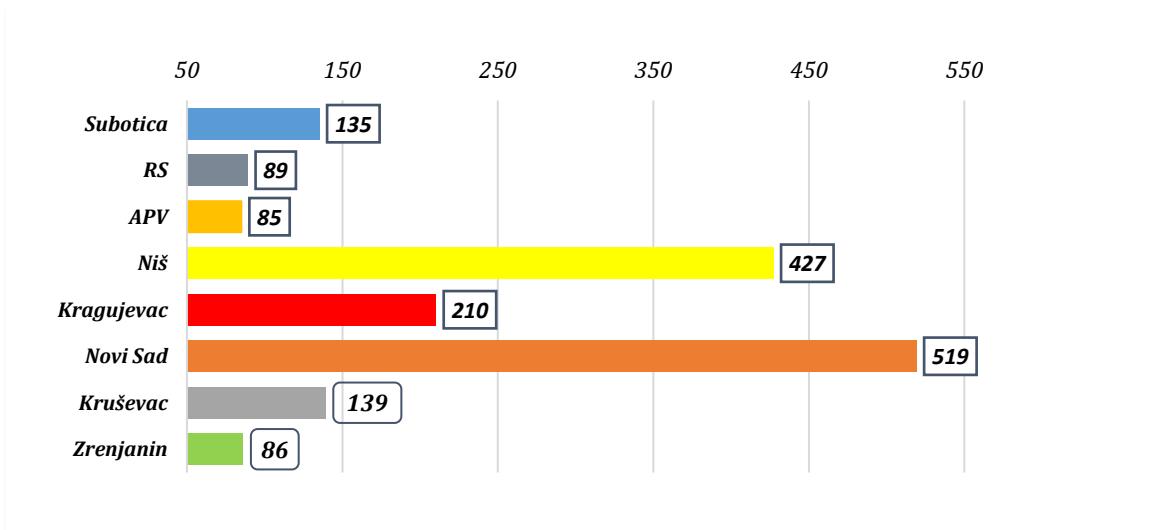
3.2. Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša

Sažetak i sumarni presjek stanja i važnih činjenica u svezi: Razvojni pravac 2.: URBANI RAZVOJ, KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA u Subotici

- ✓ Što se tiče gustoće naseljenosti, Subotica je s 135 stanovnika po km² Iznad republičkog (89) i pokrajinskog (85) prosjeka, Zrenjanina(86), ispod Novog Sada (519), Niša (427) i Kragujevca (210), te na približnoj razini s Kruševcem (139);
- ✓ S 92,30% kućanstava priključenih na vodovodnu mrežu od ukupnog broja kućanstava, Subotica je ispod prosjeka Novog Sada (102,30%), Kragujevca (103,90%), APV (96,52%) i Kruševca (95,20%), a iznad prosjeka Niša (53,70%) i RS (86,71%);
- ✓ S 59,70% priključenih kućanstava na kanalizacijsku mrežu Subotica je iznad prosjeka jedino u usporedbi s Nišom (38,30%) i APV (52,94%), u odnosu na republiku i ostale promatrane gradove je dosta ispod prosjeka (61,00-95,60%);
- ✓ Vrijednost izvedenih radova ukupno i izvedenih radova-novogradnja po stanovniku u Subotici i uspoređenim gradovima je slična, dok je znatno ispod prosjeka u RS i APV;
- ✓ Broj putničkih vozila na 1000 stanovnika u Subotici je 319, što je skoro isto kao u Kragujevcu 320 i Nišu 295;
- ✓ Subotica ima 12 JKP što je više od Niša (11), Kruševca (4), Kragujevca (4) i Zrenjanina (8) i manje od Novog Sada (19);
- ✓ Broj zaposlenih u JKP u Subotici na 1000 stanovnika je 8 što je tek malo više od Kruševca, Kragujevca i Zrenjanina koji imaju 7 zaposlenih i niže od Novog Sada (19) i Niša (12);
- ✓ Koeficijent solventnosti Subotice je 236,8, što je znatno niže u usporedbi s Novim Sadom (496,3) i više u odnosu na uspoređene gradove: Niš (172,1), Kruševac (110,6), Kragujevac (233,4), Zrenjanin (145,5);
- ✓ Što se tiče ukupnih prihoda po zaposlenom u tisućama RSD Subotica je s 4.209,17 u rangu s Novim Sadom (4.305,07) i prilično iznad ostalih uspoređivanih gradova.

3.2.1. Osnovni podaci

Na dijagramu prikazan je broj stanovnika na jedan km², gdje je broj istih u gradu Subotica (135) daleko iznad pokrajinskog i republičkog prosjeka kao i vrijednosti za promatrane gradove.

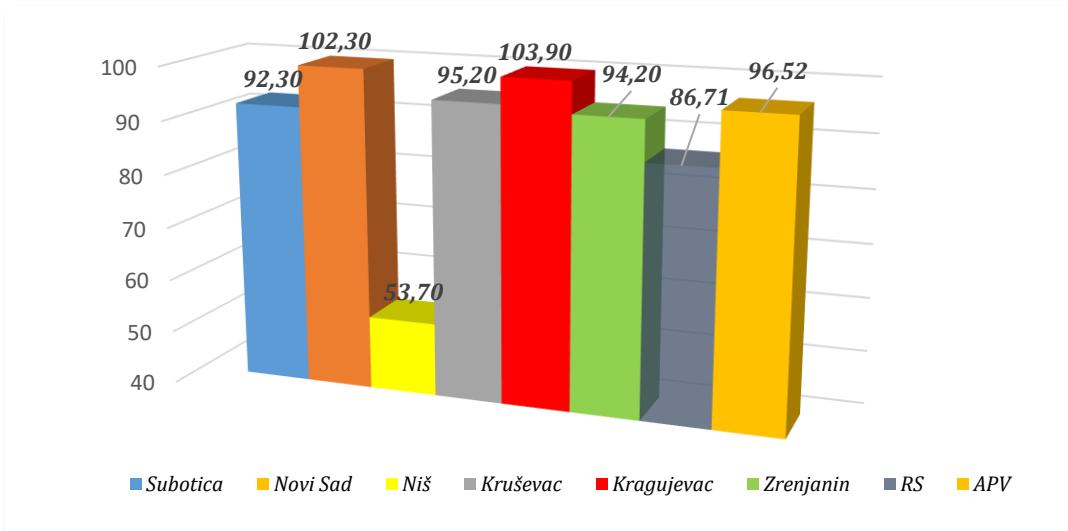

3.2.2. Zaštita okoliša

Vodoopskrba

Grad Subotica	2018	2019	2020	2021
Dužina vodovodne mreže, km	587	588	589	588
Isporučene vode za piće, tisuću m ³	8.576	8.172	8.160	8.253
Kućanstva priključena na vodovodnu mrežu	48.290	48.646	49.098	49.808
Postotak kućanstava priključenih na vodovodnu mrežu %	76,01	76,57	77,29	78,40

Kućanstva priključena na vodovodnu mrežu kao % ukupnog broja kućanstva- u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek – 2020. godina

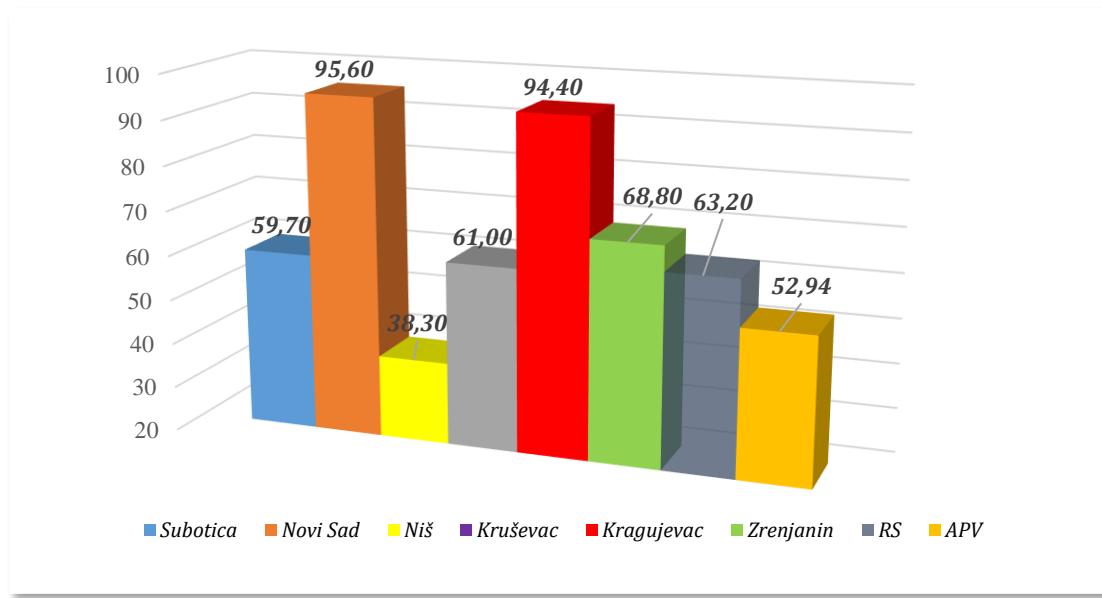

S 92,30% priključenih kućanstava na vodovodnu mrežu grad Subotica je iznad republičkog, a ispod pokrajinskog prosjeka. Ako se usporedi s promatranim gradovima, vidno je da je grad Subotica po ovom pokazatelju ispod svih ostalih, osim Niša od kojeg je ta vrijednost gotovo dvostruko veća.

Odvodnja otpadnih voda

<i>Grad Subotica</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Dužina kanalizacijske mreže</i>	356	359	355	360
<i>Ispuštenje otpadne vode u sustave za odvodnju otpadnih voda, tisuća m³</i>	4.786	4.890	4.872	4.613
<i>Pročišćene otpadne vode, tisuća m³</i>	11.133	9.790	10.338	10.009
<i>Postotak pročišćene otpadne vode na sustavu odvodnje</i>	100%	100%	100%	100%
<i>Kućanstva priključena na kanalizacijsku mrežu</i>	27.899	28.125	28.191	28.639
<i>Postotak kućanstava priključenih na sustav odvodnje otpadnih voda/ kanalizaciju %</i>	43,92	44,27	44,38	45,08

Kućanstva priključena na kanalizacijsku mrežu kao % ukupnog broja kućanstava- u odnosu na promatrane gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

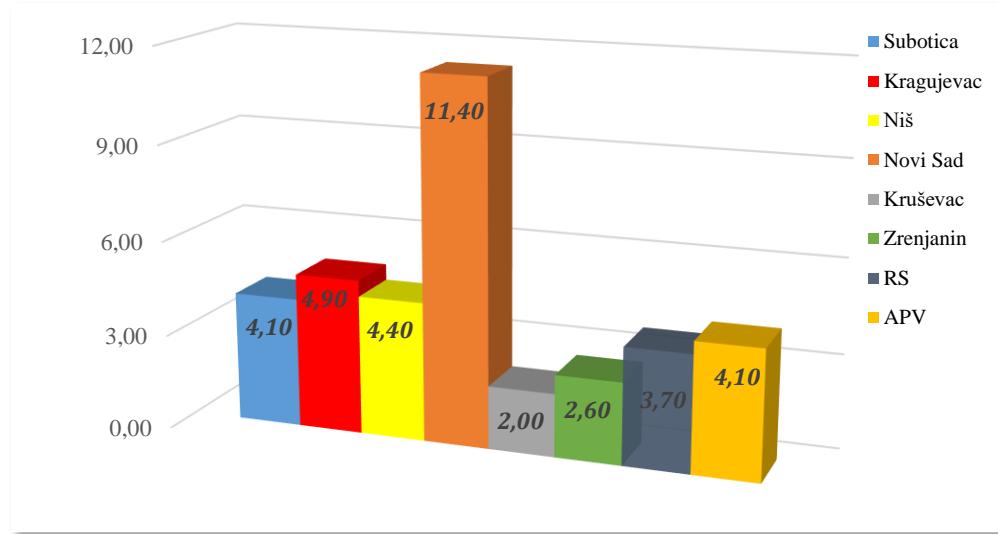

S 59,70% priključenih kućanstava na kanalizacijsku mrežu grad Subotica ima nižu vrijednost ovog pokazatelja u odnosu na promatrane gradove i republički prosjek, osim grada Niša dok je u odnosu na pokrajinski prosjek ta vrijednost veća.

3.2.3. Građevinarstvo

Grad Subotica	2018	2019	2020
Vrijednost izvedenih radova ukupno u tisućama RSD	5.852.240	6.657.487	8.991.783
Vrijednost izvedenih radova-novogradnja ukupno u tisućama RSD	2.167.290	3.641.643	4.763.050
Broj izgrađenih stanova	160	341	561
Površina izgrađenih stanova (m ²)	13.951	26.271	-
Izgrađeni stanovi na 1000 stanovnika	1,2	2,5	4,1
Postotak investicija u građevinarstvu u odnosu na ukupne investicije	11,39	9,98	13,6

Izgrađeni stanovi na 1000 stanovnika – u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. Godina

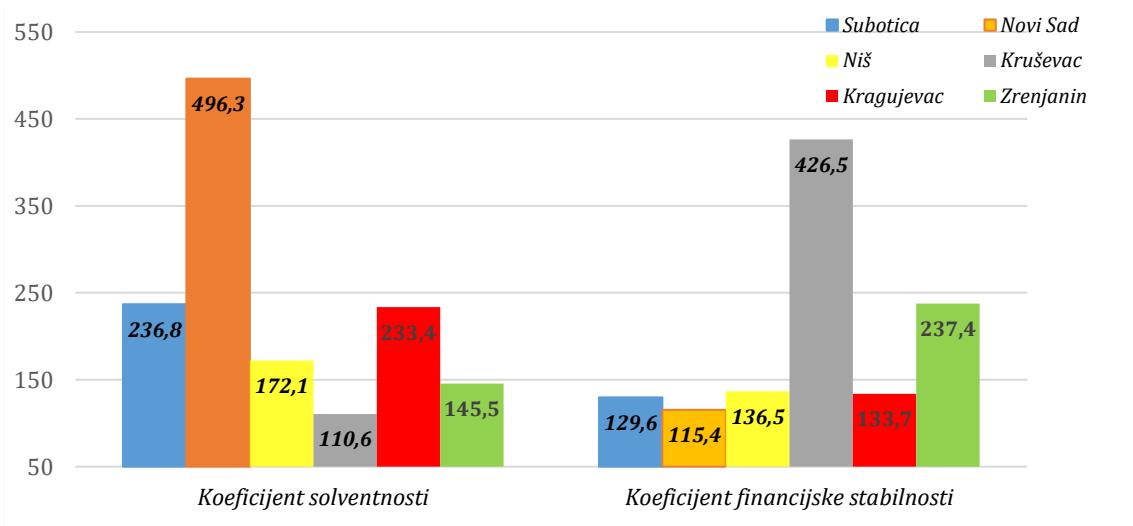
3.2.4. Financijski pokazatelji Javno komunalnih poduzeća

Grad Subotica	2016	2017	2018	2019	2020
Broj JKP	12	12	12	11	12
Ukupan broj zaposlenih u JKP	1221	1217	1163	1053	1149
Broj zaposlenih u JKP na 1000 stanovnika	9	9	8	8	8
Ukupan neto rezultat iz redovitog poslovanja, u tisućama RSD	378.441	394.257	179.383	79.989	95.836

U gradu Subotici postoji dvanaest javnih poduzeća i to:

- ⊕ "Javno poduzeće za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje"
- ⊕ JKP "Čistoća i zelenilo"
- ⊕ JP "Subotica-trans"
- ⊕ JP "Palić-Ludaš"
- ⊕ JKP "Vodovod i kanalizacija"
- ⊕ JKP "Stadion"
- ⊕ JKP "Subotičke tržnice"
- ⊕ JKP "Parking"
- ⊕ JKP "Pogrebno"
- ⊕ JKP "Dimnjačar"
- ⊕ JKP "Suboticaplin"
- ⊕ JKP "Subotička toplana"

Koeficijent solventnosti/Koeficijent financijske stabilnosti (%) – u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

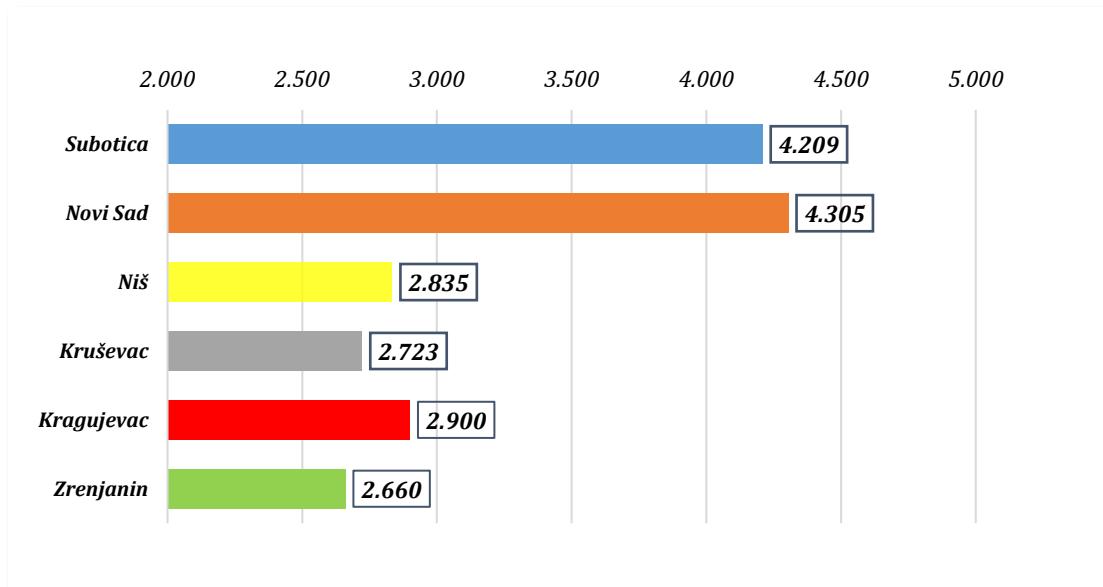

Na dijagramu su prikazani koeficijenti solventnosti i finansijske stabilnosti u odnosu na uspoređivane gradove.

Što se tiče koeficijenta solventnosti, grad Subotica s vrijednošću od 236,8 je iza Novog Sada, čiji je koeficijent dvostruko veći (496,3), dok je na približnoj razini s Kragujevcem (233,4). Ostali gradovi imaju znatno nižu vrijednost ovog koeficijenta u odnosu na Suboticu. Ovaj pokazatelj govori sposobnosti JKP da plate sve obveze pod pretpostavkom da sve dospijevaju na isti dan. Poduzeće je solventno ako je koeficijent solventnosti najmanje 1.

Koeficijent finansijske stabilnosti pokazuje koliko se dugoročnih sredstava financira iz dugoročnih izvora financiranja. Drugim riječima, pokazuje s koliko dinara dugoročnih izvora financiranja je pokriven dinar dugoročno vezanih sredstava. Grad Subotica ima značajno manji navedeni koeficijent od Kruševca i Zrenjanina, iako na približnoj razini nešto niži u odnosu na Kragujevac i Niš, a nešto viši u odnosu na grad Novi Sad.

Ukupni prihodi po zaposlenom u tisućama (RSD)- u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

3.3. Lokalno ekonomski-gospodarski razvoj

Sažetak i sumarni presjek stanja i bitnih činjenica u svezi s: Razvojni pravac 3.: LOKALNO EKONOMSKI-GOSPODARSKI RAZVOJ u Subotici

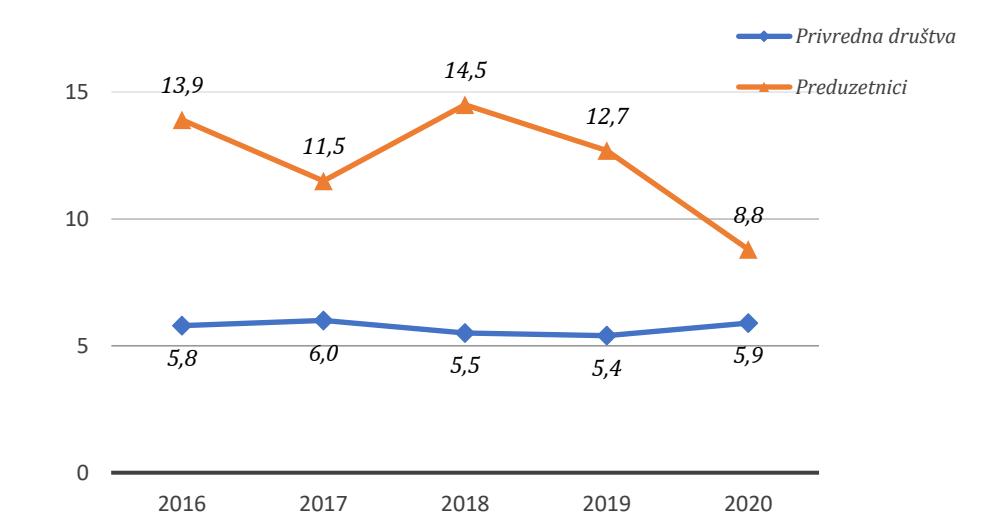
- ✓ Broj gospodarskih društava 2021. godine bio je 3394, dok je poduzetnika te godine bilo 4220. Trend od 2018. godine je da se broj gospodarskih društava lagano smanjuje, dok broj poduzetnika lagano raste.
- ✓ Stopa brisanih/ugašenih gospodarskih društava (%) u Subotici (6,9) 2020.god što je više od Novog Sada (2.0), Kruševca (5.3), Kragujevca (5.0) i niže od Niša (7.6) i Zrenjanina (7.1)
- ✓ Stopa brisanih/ugašenih poduzetnika (%) u Subotici (8) 2020.god što je niže od svih uspoređenih gradova, osim od Novog Sada (4.6)
- ✓ Subotica u odnosu na Kragujevac (23%) i Niš (22.4%) ima najmanje uvoznika (18.6%). Također ima i najmanje izvoznika (9.4%) u odnosu na Niš (12.5%) i Kragujevac (15.9%)
- ✓ Od ukupnog broja zaposlenih (45896) u 2020.godini 83.9% su pravne osobe, 13.3% su privatni poduzetnici i zaposleni kod njih, a 2.8% su registrirani individualni poduzetnici
- ✓ Struktura zaposlenosti po djelatnostima kao % ukupnog broja zaposlenih: poljoprivreda 1%, prerađivačka industrija 32.8, trgovina na veliko i malo 15.9%, obrazovanje 5.9%, zdravstvena i socijalna zaštita-7.6%, promet i skladištenje 7.6% i građevinarstvo 4.7%
- ✓ Lokacijski koeficijent zapošljavanja – predstavlja ovisnost određene teritorijalne jedinice u odnosu na gospodarsku djelatnost. Vrijednosti koeficijenta iznad 2 smatraju se velikom ovisnošću od dane djelatnosti. U slučaju Subotice, prerađivačka industrija uma najveću stopu zaposlenosti (1,48)
- ✓ Ukupan broj nezaposlenih 2020.godine bio je 4178, što je 31 nezaposlena osoba na 1000 stanovnika. U usporedbi s nezaposlenim osobama na 1000 stanovnika u Kragujevcu (92) i Nišu (97), Subotica se nalazi u znatno boljoj poziciji što se nezaposlenosti tiče
- ✓ Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba pokazuje, da su 51,2% bez kvalifikacije, 35,7% sa srednjom školom i 13,1% s višom ili visokim obrazovanjem.
- ✓ Prosječne zarade bez poreza i doprinosa po zaposlenom, 2020. bile su 55.698,00 RSD. U usporedbi s drugim gradovima to je nešto manje od Niša (57,009,00), Kragujevca (57,400,00), Zrenjanina (57,231,00), Novog Sada (67,957,00) i nešto više od Kruševca (50,471,00)
- ✓ U 2020. godini 23.3% ukupnog stanovništva su umirovljenici s prosječnim nominalni iznosom od 28.628,00 RSD
- ✓ Što se tiče ostvarenih investicija u nova osnovna sredstva po djelatnostima u odnosu na ukupne investicije, najviše je ostvareno u području Graditeljstva (32,18%), zatim Državna uprava i obvezno soc. osiguranje (26,51%) i Trgovina na veliko i malo i popravak motornih vozila (16,17%), slijede: poljoprivreda (5,81%), Prerađivačka industrija (5,81%), vodoopskrba (4,45%), obrazovanje (3,62%), zdravstvena i socijalna zaštita (5,45%)
- ✓ Najviše poticaja regionalnog razvoja otišlo je u 2021.godini na poljoprivredu (42%), zatim poticanje zapošljavanja (16,4%), proizvodnja (16,1%), itd.
- ✓ Ukupan broj turista ima tendenciju rasta, ako izuzmemo nagli pad koji se dogodio 2020. godine najvjerojatnije uslijed pandemije koronavirusa. Već sljedeće godine taj se broj popravio. Isto je i s brojem noćenja. U usporedbi s drugim gradovima Subotica ima najviše noćenja domaćih turista (81,19%), ali se ne može pohvaliti brojem noćenja stranih turista (svega 18,81%)
- ✓ Stupanj samofinanciranja JLS niži je od prosjeka u RS, APV i ostalih uspoređivanih gradova. Ista je situacija i s finansijskom autonomijom JLS;

3.3.1. Gospodarska društva i poduzetnici

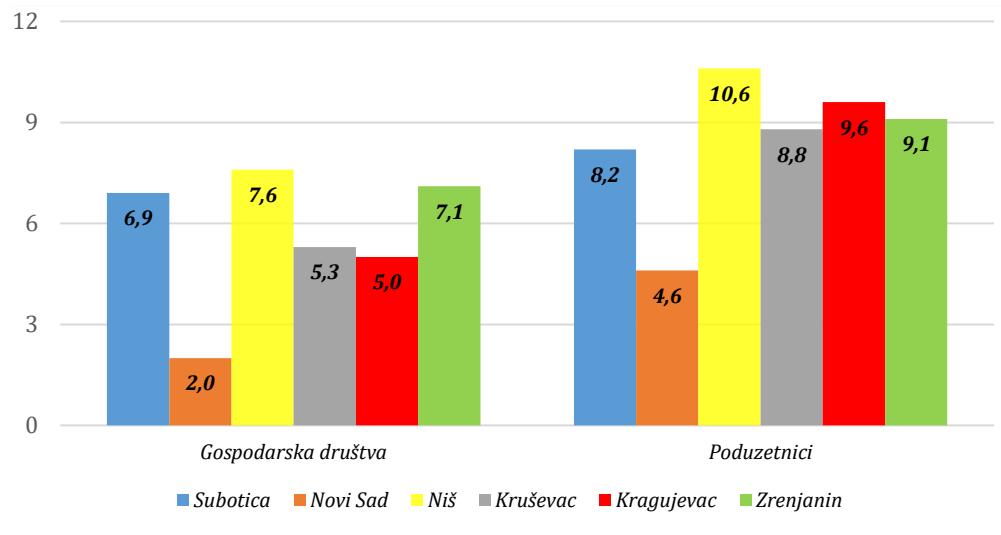
Prema podacima Agencije za gospodarske registre za 2021. godinu na području grada Subotice registrirano je 3.394 gospodarskih društava, te 4220 poduzetnika.

Grad Subotica	2018	2019	2020	2021
Broj gospodarskih društava	3.959	3.461	3.429	3.394
Broj poduzetnika	3.893	4.034	4.070	4.220
Broj gospodarskih društava na 1000 stanovnika	29	25	25	25
Broj poduzetnika na 1000 stanovnika	28	30	30	31

Stopa nastanka gospodarskih društava/poduzetnika (%)-grad Subotica 2016.-2020. godina

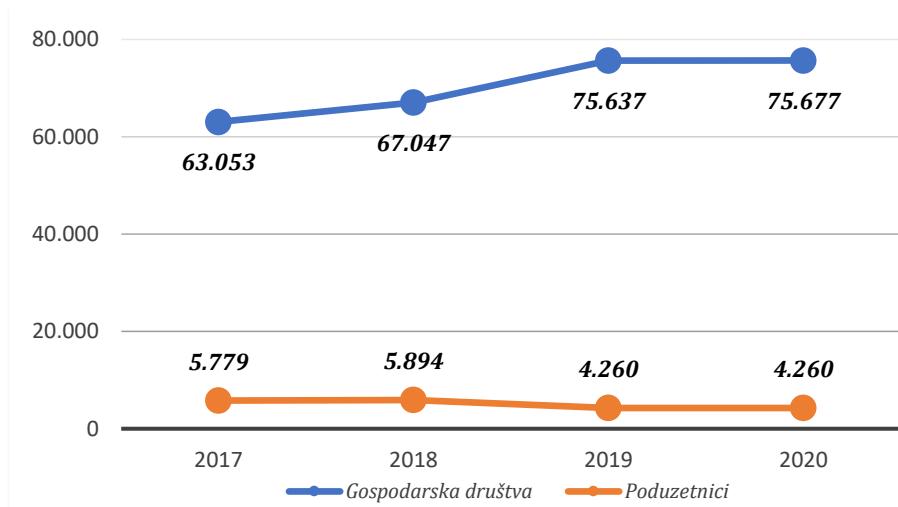
Stopa brisanja/gašenja gospodarskih društava/poduzetnika (%) – u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

3.3.2. Poslovanje gospodarskih društava i poduzetnika

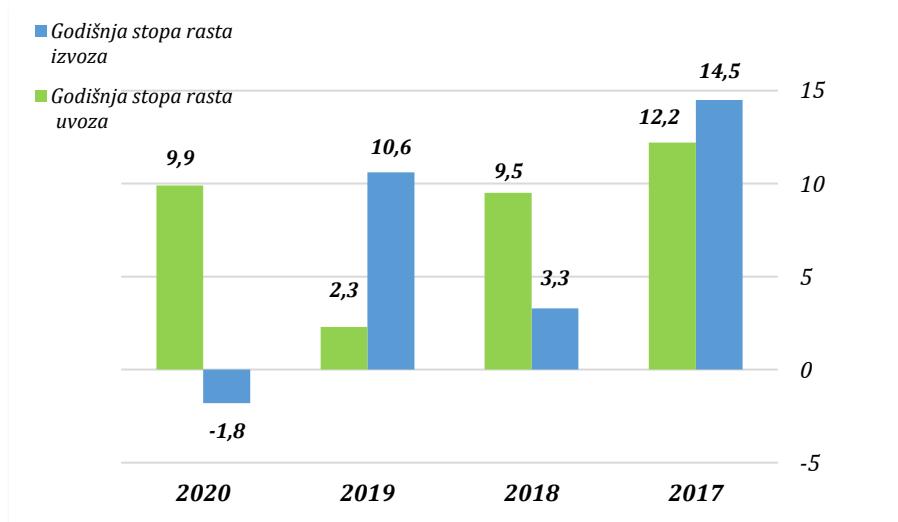
Grad Subotica	2017	2018	2019	2020
Ukupni poslovni prihodi gospodarskih društava, tisuća RSD	185.754.371	194.300.859	215.793.365	219.236.885
Ukupni poslovni prihodi poduzetnika, tisuća RSD	4.663.823	5.075.058	10.357.076	10.436.995

Poslovni prihodi gospodarskih društava/ poduzetnika po privrednom društvu/poduzetniku u tisućama (RSD)-grad Subotica 2017.-2020. godina

Poslovni prihodi gospodarskih društava po jednom gospodarskom društvu pokazuju rast u odnosu na baznu godinu u promatranom razdoblju, dok su kod poduzetnika Subotice poslovni prihodi u blagom padu.

Godišnje stope rasta izvoza/uvoza (%)-grad Subotica 2017.-2020. godina

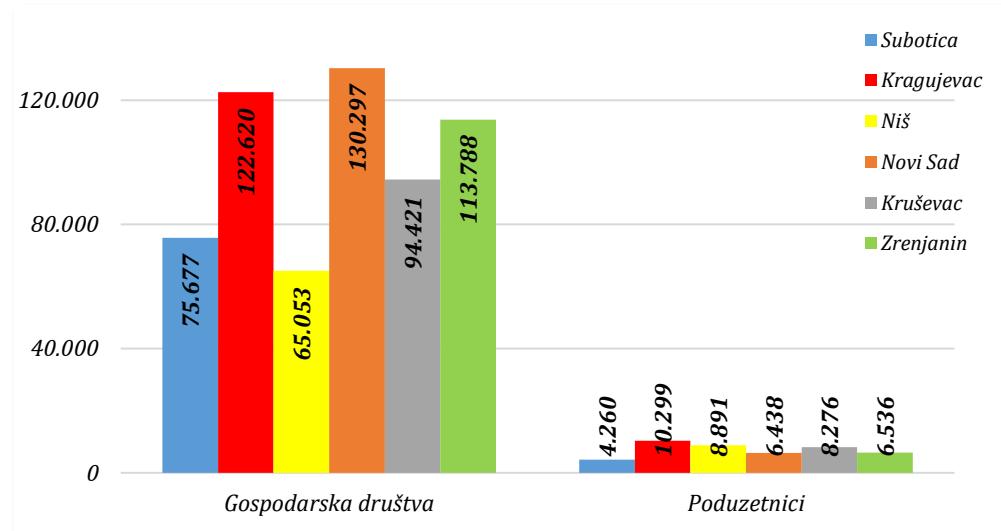

Godišnja stopa rasta uvoza je pokazatelj koji ukazuje na ocjenu rasta uvoza i razinu tržišnog sudjelovanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni s inozemstvom. U Subotici u 2020. godini postotak ove stope je na zadovoljavajućoj razini jer što je veća vrijednost ovog pokazatelja ukazuje se na veću ovisnost općine za inozemnom robom. Visoke vrijednosti pokazatelja prihvatljive su samo ukoliko se radi o uvozu sirovina i repromaterijala, za daljnju proizvodnju i izvoz, što je vidljivo iz prikazanog dijagrama za predmetno razdoblje.

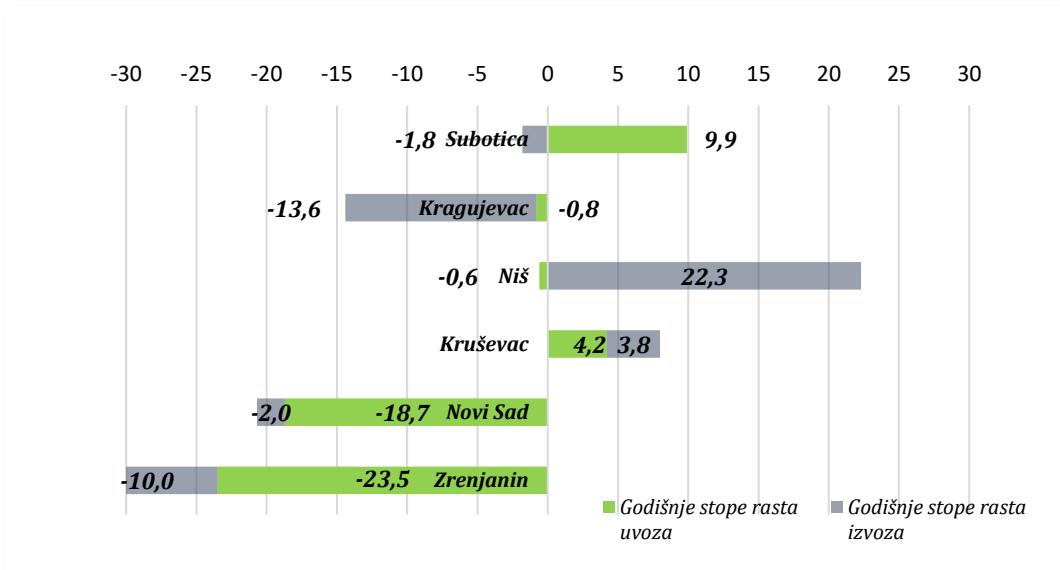
Godišnja stopa rasta izvoza predstavlja pokazatelj koji ukazuje na procjenu rasta izvoza i razinu tržišnog udjela u vanjskotrgovinskoj razmjeni s inozemstvom. Što je veća vrijednost pokazatelja pokazuje se veći stupanj otvorenosti općine, veći priljev deviznih sredstava i veću gospodarsku aktivnost na području općine. Prema prikazanom dijagramu vidno je da je taj postotak s negativnim predznakom, što znači je potrebno primijeniti određene mjere koje će dovesti ove rezultate barem na razinu iz 2019. ili 2017. godine.

U sljedećim dijagramima prikazani su podaci grada Subotice za 2020. godinu i uspoređuju se s podacima sljedećih gradova: Novi Sad, Niš, Kruševac, Kragujevac i Zrenjanin.

*Poslovni prihodi gospodarskih društava/ poduzetnika po privrednom društvu/poduzetniku (u tisućama RSD)
– u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina*

Godišnje stope rasta izvoza/uvoza (%)-u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

3.3.3. Zaposlenost i zarade

Zaposlenost

<i>Grad Subotica</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupan broj zaposlenih</i>	44.963	45.631	46.103	45.896
<i>Zaposleni u pravnim osobama kao % ukupnog broja zaposlenih</i>	84,6	84,2	84,1	83,9
<i>Privatni poduzetnici i zaposleni kod njih kao % ukupnog broja zaposlenih</i>	12,0	12,7	12,9	13,3
<i>Registrirani individualni poljoprivrednici kao % ukupnog broja zaposlenih</i>	3,4	3,1	3,0	2,8

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku na kraju 2020. godine, na području grada Subotice bilo je zaposleno 45.896 osoba, što čini 33,83% ukupne populacije što je za nešto više od 1% od republičkog prosjeka.

Nezaposlenost

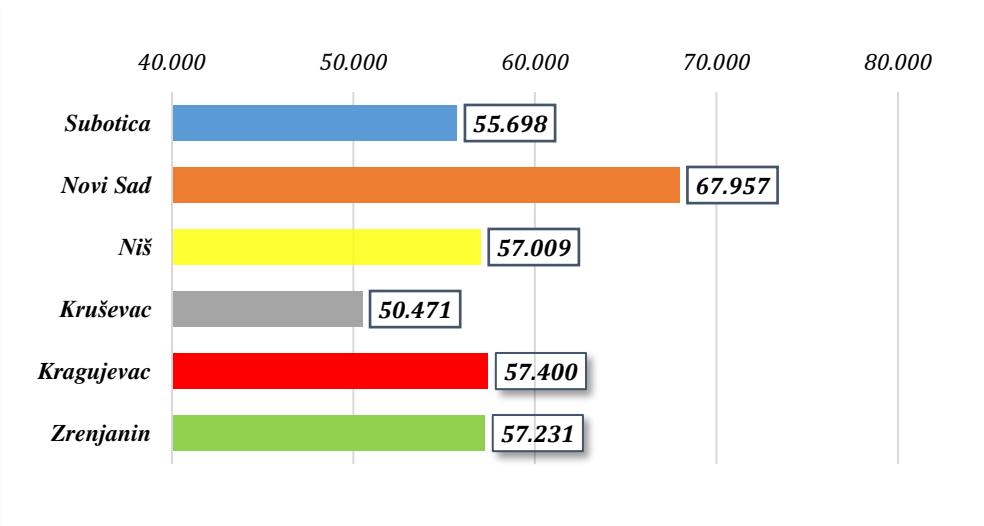
<i>Grad Subotica</i>	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupan broj nezaposlenih</i>	5.858	4.700	4.452	4.178
<i>Nezaposlene osobe na 1000 stanovnika</i>	43	34	33	31
<i>Nezaposlene žene, kao % nezaposlenih osoba</i>	47,1	47,9	49,3	50,4

Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje, na kraju 2020. godine na evidenciji registriranih nezaposlenih osoba na području Subotice bilo je 4.178 osoba, što je 3,08 % ukupne populacije, od čega je žena 1.968, što je 47,1 % od ukupno nezaposlenih na evidenciji NSZ.

Što se tiče obrazovne strukture registriranih nezaposlenih osoba na evidenciji NSZ najviše je nekvalificiranih osoba 51,20 % i registriranih nezaposlenih osoba s III. i IV. stupnjem stručne spreme 35,70%, dok je nezaposlenih osoba s visokom ili višom stručnom spremom ukupno njih 13,10%.

Zarade

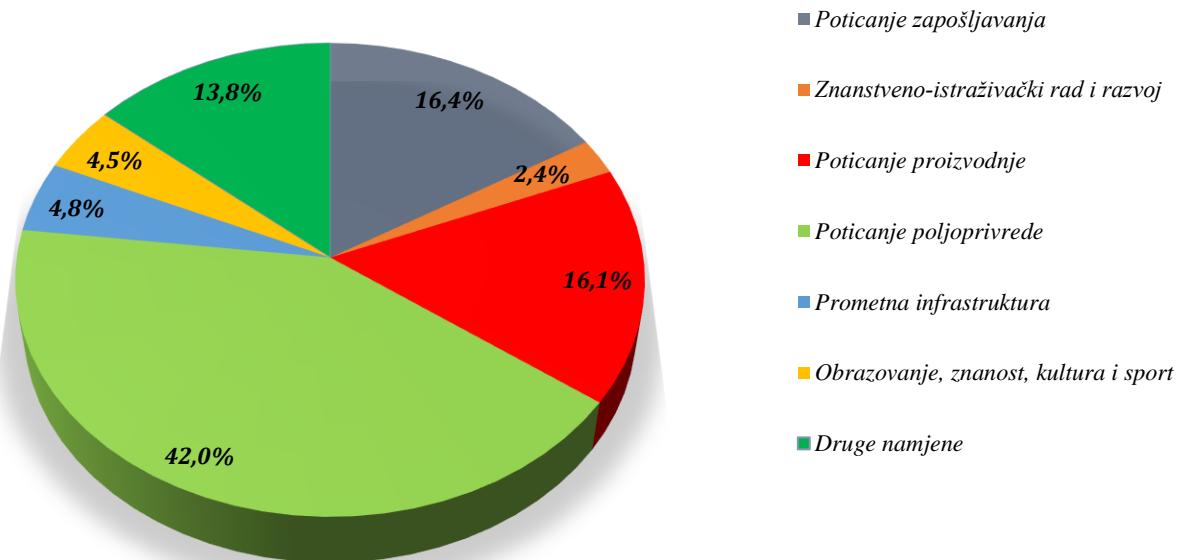
Prosječne zarade bez poreza i doprinosa, po zaposlenom (RSD) – u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

Iz dijagrama u kojima su prikazani podaci o zaradama po zaposlenom bez poreza i doprinosa (godišnji prosjek) za 2020. godinu, jasno se vidi da su iste na području grada Subotice na približnoj razini kao kod promatranih gradova, osim Novog Sada od koga su puno manje.

3.3.4. Poticaji regionalnog razvoja

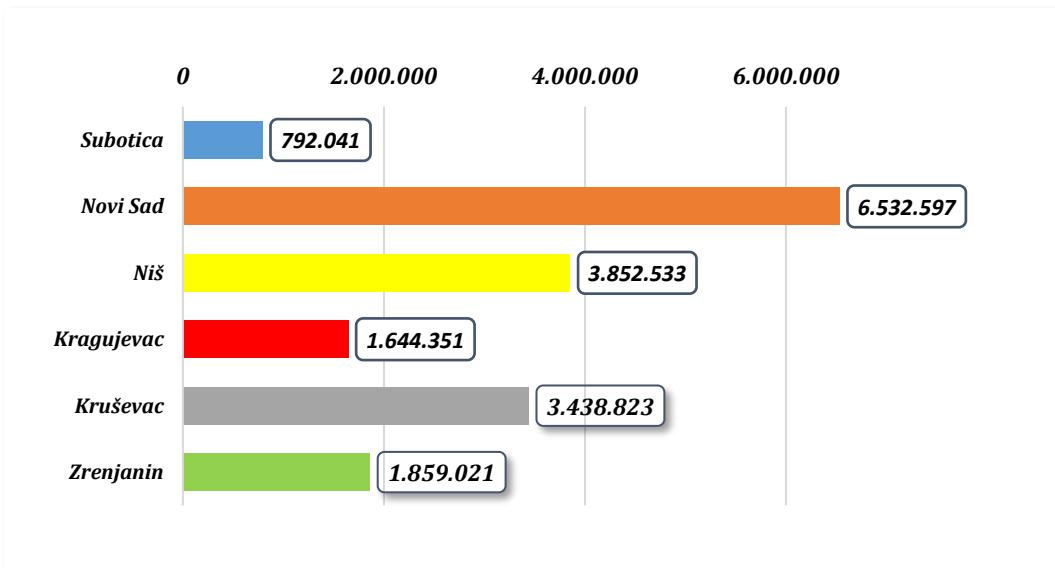
*Ukupni poticaji regionalnog razvoja prema namjenama, %
grad Subotica 2021. godina*

Grad Subotica je u 2021. godini uspio privući poticaje namijenjene poticanju regionalnog razvoja financiranih od viših razina vlasti u iznosu od preko 792 milijuna RSD. Od tog iznosa najviše je ostvareno za poticanje poljoprivrede (42,0%), poticanje zapošljavanja (16,4%), i proizvodnje (16,1%).

Iz narednog dijagrama vidljivo je da je Subotica u odnosu na promatrane gradove ostvarila najmanje poticaja, te u narednim godinama treba raditi na poboljšanju te se vratiti barem na razinu iz 2019. i 2020. godine kada su ti poticajima iznosili 1,5 milijardu, odnosno 2,2 milijarde RSD.

*Ukupni poticaji regionalnog razvoja u tisućama (RSD)
– u odnosu promatrane gradove - 2021. godina*

3.3.5. Turizam

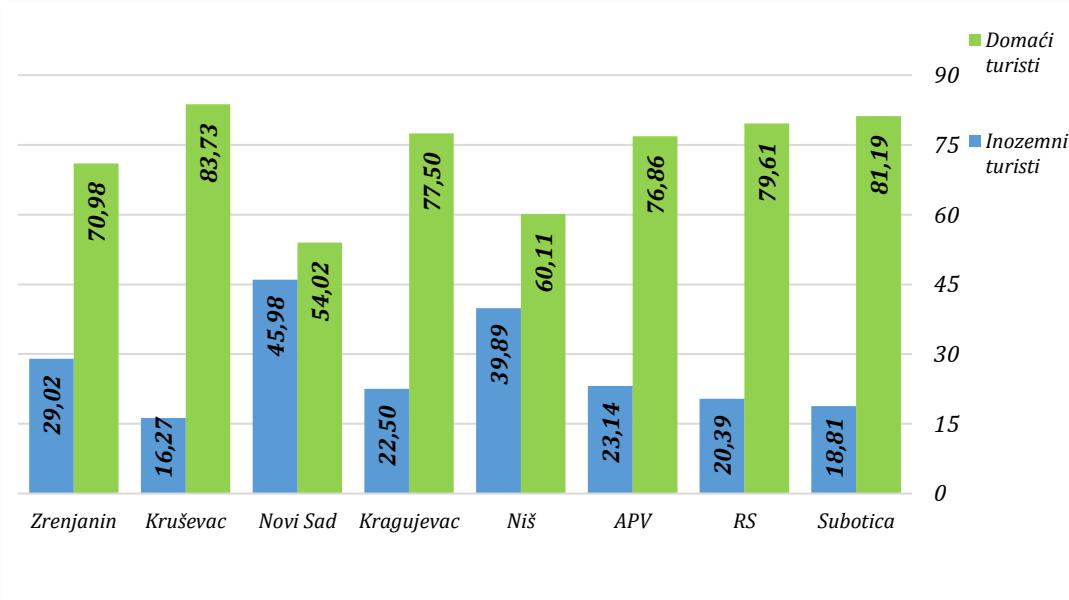
Na području grada Subotice postoje odlične mogućnosti za razvoj gradskog turizma, kulturno-povijesnog, kongresnog turizma, umjetničkog turizma (Međunarodni filmski festival Palić, Dužianca), banjskog turizma (postojeći banjski kompleks Palić koji u predstojećem razdoblju treba prerasti u perspektivni međunarodni banjski centar), ruralnog turizma, etno-gastronomskog turizma – rajon subotičko-horgoške pješčare (Horgoško i Paličko vinogorje), ekoturizma - promatranje ptica (bird watching, foto safari, edukativni i rekreativni turizam) u okviru SRP Ludaško jezero, poslovnog turizma, priobalni turizam na Paličkom jezeru, tranzitni turistički pravci Subotica – Sombor – Bezdan – granični prijelaz Bezdan (Hrvatska).

Prema prirodnim i stvorenim resursima turistička ponuda područja Grada Subotice temelji se na sljedećim dominantnim oblicima turizma:

- *kongresni i poslovni turizam u Subotici*
- *banjski turizam na Paliću s iznimno vrijednim arhitektonskim i prirodnim potencijalima*
- *sportsko rekreativski izletnički (vikend naselja) i lovni turizam unutar zaštićenih prirodnih dobara (Subotička pješčara, Ludaško jezero, Palić, Selevenske pustare)*
- *seoski turizam (Kelebija, Palić, Hajdukovo, Kraljev Brig)*
- *tranzitni turizam uz važnije i frekventne prometnice posebno autocesta E-75*
- *turističko komercijalni sadržaji u sklopu graničnih prijelaza*

<i>Grad Subotica</i>	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupan broj turista</i>	91.752	98.400	50.170	71.642
<i>Broj noćenja</i>	148.656	167.714	118.910	180.548
<i>Broj noćenja domaćih turista</i>	84.696	98.300	96.538	121.742
<i>Broj noćenja inozemnih turista</i>	63.960	69.414	22.372	58.806

Noćenja domaćih i inozemnih turista kao % ukupnog broja noćenja turista u odnosu na druge gradove i republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina

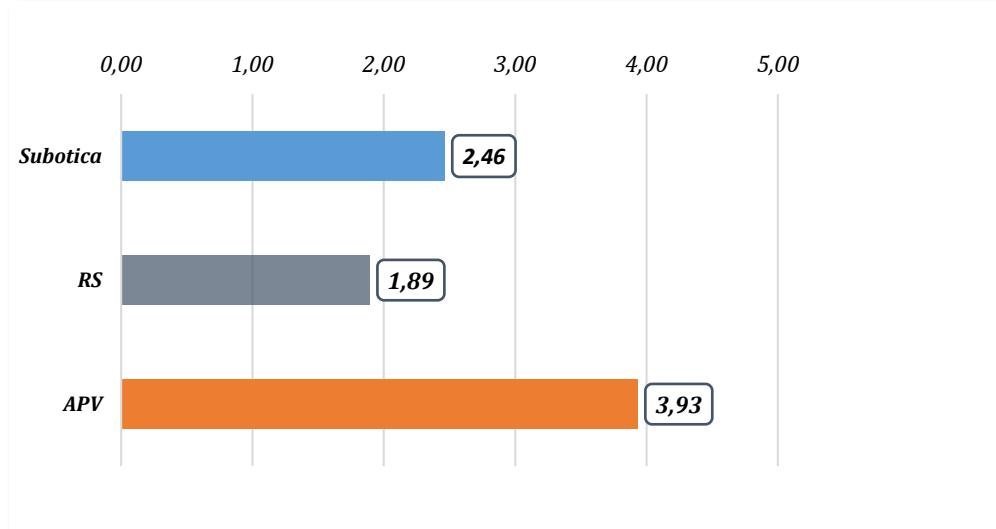

3.3.6. Poljoprivreda

Grad Subotica	2012-Popis poljoprivrede	2018-Anketa o poljoprivredi
Broj poljoprivrednih gospodarstava	6.626	6.548
Broj poljoprivrednih gospodarstava na 1000 stanovnika	47	49
Broj polj. gospodarstava, kao % ukupnog broja kućanstava	12,25	12,11
Ekonomski vrijednost poljoprivrednih gospodarstava, EUR ²	93.946.411	-
Ekonomski vrijednost polj. gospodarstva po gospodarstvu, EUR	14.178	-
Korišteno poljoprivredno zemljište, ha	75.519	74.720
Korišteno polj. zemljište, kao % ukupne površine općine	95,33	89,90

U sljedećem dijagramu prikazan je postotak investicija u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije gdje je Subotica s vrijednošću od 2,46% iznad republičkog prosjeka, a istodobno je vrijednost tog pokazatelja ispod pokrajinskog prosjeka.

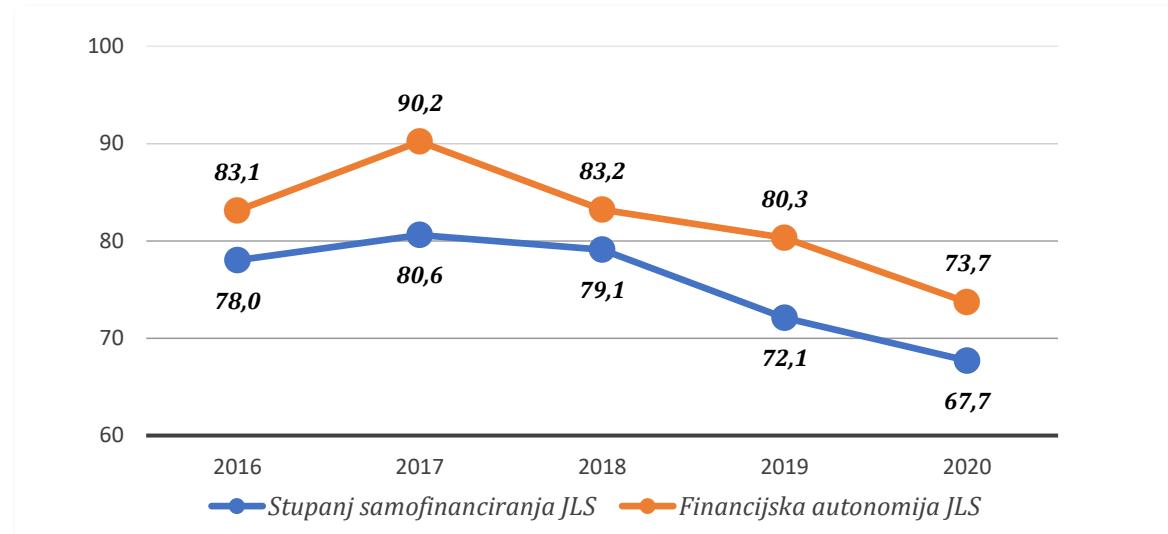
*Postotak investicija u poljoprivredi u odnosu na ukupne investicije u nova osnovna sredstva
– u odnosu na republički i pokrajinski prosjek - 2020. godina*

² Ekonomski vrijednost poljoprivrednog gospodarstva mjeri se kao ukupna vrijednost standardnog outputa (SA) gospodarstva izražen u eurima. SA nekog poljoprivrednog proizvoda predstavlja prosječnu novčanu vrijednost bruto poljoprivredne proizvodnje po cijeni proizvođača, koja se očekuje u 'normalnim' okolnostima proizvodnje

3.3.7. Financijski pokazatelji lokalne samouprave

Stupanj samofinanciranja³ i Financijska autonomija⁴ JLS (%)-grada Subotice 2016.-2020. godina

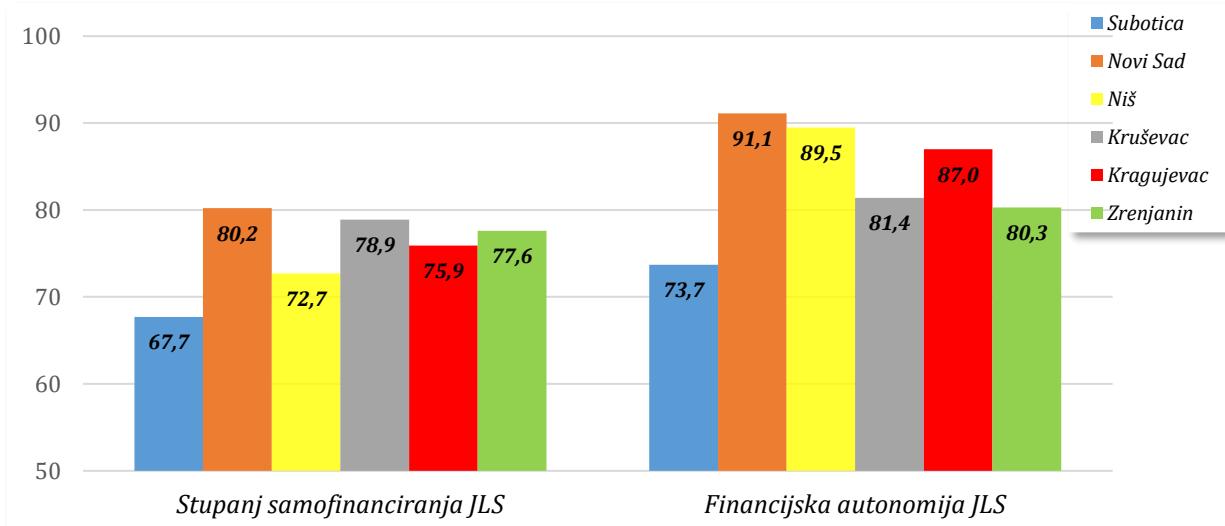

Stupanj samofinanciranja predstavlja pokazatelj koji ukazuje na sposobnost lokalne samouprave da se financira iz izvornih i ustupljenih prihoda. Visoka vrijednost ovog pokazatela ukazuje na visoku financijsku samostalnost i održivost. Grad Subotica u 2020. godini ima stupanj samofinanciranja (67,7) uz konstantan pad u odnosu na baznu godinu u promatranom razdoblju.

Financijska autonomija predstavlja pokazatelj koji ukazuje na sposobnost lokalne samouprave da se financira bez transfera od drugih razina vlasti. Veća vrijednost ovog pokazatela ukazuje na manju ovisnost općine od centralnih vlasti, odnosno veću suverenost lokalne samouprave u preraspodjeli svojih prihoda. Grad Subotica u 2020. godini ima visok postotak (73,7) uz konstantan pad u odnosu na baznu godinu u promatranom razdoblju.

Grad Subotica u odnosu na promatrane gradove u 2020. godini ima najmanje vrijednosti od svih promatranih gradova što je razvodno iz sljedećeg dijagrama.

Stupanj samofinanciranja i Financijska autonomija JLS (%)-u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

³ Prikazuje odnos između izvornih i ustupljenih prihoda s jedne strane, i ukupnih prihoda i primitaka s druge

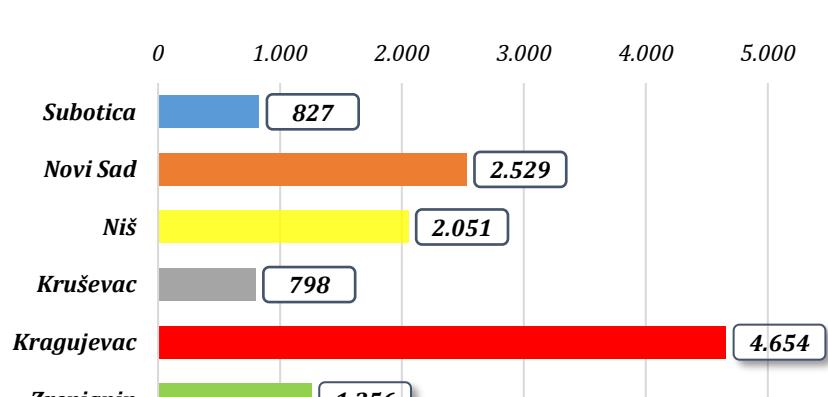
⁴ Pokazatelj sposobnosti JLS da se financira bez transfera od drugih razina vlasti, odnosno sposobnosti JLS da se financira na temelju Izvornih i ustupljenih prihoda, Primici od prodaje nefinansijske imovine i Primici od zaduživanja i prodaje finansijske imovine

Prihodi i rashodi

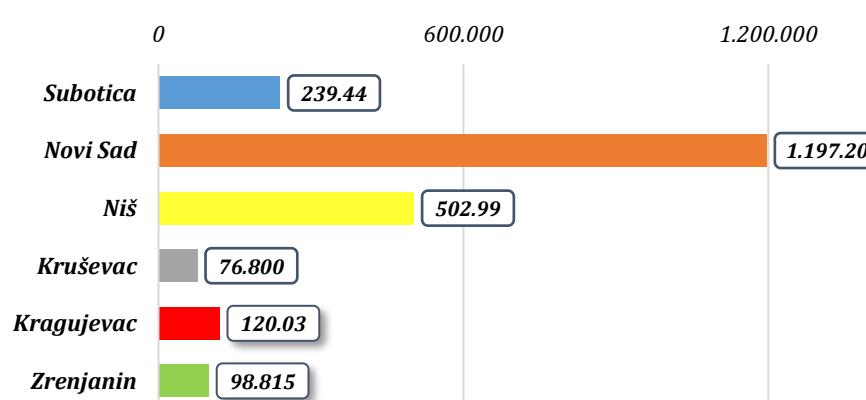
Grad Subotica	2017	2018	2019	2020
<i>Ukupni prihodi u tisućama RSD</i>	5.344.133	5.576.975	6.531.546	6.743.165
<i>Ukupni prihodi po stanovniku u RSD nominalno</i>	38.795	40.657	47.859	49.700
<i>Prihodi od transfera od drugih razina vlasti u tisućama RSD</i>	525.036	937.925	1.286.204	1.774.037
<i>Prihodi od transfera po stanovniku u RSD nominalno</i>	3.811	6.838	9.424	13.075
<i>Prihodi od donacija u tisućama RSD</i>	69.910	63.251	141.209	178.831
<i>Ukupni rashodi u tisućama RSD</i>	5.246.591	5.672.083	6.410.073	6.765.164
<i>Ukupni rashodi po stanovniku u RSD nominalno</i>	38.087	41.350	46.969	49.862
<i>Subvencije u tisućama RSD</i>	823.730	1.035.949	1.112.761	1.176.487
<i>Rashodi za donacije, dotacije i transfere u tisućama RSD</i>	670.891	790.125	730.842	629.579

U sljedećim dijagramima prikazani su podaci grada Subotice za 2020. godinu i uspoređuju se s podacima sljedećih gradova: Novi Sad, Niš, Kruševac, Kragujevac i Zrenjanin

Rashodi za socijalno osiguranje i socijalnu zaštitu po stanovniku (RSD) u odnosu na promatrane gradove - 2020. godina

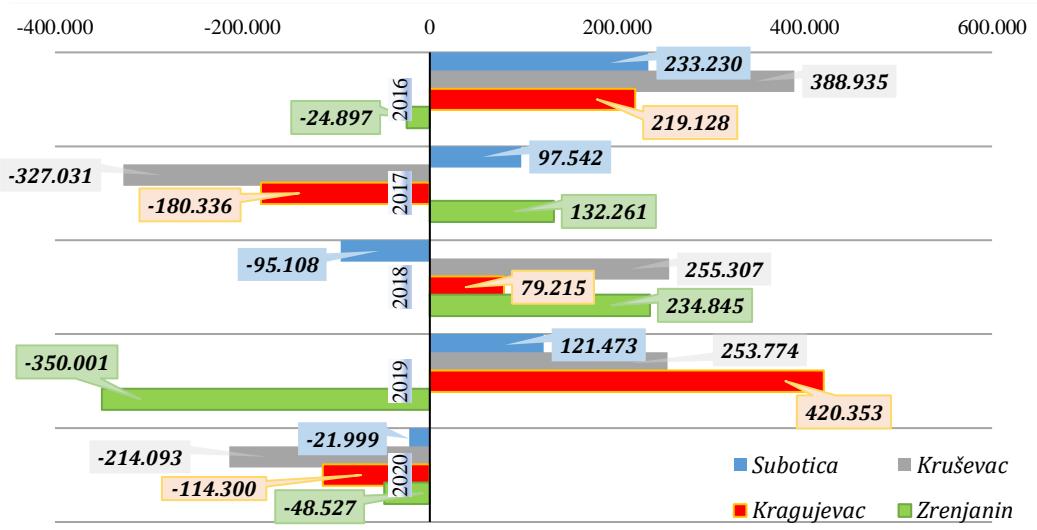
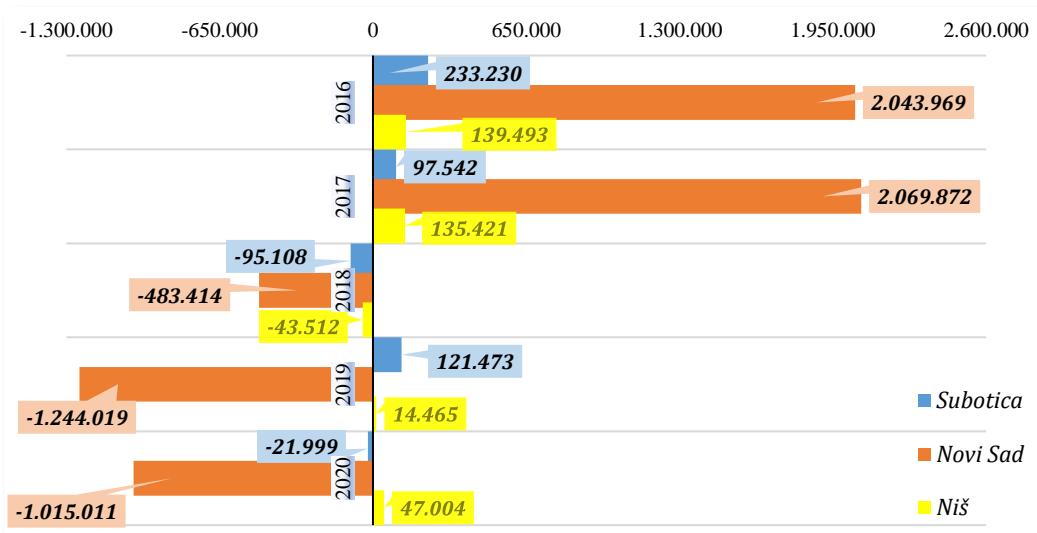

Rashodi za dotacije nevladinim organizacijama (u tisućama RSD) u odnosu na promatrane gradove - 2020 godina

Ostali finansijski pokazatelji

Proračunski suficit/deficit (u tisućama RSD) u odnosu na promatrane gradove – 2016-2020 godina

Proračunski suficit/deficit predstavlja pokazatelj koji predstavlja razliku između ukupnih prihoda i primitaka s jedne strane i ukupnih rashoda i izdataka s druge strane.

Pozitivna vrijednost indikatora ukazuje na suficit, dok negativna ukazuje na deficit proračuna općine. Poželjno je da vrijednost bude pozitivna.

Grad Subotica u 2020. godini ima deficit oko 22 milijuna RSD, dok je u prethodnim godinama u promatranom razdoblju imala suficit. Vrijednosti proračunskog suficita/deficita u promatranom razdoblju su približno iste razine kao i kod ostalih gradova s kojima se vrši usporedba.

4. SWOT ANALIZA

4.1. Objedinjena SWOT analiza⁵

Strengths (Snage):	Weaknesses (Slabosti)
Obrazovni potencijal	Sigurnost-migranti
Gradska uprava	Zdravstvo (nova bolnica...)
Kulturna baština i multikulturalnost	Odljev mladih - nedovoljna integracija mladih u tokove
Industrija, industrijska zona, tradicija poduzetništva	Nedostatak radne snage (odlazak, zastarjelost, manjak stručnih kadrova)
Kvalitetno pružanje komunalnih usluga i visok stupanj naplativosti usluga	Infrastruktura
Turizam i sport	Sportski objekti
Zdravstvena i socijalna zaštita	Socijalna zaštita i skrb o obitelji
Manifestacije	Državna regulativa, netransparentnost, administracija, birokracija
Ekologija	Očuvanje starih zanata
Visoka razina infrastrukturne razvijenosti	Siva ekonomija, korupcija, rad na crno
IT sektor u razvoju	Mali primici, manja platežna moć
Geografsko/logistički položaj	Nedostatak finansijskih sredstava
Kvalitetna/stručna radna snaga	Neriješeni imovinski odnosi
Poljoprivreda, obradive površine, prirodni resursi	Manjak ekološke svijesti, divla odlagališta otpada
Iskustvo u projektima	Kvaliteta vode u jezeru Palić
Obnovljivi izvori energije	Trajanje kapitalnih projekata - nedostatak koordinacija među akterima
Visok stupanj tehničko-tehnološke opremljenosti	Problem parkiranja
Opportunities (Mogućnosti):	Threats (Prijetnje):
Razvoj turizma (hoteli, zračna luka, secesija, ekologija)	Ekomska kriza i inflacija
Više ulaganja u stručnost (ljudi)	Sigurnosna kriza (opća, migranti, oružani sukobi, rat u Ukrajini)
Razvoj infrastrukture	Odljev mozgova, odlazak mladih, iseljavanje
Razvoj gospodarstva i industrije	(ne) zaštita okoliša - onečišćenje
Razvoj obrazovanja (kapacitet, broj fakulteta, znanstveni centar, znanstveni park)	Sankcije
Radna mjesta i poboljšanje kvalifikacijske strukture	Elementarne nepogode i klimatske promjene
Inozemne investicije i investicije u velike projekte	Loša politika, korupcija, odustajanje od EU
Zaštita okoliša i reciklaža	Nedostatak investicija, nedostatak financija
Povećanje stope nataliteta	Energetska kriza, energetska nestabilnost
Potencijali IT sektora	Slabo obrazovanje, nedostatak vizije i predanosti
Međunarodni projekti, prekogranična suradnja	Smanjenje EU fondova
Infrastruktura za rast gospodarstva: širenje gospodarske zone, slobodna zona/logistički centar, poduzetnička zona, znanstveno tehnološki park	Epidemija
Unapređenje zakonske regulative, smanjenje poreza i doprinosa, olakšice poslodavcima	Energetska kriza
Razvoj poljoprivrede, proizvodnja domaće hrane i lokalnih proizvoda	Nedovoljno stručan kada
Pristupanje EU i EU fondovi	Depopulacija i pad nataliteta
Bolje korištenje geostrateškog položaja, suradnja	Opće osiromašenje društva
Upotreba obnovljivih izvora energije	
Povratak ljudi iz dijaspore	

⁵ Tijekom procesa izrade Plana razvoja Grada Subotica, izrađena su tri SWOT analize, po jedan za: 1. Kvalitetu života, društveni razvoj i dobra uprava, 2. Urbani razvoj komunalna infrastruktura i zaštita okoliša, 3. Lokalno ekonomsko- gospodarski razvoj. Ovdje predstavljena SWOT matrica sadrži objedinjene iskaze iz sektorskih analiza.

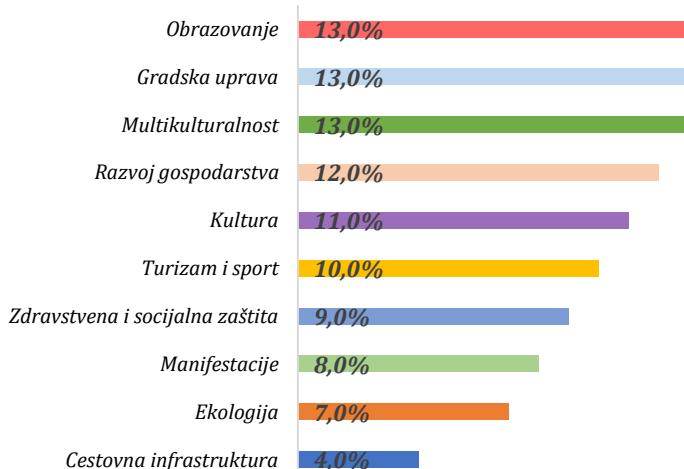
Tijekom procesa, tematske radne skupine vršile su SWOT analizu u sva tri ranije predstavljena područja (1. Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava, 2. Urbani razvoj komunalna infrastruktura i zaštita okoliša, 3. Lokalno ekonomsko- gospodarski razvitak), s namjerom definiranja odgovora na uočene snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje u relevantnom segmentu života lokalne zajednice.

Nakon ocjene važnosti pojedinih karakteristika, identificirani su mogući prioritetni ciljevi (kao odgovor na izazov) i mjere, koje će postojeće stanje pokrenuti nabolje i dovesti do postizanja prioritetnih ciljeva.

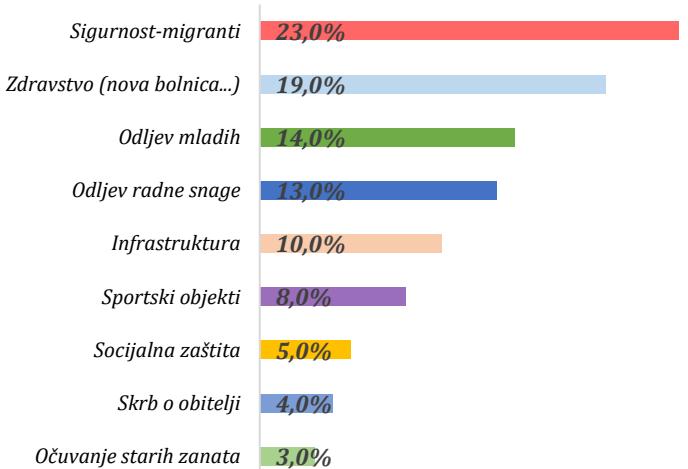
4.2. SWOT analiza-po sektorima

4.2.1. SWOT analiza Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava

Snage

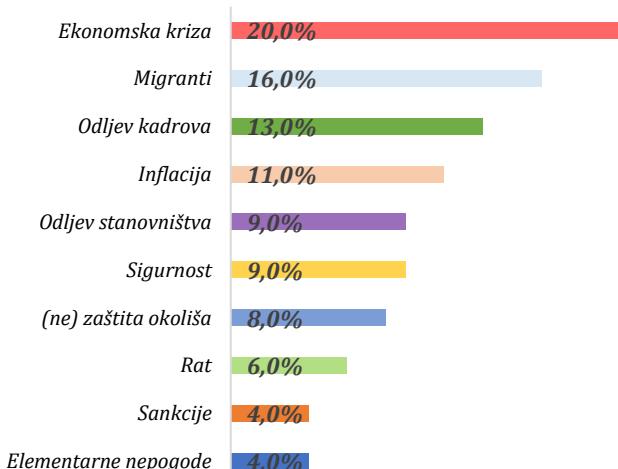
Slabosti

Mogućnosti

Pretnje

4.2.2. SWOT analiza- Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša

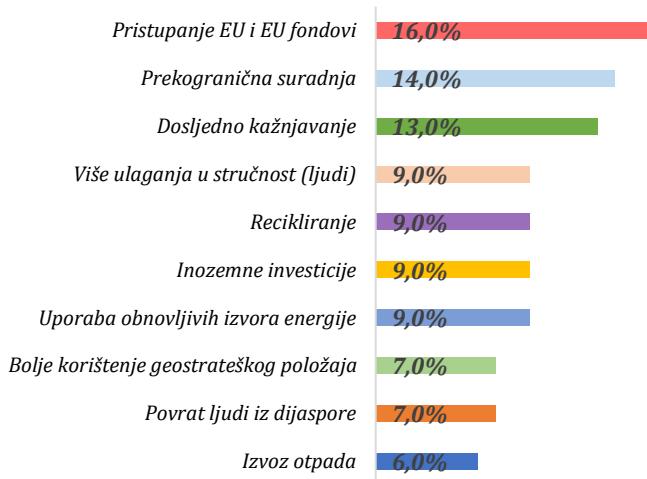
Snage

Slabosti

Mogućnosti

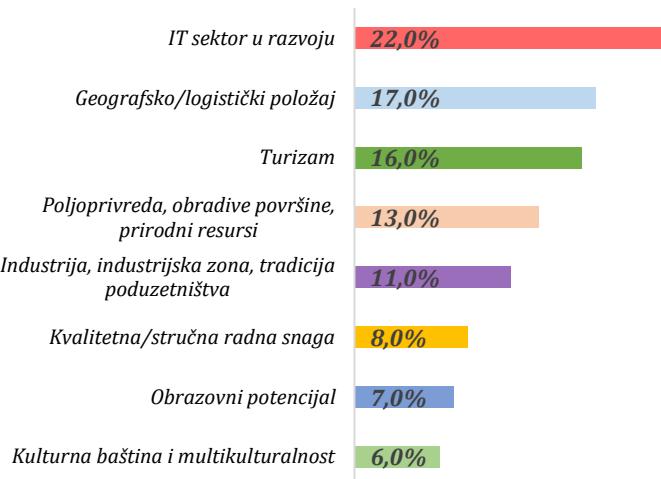

Pretnje

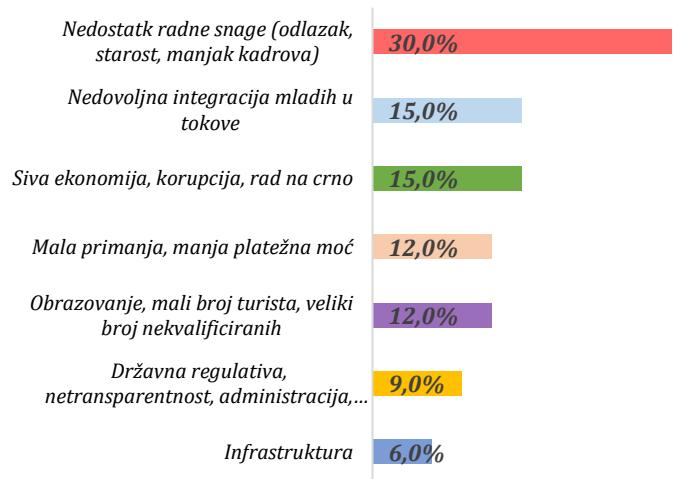

4.2.3. SWOT analiza- Lokalno ekonomsko-gospodarski razvoj

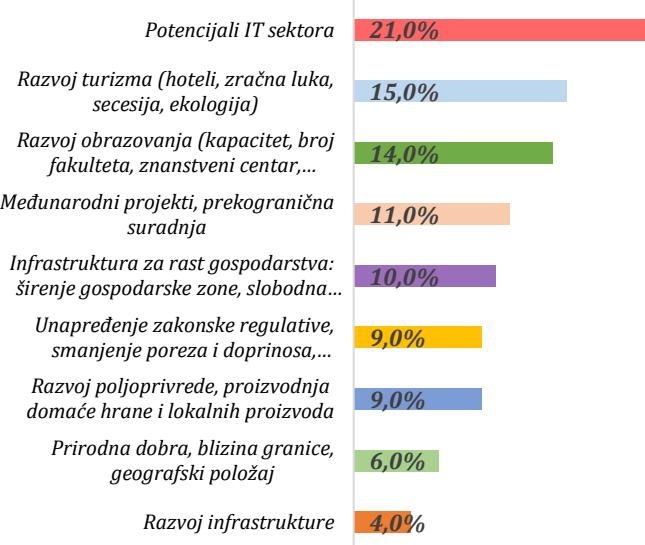
Snage

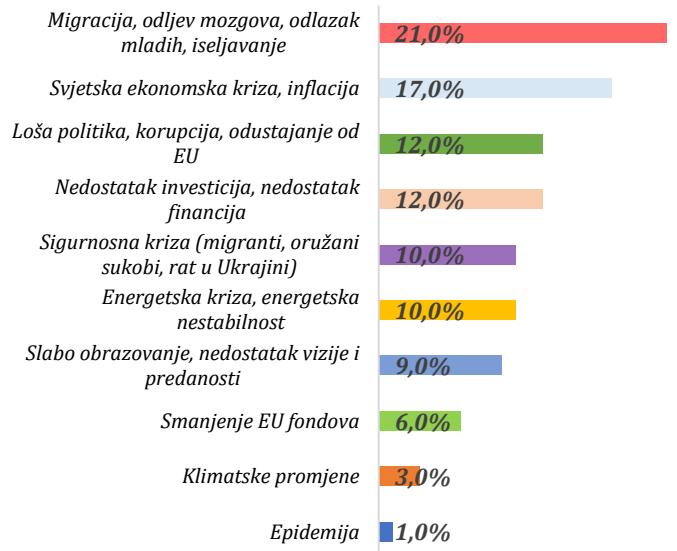
Slabosti

Mogućnosti

Pretnje

5. VIZIJA I RAZVOJNI PRAVCI GRADA SUBOTICE

5.1. Vizija grada Subotice

Subotica 2032. godine je europski grad po mjeri građanki i građanina, privlačna turistička destinacija u koju se dolazi uživati u prirodi, arhitekturi, dobroj hrani, običajima. Grad, koji je svim građanima omogućio infrastrukturu za moderan život, gdje su najveće vrijednosti znanje i multikulturalnost, s učinkovitim službama i upotrebom modernih tehnologija. Mirno mjesto za obiteljski život, studentski centar koji privlači mlade iz okoline. Ima svoje sveučilište, jaku i aktivno stimulirajuću kulturnu scenu, snažnu ekonomiju i obilje modernih poslova koji idu uz razvoj IT sektora. Grad koji razmišlja zeleno, s razvojnim kapacitetom usklađenog s tempom i dinamikom rasta broja stanovnika, u kojem je očuvana stara arhitektura iz razdoblja secesije i obnovljene građevine su zaštitni znak Subotice.

5.2. Razvojni pravci grada Subotice

Na radnim sastancima tematskih radnih skupina, te održanim radionicama, ključni lokalni akteri definirali su viziju razvoja Subotice, tj. željeno stanje 2032. godine.

Vizija predstavlja polaznu točku u definiranju pozitivne promjene koja se želi postići.

Kako grad Suboticu karakterizira neujednačeno razvijena ekonomija, s dosta velikim odstupanjima između gradskih i seoskih sredina, a ujedno su istodobno prisutni nedostatak radne snage u urbanoj sredini i manjak radnih mjesti, neujednačena kvaliteta života i nezaokružene komunalne usluge u seoskim sredinama, te je prisutan veliki odljev stanovništva, razvojni pravci:

- 1) *Kvaliteta života, društveni razvoj i dobra uprava*
- 2) *Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša*
- 3) *Lokalno ekonomski-gospodarski razvoj,*

želete proizvesti promjene koje će eliminirati sadašnje nedostatke i promijeniti postojeće stanje.

U cilju ostvarivanja ovog, u današnje vrijeme iznimno izazovnog zadatka, lokalna samouprava svoje aktivnosti planira usmjeriti u osiguranje kvalitetnih uvjeta života svojih građana na načelima održivog razvoja i upravljanja resursima. Na putu ostvarenja ove vizije, grad Subotica će aktivirati svoje (ne samo prirodne) resurse kojima raspolaže na području, i pokušati unaprijediti slabosti poput nedovoljno razvijene komunalne infrastrukture i nedovoljne prateće infrastrukture za uspješno vođenje biznisa.

Definirana vizija ispunjava osnovne kriterije, odnosno ona je ambiciozna i inspirativna, s jedne strane, i mjerljiva i dostižna s druge. Ovako postavljena vizija plod je zajedničkog razmišljanja svih zainteresiranih za unaprjeđenje lokalne zajednice i daje lokalnom stanovništvu priliku za prepoznavanje novih mogućnosti za poboljšanje kvalitete života i povećanje lokalnih prihoda.

6. PRIORITETNI CILJEVI PLANA RAZVOJA GRADA SUBOTICE

6.1. Pregled prioritetnih ciljeva po razvojnim pravcima

<i>Razvojni pravac: 1. KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠTVENI RAZVOJ I DOBRA UPRAVA</i>	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	
	KŽ 1	LOKALNA SAMOUPRAVA KAO SERVIS GRAĐANA S KVALITETNIM USLUGAMA I TRANSPARENTNIM RADOM
	KŽ 2	MULTIKULTURALNOST I KULTURNA BAŠTINA KAO ŠANSA
	KŽ 3	JEDNAK PRISTUP SPORTU
	KŽ 4	KVALITETNA I DOSTUPNA ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA BEZ PREPREKA
	KŽ 5	SKRB O OBITELJI I BORBA PROTIV ODLIJEVA STANOVNJIŠTVA I PADA NATALITETA
	KŽ 6	VEĆE UKLUČIVANJE MLADIH U KREIRANJE VLASTITE BUDUĆNOSTI
	KŽ 7	SIGURNA SREDINA ZA ŽIVOT I RAD
	KŽ 8	RAZVOJ SUBOTICE PO KONCEPTU PAMETNIH (SMART) GRADOVA
	KŽ 9	JEDNOMJERNI RAZVOJ SVIH MJESENHIH ZAJEDNICA

<i>Razvojni pravac: 2. URBANI RAZVOJ, KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA</i>	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	
	UR 1	ZDRAV OKOLIŠ ZA SVE GRAĐANE
	UR 2	UNAPREĐENJE I VALORIZACIJA PRIRODNOG I IZGRAĐENOG OKOLIŠA
	UR 3	FUNKCIONALNA INFRASTRUKTURA ZA KVALitetan ŽIVOT

<i>Razvojni pravac: 3. LOKALNO EKONOMSKI- GOSPODARSKI RAZVOJ</i>	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	
	LE 1	UBRZATI RAZVOJ ICT SEKTORA I KREATIVNE EKONOMIJE, KAO GRANA S VELIKOM DODANOM VRIJEDNOŠĆU
	LE 2	ULAGANJEM U LJUDSKE RESURSE KROZ SUVREMENO I PRIMJERENO OBRAZOVANJE POVEĆATI KONKURENTNOST LOKALNE EKONOMIJE
	LE 3	OSIGURATI PREDUVJETE ZA RAST LOKALNE EKONOMIJE
	LE 4	POVEĆANJE OPSEGA I RAZINE TURISTIČKE PONUDE
	LE 5	POVEĆANJE ISPLATIVOSTI PROIZVODNJE U POLJOPRIVREDI
	LE 6	POVEĆANJE OTPORNOSTI LOKALNE ZAJEDNICE PROTIV VIS MAJOR SITUACIJA

6.2. Mjere za realizaciju prioritetnih ciljeva po pravcima razvoja

Razrađeni **Prioritetni ciljevi** sadrže doprinos Ciljevima održivog razvoja 2030. Ujedinjenih nacija (COR UN 2030.) i povezanost sa prioritetima EU u proračunskom razdoblju 2021.-2027.

Razrađena razina **MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca:** sadrži opise konkretnih projekata, odgovornost za realizaciju mera (tijelo, institucija, ustanova, javno poduzeće, itd.) dok se dinamika realizacije po godinama, procijenjena vrijednost i izvor sredstava detaljno razrađuju u Srednjoročnom planu Grada Subotica.

Mjere mogu biti različite po svojoj vrsti i načinu djelovanja, a za ostvarenje postavljenog cilja potrebna je realizacija jedne ili više mjera, koje mogu biti međusobno uvjetovane. Zakon o planskom sustavu Republike Srbije prepoznaje sljedeće mjere javne politike:

- 1) regulatorne**, kojima se uspostavljaju standardi i pravila kojima se uređuju odnosi u društvu;
- 2) poticajne**, u koje spadaju: fiskalne mjere (subvencije, porezi i drugo) i druge finansijske i nefinansijske mjere;
- 3) informativno-edukativne** (informacijske i obrazovne kampanje i drugo);
- 4) institucionalno upravljačko organizacijske** (formiranje novih i ukidanje postojećih institucija, promjena organizacijske strukture određenih subjekata, promjena broja i kompetencija zaposlenih i dr.);
- 5) osiguranje dobara i pružanje usluga** od strane sudionika u planskom sustavu, uključujući i javne investicije (kapitalni i infrastrukturni projekti, investicije i dr.).

Razvojni plan Grada Subotice za ostvarivanje pojedinih prioritetnih ciljeva predviđa različite vrste mera, tražeći najsvršishodnija rješenja.

GRAD SUBOTICA, RAZVOJNI PRAVAC I. - KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠTVENI RAZVOJ I DOBRA UPRAVA

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
KŽ 1	LOKALNA SAMOUPRAVA KAO SERVIS GRAĐANA S KVALITETNIM USLUGAMA I TRANSPARENTNIM RADOM	<ol style="list-style-type: none"> 1) Formiranje adekvatnog tijela za koordinaciju rada škola 2) Poboljšanje sustava E uprave i afirmativno pospješivanje korištenja usluge od strane svih subjekata 3) Stalno poboljšavanje sustava za privlačenje sredstava putem natječaja: veći broj educiranih ljudi za pisanje i implementaciju projekata, sistematski pratiti natječaje, bolje iskoristiti povezanost s partnerskim gradovima, aktivno njegovati suradnju s APV i Ministarstvima 4) Poboljšati upravljanje kapitalnim projektima, kroz adekvatnu pripremu, reguliranje imovinskih odnosa i kvalitetniju pripremu dokumenata za javne nabave 5) Uspostaviti sustav, koji će na razini grada osigurati bolju koordinaciju i kvalitetnu suradnju među akterima iz javnog, privatnog i civilnog sektora 6) Aktivan rad na privlačenju investitora na područje LS 7) Sistematskim radom radikalno smanjiti neriješene imovinske odnose koji sputavaju razvojne projekte i procese 8) Stalno poboljšavati ljudske i tehničko-tehnološke kapacitete lokalne samouprave na bazi godišnje ažuriranih planova 9) Integriranim pristupom i sistemskim mjerama osigurati kontinuirano povećanje kvalitete usluga JP i visoku naplativost njihovih usluga 10) Dosljedno i transparentno provoditi donesene odluke 11) Analizirati i iskoristiti iskustvo partnerskih gradova iz susjednih zemalja u procesu njihovog pridruživanja EU 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član GV za obrazovanje; Tajništvo za društvene djelatnosti; Formiran je Aktiv direktora; 2.-Služba za informatiku; 3.-Služba za lokalni ekonomski razvitak; 4.- Menadžer Grada; Član GV zadužen za investicije; Član GV zadužen za područje gospodarstva; Tajništvo za investicije i razvitak; 5.-Ured za mlade; Zaštitnik građana; 6.- Tajništvo za investicije i razvitak; AD Slobodna zona; 7.-Služba za imovinsko-pravne poslove, stambena pitanja i građevinsko zemljište; 8.-Služba za opću upravu i zajedničke poslove; 9.-Član GV za komunalne djelatnosti; Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; 10.-Tajništvo za financije; Tajništvo za inspekcijsko-nadzorne poslove; Služba za propise; 11.- Član GV za područje turizma, investicija i međunarodnu suradnju; Tajništvo za gospodarstvo, lokalni ekonomski razvitak i turizam; Služba za lokalni ekonomski razvitak;
KŽ 2	MULTIKULTURALNOST I KULTURNΑ BAŠTINA KAO ŠANSA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Obnavljanje objekata važnih za zajednicu: napraviti popis, izraditi program obnove, izraditi projekte, izdvojiti namjenska sredstva, aplicirati 2) Povećati dostupnost kulturno-umjetničkih događaja u selima 3) Povećati broj manifestacija, uz tematsko umrežavanje istih 4) Sistematski generirati programe koji njeguju multikulturalnost i pridonose boljem među etničkom razumijevanju i suradnji 5) Zaštita i promidžba brenda subotičkih manifestacija 6) Podići broj manifestacija koje organiziraju mladi 7) Očuvanje starih zanata i specifičnih vještina, karakterističnih za ovo podneblje 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Međuopćinski zavod za zaštitu spomenika kulture Subotica; Tajništvo za gospodarstvo, lokalni ekonomski razvitak i turizam; Služba za ekonomski gospodarski razvitak; Tajništvo za investicije; 2.-3.-Član GV zadužen za područje kulture; TZGS; 4.-Tajništvo za društvene djelatnosti; Član GV zadužen za područje kulture; 5.-Član GV za turizam; TZGS; 6.-Član GV za sport i mladež; Ured za mlade; Omladinski centar; 7.-Član GV zadužen za područje gospodarstva; Tajništvo za gospodarstvo, lokalni ekonomski razvitak i turizam; Služba za ekonomski gospodarski razvitak; Udruga poduzetnika; Gospodarsko vijeće Grada;
KŽ 3	JEDNAK PRISTUP SPORTU	<ol style="list-style-type: none"> 1) Kroz infrastrukturna ulaganja u sport, poput klizališta, dvorane za (male) sportove i atletiku 2) Osiguranje besplatnih sportskih programa za djecu kroz klubove i škole 3) Razvoj sporta i izgradnja/obnova sportskih objekata u prigradskim naseljima 4) Održavanje i nadzor sportskih objekata na otvorenom 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član GV zadužen za područje sporta; Sportski Savez Subotice; 2.-Član GV za sport; Tajništvo za društvene djelatnosti; 3.-Član GV za sport; Tajništvo za investicije;

		4.- Služba za održavanje objekata;
--	--	------------------------------------

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
KŽ 4	KVALITETNA I DOSTUPNA ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA BEZ PREPREKA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Osiguranje kvalitetnih preventivnih programa, dostupnih u svim naseljima 2) Obnova bolnice i domova zdravlja 3) Konstantno ulaganje u novu zdravstvenu opremu na temelju definiranih prioriteta 4) Konstantno ulaganje u ljudske i kadrovske kapacitete u zdravstvu 5) Izraditi Akcijski plan za poboljšanje usluga socijalne zaštite na području grada Subotica, koji će sagledati stanje i sadržavati projekciju unaprjeđenja usluga: Izgradnja dodatnih centara za skrb o odraslima s poremećajem u razvoju, besplatno savjetovalište i stručna pomoć za roditelje, jačanje službi za skrb, pomoći i njega u kući, prihvatalište za odrasle tijekom cijele godine, skrb o djeci iz udobiteljskih obitelji nakon završetku školovanja (kuća na pola puta), sigurna kuća, s predloženom dinamikom realizacije 6) Sagledati stanje i uklanjanjem postojećih prepreka osigurati dostupnost školovanja i kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom, dosljedno skrbiti o njihovom zapošljavanju 	1.- Tajništvo za društvene djelatnosti; Član GV zadužen za područje socijalne zaštite i zdravstva; Dom zdravlja 2.-3.- Direktor Opće bolnice Subotica; Direktor Doma zdravlja; Član GV za zdravstvo; 4.-Ustanove zdravstvene zaštite; 5.-Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; Tajništvo za društvene djelatnosti; Ustanove socijalne zaštite; OCD; Centar za socijalni rad 6.-Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; Tajništvo za društvene djelatnosti; Obrazovne ustanove; Ustanove kulture; Ustanove socijalne zaštite;
KŽ 5	SKRB O OBITELJI I BORBA PROTIV ODLJEVA STANOVNJIŠTVA I PADA NATALITETA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Stalno poboljšanje mreže vrtića, olakšavanje prijema djece 2) Definirati i provesti afirmativne mjere, koji će olakšati položaj obitelji s više djece (financijska potpora, savjetovanje, olakšavanje prijema djece u vrtići i predškolske ustanove) 3) Povećati broj dječjih manifestacija i sadržaja na otvorenom i zatvorenom, kao i broj obiteljskih manifestacija 4) Veća potpora roditeljstvu u slučaju potrebe za specifičnim intervencijama (povećanje starosne granice, veći broj pokušaja, osiguranje usluga u Subotici) 5) Poticati i afirmirati humanitarne akcije koji podržavaju porodice u socijalnim potrebama 	1.- PU „Naša radost“; Tajništvo za društvene djelatnosti; 2.- Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; PU „Naša radost“; Tajništvo za društvene djelatnosti; 3.- Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; Član GV za sport i mladež; Tajništvo za društvene djelatnosti; Crveni križ; OCD; 4.-Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; Tajništvo za društvene djelatnosti; CSR; 5.-Član GV za područje socijalne zaštite i zdravstva; Tajništvo za društvene djelatnosti; CSR; CK
KŽ 6	VEĆE UKLJUČIVANJE MLADIH U KREIRANJE VLASTITE BUDUĆNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1) Formirati radno tijelo uz uključivanje svih zainteresiranih strana koje će izraditi Preporuke za veće uključivanje mladih u tokove na području grada Subotica. Preporuke će sigurno pokrивati sljedeće teme: stručna praksa mladih, prostori za neprofitno okupljane mladih, participacija mladih u društvenom životu i donošenju odluka, osnaživanje rada ureda za mlade i raznih mreža. Preporuke će biti integrirane u Srednjoročni plan Grada Subotica 	1.- Ured za mlade; IT klaster Subotica 2030; Član GV za mlade; Fondacija „Danilo Kiš“; OCD;
KŽ 7	SIGURNA SREDINA ZA ŽIVOT I RAD	<ol style="list-style-type: none"> 1) Učinkovitija suradnja svih institucija u rješavanju migrantske krize, u cilju: stvaranja uvjeta u prihvatnom centru, povećan angažman snage reda, dosljedno poštovanje zakonskih propisa o kretanju migranata, redovito informiranje građana o situaciji. Proaktivna pristup LS. 2) Osigurati veću pokrivenost grada kvalitetnim kamerama za nadzor javnih površina, osigurati praćenje i obradu informacija iz video nadzora 3) Stalno poboljšanje rada Komunalne policije radi dosljedne primjene važećih propisa (sigurnost djece u zonama škole, psi latalice, divlje deponije, itd.) 	1.- Komesarijat za izbjeglice i migracije; 2.- Policijska Uprava Subotica; 3.- Tajništvo za inspekcijsko-nadzorne poslove; Služba za inspekcijsko-nadzorne poslove;
KŽ 8	RAZVOJ SUBOTICE PO KONCEPTU PAMETNIH (SMART) GRADOVA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Izrada posebnog akcijskog plana s mjerama i preporukama u 5 područja: SMART energetika, ekološki održiva mobilnost, IKT infrastruktura, participacija građana, dostupnost podataka. Preporuke će biti integrirane u Srednjoročni plan Grada Subotica 	1.- IT klaster Subotica 2030; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje;

KŽ 9	JEDNOMJERNI RAZVOJ SVIH MJESNIH ZAJEDNICA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Razvoj ruralnih sredina, Proširenje komunalne infrastrukture i usluga u ruralnim i prigradskim sredinama, Pojačanje kapaciteta javnih i javno-komunalnih poduzeća 2) Realizirati proces „mini“ strateškog planiranja po principima „LEADER / LAG“ metodologije i napraviti Lokalni akcijski plan (LAP) razvoja za svako selo 3) Kroz srednjoročno planiranje na godišnjoj razini planirati prioritete iz LAP-ova 	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Član GV za komunalne djelatnosti; Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Odjel za mjesne zajednice; 2.- 3.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu;
------	--	---	---

GRAD SUBOTICA, RAZVOJNI PRAVAC 2. - URBANI RAZVOJ, KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
UR 1	ZDRAV OKOLIŠ ZA SVE GRAĐANE	<p>Zaštita zraka</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kvalitetno održavanje postojećih i uspostavljanje novih zelenih površina 2) Smanjenje emisija iz individualnih ložišta - povećanje broja korisnika i unaprjeđenje sustava daljinskog grijanja i nastavak plinofikacije grada i naselja 3) Unaprjeđenje energetske učinkovitosti objekata i pospešivanje korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) kroz subvencije, pojednostavljene procedure, usluge informacijskog centra o mogućnostima OIE 4) Poboljšanje regulacije prometa u cilju smanjenja emisije štetnih plinova 5) Poboljšanje uvjeta biciklističkog prometa, osiguranje sigurnih koridora i staza, parkinga za bicikle s video nadzorom, dozvoljavanjem dvosmernog prometa za bicikle u jednosmernim ulicama i omogućavanjem unošenja bicikala u vozila javnog prijevoza, 6) Izrada katastra divljih odlagališta otpada, obnova istih, kontrola i dosljedno kažnjavanje onečišćivača 7) Kontrola primjene mjera zaštite zraka u poljoprivredi 8) Poboljšanje monitoringa zraka, jačanje institucionalnih i finansijskih kapaciteta za upravljanje kvalitetom zraka 9) Aktivnosti i kampanje su cilju podizanja svijesti građana o važnosti očuvanja okoliša - edukacije od vrtića do odraslog doba <p>Gospodarenje otpadom</p> <ol style="list-style-type: none"> 10) Stavljanje u funkciju regionalnog deponija u punom kapacitetu i postupno uvođenje selektivnog prikupljanja otpada i povećanje razine recikliranja otpada 11) uvođenje organiziranog prikupljanja opasnog otpada razvojem mreže stacionarnih i mobilnih „reciklažnih dvorišta“ <p>Zaštita površinskih voda</p> <ol style="list-style-type: none"> 12) nastavak unaprjeđenja i održavanje multifunkcionalnih zaštitnih pojaseva u priobalju Paličkog i Ludoškog jezera, nastavak poboljšanja kvalitete vode primjenom metoda biomanipulacije, unaprjeđenjem stanja makrovegetacije i formiranjem plutajućih zelenih otoka, uspostava mreže pojaseva višekatnog zelenila u široj okolini jezera, u cilju smanjenja difuznog onečišćenja eolskom erozijom, upravljanje vodnim režimom površinskih voda sukladno zaštiti i režimu korištenja resursa. <p>Zaštita tla i podzemnih voda</p> <ol style="list-style-type: none"> 13) obnova onečišćenja na mjestima nekadašnje kemijske industrije „Zorka“ 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje; JKP „Čistoća i zelenilo“; Služba za poljoprivrednu; Služba za zaštitu okoliša; Služba za komunalne poslove; 2.-Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; JKP „Subotička topplana“; JKP „Suboticaplin“, Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Tajništvo za inspekcijske-nadzorne poslove; 3.-Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Služba za energetiku i promet; 4.- Vijeće za promet; Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; 5.-Služba za ekonomski gospodarski razvitak; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje; JKP „Suboticatrans“; Vijeće za promet 6.- Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; Tajništvo za inspekcijsko-nadzorne poslove; Služba za inspekcijski nadzor; JKP Čistoća i zelenilo; 7.-Poljocuvarska služba JP Palić-Ludaš; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Tajništvo za inspekcijske-nadzorne poslove; 8.-Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; 9.-Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; Tajništvo za društvene djelatnosti; 10.-Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Regionalni deponij doo Subotica; JKP „Čistoća i zelenilo“ 11.- Regionalni deponij doo Subotica; JKP „Čistoća i zelenilo“; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; 12.- Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; JP „Palić-Ludaš“; JKP Vodovod i kanalizacija Subotica; JP Vode Vojvodine; 13.-Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; 14.-Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; JKP „Vodovod i kanalizacija“; JKP „Čistoća i zelenilo“;

		<p>14) uspostavljanje zelenog koridora od Bajnatske ulice do Palićkog jezera sanacijom nesanitarnog odlagališta, brtvljenje otvorenog kolektora i sanacijom i remedijacijom laguna uz Senčansku cestu</p> <p>15) Monitoring onečišćivača</p>	<p>15.-Služba za zaštitu okoliša; Tajništvo za inspekcijske-nadzorne poslove; Služba za inspekcijski nadzor;</p>
--	--	--	--

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
UR 2	UNAPREĐENJE I VALORIZACIJA PRIRODNOG I IZGRAĐENOG OKOLIŠA	<p>1) Napraviti Popis izgrađenog okoliša i objekata važnih za grad Subotica, formirati manje tematske cjeline, izraditi programe revitalizacije, izraditi projekte, izdvojiti namjenska sredstva, aplicirati. Kontinuirano raditi na obnovi tih manjih cjelina. Preporuke iz popisa postupno će biti integrirane u Srednjoročni plan Grada Subotice</p> <p>2) Definirati i implementirati akcijski lan zaštite prirode, koji će inicirati:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Primjenu koncepta aktivne zaštite prirode – uključivanje lokalnog stanovništva u tradicionalne vidove korištenja prostora b. Otkup, revitalizacija i održavanje revitaliziranih staništa i širenje ekoloških koridorova c. Zaštita specifičnih i posebnih tipova pješčarskih, stepskih i vlažnih staništa, populacija rijetkih i ugroženih vrsta flore i faune d. Uskladivanje dozvoljenih vidova korištenja prirodnih resursa (poljoprivreda, šumarstvo, lov, turizam) s potrebama zaštite i očuvanja zaštićenog područja, razvijanje načela održivog razvoja. Zoniranje sadržaja uz obalu jezera uspostavljanje monitoringa stanja, učinaka mjera i utjecaja dozvoljenih aktivnosti e. Suradnja u okviru nacionalne i regionalne mreže zaštićenih područja, osobito u ustanovljavanju prekograničnog zaštićenog dobra s Republikom Mađarskom f. Razvijanje optimalne prakse u upravljanju prirodnim dobrom i u tom okviru odgovarajuće prezentacije prirodnih vrijednosti prekograničnog značaja g. Revitalizacija staništa, reintrodukcija vrsta –na travnim staništima trajno uništavanje populacije invazivnih vrsta stabala; zaštita populacije ptičjih vrsta kroz primjenu mjera aktivne zaštite prirode postavom umjetnih gnijezdilišnih duplji <p>Povezivanje zaštićenih područja sa ekološkim koridorima u okolišu</p>	<p>1.- Član GV za turizam; Međuopćinski zavod za zaštitu spomenika kulture; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak TZGS; Tajništvo za investicije i razvitak; Služba za ekonomsko gospodarski razvitak;</p> <p>2; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak, Tajništvo za investicije i razvoj; Služba za ekonomsko privredni razvoj, JP „Palić-Ludaš</p>
UR 3	FUNKCIJALNA INFRASTRUKTURA ZA KVALITETAN ŽIVOT	<p>1) Rekonstrukcija i održavanje cestovne mreže</p> <p>2) Asfaltiranje ulica i cesta u prigradskim naseljima</p> <p>3) Izgradnja kanalizacijske mreže</p> <p>4) Redefiniranje koncepta prometa u gradu</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Odvojiti pješačke i biciklističke staze b. Izgradnja biciklističkih staza i promocija “Biciklom na posao” c. Analiza kompletne situacije parkiranja i alternativnim rješenjima povećati broj parkirnih mjesto u kritičnim zonama d. Osnaživanje sustava javnog prijevoza <p>5) Osiguranje zdrave vode za piće svim građanima grada Subotica</p> <p>6) Proširenje komunalne infrastrukture i usluga u ruralnim i prigradskim sredinama, uz prethodno pojačanje kapaciteta javnih i javno-komunalnih poduzeća</p> <p>7) Povećati pristupačnost bez prepreka osobama s invaliditetom</p>	<p>1.- Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Javno poduzeće za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje;</p> <p>2.- Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; Tajništvo za investicije i razvitak; Javno poduzeće za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje;</p> <p>3.-JKP „Vodovod i kanalizacija“;</p> <p>4.-Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i razvitak; Povjerenstvo za planove;</p> <p>5.-JKP „Vodovod i kanalizacija“;</p> <p>6.- JP i JKP grada; Član GV za komunalne djelatnosti; Tajništvo za komunalne djelatnosti, energetiku i promet;</p> <p>7.- Tajništvo za građevinarstvo</p>

GRAD SUBOTICA, RAZVOJNI PRAVAC 3. – LOKALNO EKONOMSKI-GOSPODARSKI RAZVOJ

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
LE 1	UBRZATI RAZVOJ ICT SEKTORA I KREATIVNE EKONOMIJE, KAO GRANAS VELIKOM DODANOM VRIJEDNOŠĆU	<ul style="list-style-type: none"> 1) Omogućiti upis većeg broja zainteresiranih u sve vidove obrazovanja, uz proširenje postojećih i otvaranje novih kapaciteta 2) Dovodenje istaknutih i uspješnih IT stručnjaka u Suboticu kao predavača 3) Podržati razmjenu studenata 4) Osiguranje prostora za HUB (ove) 5) Inicirati i podržati samoorganiziranje aktera kreativne ekonomije 6) Rad na privlačenju IT kompanija i free lancer 	<ul style="list-style-type: none"> 1.-Ekonomski fakultet; Građevinski fakultet, Visoka Tehnička Škola strukovnih studija; Član GV za obrazovanje 2.-IT klaster Subotica 2030 3.-Ustanove visokog obrazovanja grada 4.-5.- 6.- IT klaster Subotica 2030
LE 2	ULAGANJEM U LJUDSKE RESURSE KROZ SUVREMENO I PRIMJERENO OBRAZOVANJE POVEĆATI KONKURENTNOST LOKALNE EKONOMIJE	<ul style="list-style-type: none"> 1) Prilagođavanje fakultetskih programa zahtjevima tržišta 2) Formirati stalno tijelo koji će uz uključenje svih zainteresiranih strana sugerirati planiranje obrazovne strukture prema potrebama tržište rada 3) Osigurati mogućnost dokvalifikacije i prekvalifikacije odraslih, (po potrebi) formirati regionalni centar za obrazovanje i prekvalifikaciju, koji će po potrebi ponuditi rješenja i izvan formalnog obrazovnog sustava za stjecanje ili valorizaciju postojećeg stručnog i praktičnog znanja 4) Stvaranje uvjeta koji će privući studente i zadržati ih u gradu 5) Tehnološka i infrastrukturna modernizacija srednjih škola 6) Afirmacija i poticanje dualnog obrazovanja i prakse u kompanijama, kreiranje programa za integraciju mladih u gospodarstvo 7) Potpora nastavnom kadru u procesu dokvalifikacije za nove smjerove i materijalna potpora za akreditiranje novih smjerova 8) Povećanje transparentnosti zapošljavanja u javnom sektoru 9) Jačati socijalni i dijalog poslodavci-zaposleni 10) Organizirati gostovanje svjetski priznatih stručnjaka u atraktivnim temama za kadrove u gospodarstvu 11) Logistička i tehnička potpora grada za pripremu projekata gospodarskih subjekata koji pridonose poboljšanju uvjeta rada 12) Stvaranje posebnih programa za stimuliranje povratka stručnjaka iz inozemstva 13) Formiranje dobrovoljne baze podataka kadrova, radi povezivanja stručnjaka i zainteresiranih za njihove usluge 14) Poboljšati uvjete rada u svim javnim ustanovama 	<ul style="list-style-type: none"> 1.- Ekonomski fakultet; Građevinski fakultet; Visoka Tehnička Škola strukovnih studija; 2.-3.-NSZ 4.- Član GV za obrazovanje i kulturu; Kulturne i obrazovne ustanove; TOGS; 5.-6.- Srednje škole grad; Tajništvo za društvene djelatnosti; 7.-Tajništvo za društvene djelatnosti; 8.- 9.- Sindikati; 10.- 11.- Tajništvo za investicije i razvitak; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i razvitak; 12.- 13.- 14.- Tajništvo za društvene djelatnosti;

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
LE 3	OSIGURATI PREDUVJETE ZA RAST LOKALNE EKONOMIJE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Proširenje industrijske zone i razvoj prateće infrastrukture 2) Izgradnja intermodalnog transportnog centra na željezničkom čvorištu 3) Izraditi studiju opravdanosti o formiranju male putničke i teretne zračne luke i heliodroma 4) Formiranje znanstveno tehnološkog parka u Subotici 5) Formiranje „Poduzetničke zone“ za domaće gospodarstvenike 6) Potpora domaćim investitorima sa subvencijama kako je predviđeno za inozemne investitore 7) Podržavati inicijative i programe očuvanja starih zanata 8) Posebni programi za jačanje specifičnih vidova poduzetništva: žensko poduzetništvo, mladi poduzetnici, socijalno poduzetništvo 9) Potpora poduzetnicima za sudjelovanje na međunarodnim sajmovima i konferencijama za plasiranje svojih proizvoda i usluga 10) Izrada posebne studije o mogućnostima i opravdanosti korištenja raznih vidova obnovljivih izvora energije, s referentnim proračunima isplativosti za potrebe gospodarstva 11) Razvoj informacijske platforme za potencijalne investitore 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Tajništvo za investicije i razvitak; Tajništvo za komunalne djelatnosti, promet i energetiku; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i razvitak; Ostali JP i JKP; 2.- 3.- 4.- 5.-Gospodarsko vijeće Grada Subotice; 6.-Član GV za gospodarstvo; 7.-Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; 8.- Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; Nacionalna služba za zapošljavanje; 9.- Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; 10.- Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak; 11.-
LE 4	POVEĆANJE OPSEGA I RAZINE TURISTIČKE PONUDE	<ol style="list-style-type: none"> 1) Završetak Aqua parka na Paliću 2) Uređenje centra grada i fasada 3) Izraditi poseban Program razvoja turizma grada Subotica, koji će definirati mјere, i težišta, međuovisnosti i redoslijed koraka u svezi razvijanja identificiranih prioritetnih područja u turizmu: <ol style="list-style-type: none"> a. Unaprjeđenje turističke infrastrukture b. Uspostava sustava turističkog zoniranja c. Turistička valorizacija kulturno-povijesne baštine d. Razvoj turističkih proizvoda na destinaciji i prateće infrastrukture e. Unaprjeđenje marketinga i brendiranja destinacije f. Razvoj ljudskih kapaciteta u turizmu g. Unaprjeđenje modela gospodarenja h. Formiranje primjerene turističke ponude za kratke posjete koje će biti omogućene završetkom brze pruge <p>Pod turističkim prioritetima definirane mјere iz Programa razvijanja turizma grada Subotica bit će postepeno integrirane u Srednjoročni plan Grada Subotica</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.- Park Palić“ d.o.o.; 2.-Tajništvo za investicije i razvitak; Međuopćinski zavod za zaštitu spomenika kulture; 3.- Član GV zadužen za područje turizma, investicija i međunarodnu suradnju, u suradnji sa: <ul style="list-style-type: none"> •Tajništvom za gospodarstvo, LER i turizam; •„Park Palić“ d.o.o. •TZGS •RRA Panonreg

Oznaka cilja	PRIORITETNI CILJ unutar razvojnog pravca	MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca	Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti
LE 5	POVEĆANJE ISPLATIVOSTI PROIZVODNJE U POLJOPRIVREDI	<ol style="list-style-type: none"> 1) Povezivanje poljoprivrede i IT sektora radi korištenje novih tehnologija, subvencije za uvođenje inovacija i digitalnih tehnologija u poljoprivrednu proizvodnju 2) Podrška programima, usmjerenim na preradu u proizvode veće dodane vrijednosti 3) Formiranje burze subotičkih proizvođača i brendiranje proizvoda, zajedno s pokretanjem digitalne platforme sa subotičkim proizvođačima 4) Promidžba lokalnih proizvoda i olakšanje plasmana istih kroz tržnice, sajmove i manifestacije u organizaciji gradskih institucija, što podrazumijeva i unaprijeđenje infrastrukture i opreme na tržnicama kao učinkovitim kanalima distribucije poljoprivrednih proizvoda (voća povrća i drugih proizvod biljnog i životinjskog podrijetla). 5) Stvaranje preduvjeta za prelazak na korištenje nadzemnih vodenih resursa umjesto podzemnih, što podrazumijeva revitalizaciju i izgradnju sustava kanala za navodnjavanje, razvod struje duž kanala za navodnjavanje, osiguranje svježeg dotoka vode u infrastrukturu za navodnjavanje 6) Unaprijeđenje postojećih sustava navodnjavanja, 7) osiguranje lokacija u planskim dokumentima grada i prigradskih naselja za razvoj novih suvremenih kompleksa za poljoprivredno gospodarenje -farma i subvencioniranje infrastrukturnog opremanja takvih lokacija 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Služba za poljoprivredu; IT sektor; 2.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; 3.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Služba za poljoprivredu; IT sektor; JP „Subotičke tržnice“; 4.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; Služba za poljoprivredu; IT sektor; JP „Subotičke tržnice“; 5.-6.-Član GV za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; Služba za poljoprivredu; DTD Sjeverna Bačka/Vode Vojvodine; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje; 7.- Služba za poljoprivredu; Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša; JP za gospodarenje cestama, urbanističko planiranje i stanovanje;
LE 6	POVEĆANJE OTPORNOSTI LOKALNE ZAJEDNICE PROTIV VIS MAJOR SITUACIJA	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ažuriranje planova za reagiranje u izvanrednim situacijama u slučaju epidemije, nedostatka energenata, struje, osnovnih namirnica - pripremanje planova reduciranih funkcionalnosti javnih institucija i ustanova u nadležnosti LS 2) Pripremanje informativnih i edukativnih materijala o reagiranju i postupcima građana u izvanrednim situacijama, na godišnjoj razini, podržati edukativne programe, kampanje i manifestacije s takvim sadržajima 3) Jačanje povjerenja između građana i lokalnih vlasti putem: <ul style="list-style-type: none"> • Veće transparentnost javnih finansija i građanima važnih projekata • Uspostavljanje platforme s informacijama o statusu gradskih projekata 4) Prioritet na EU projektima dati za unaprijeđenje energetske učinkovitosti stambenih objekata i proizvodnih pogona i projektima za korištenje alternativnih izvora energije 5) Izrada posebne studije o mogućnostima i opravdanosti korištenja alternativnih izvora i vidova energije za opskrbu toplane 	<ol style="list-style-type: none"> 1.- 2.- 3.- Tajništvo za financije; 4.-5.- Tajništvo za gospodarstvo, LER i turizam; Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak;

7. VEZA PRIORITETNIH CILJEVA RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE S CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA UN I PRIORITETIMA EU ZA RAZDOBLJE 2021.-2027.

7.1. Ciljevi održivog razvoja UN (Agenda 2030)

Razvojni pravci – Razvojni plan 2023.-2032.	Prioritetni ciljevi – Razvojni plan 2023.-2032.	Ciljevi održivog razvoja
<i>Razvojni pravac I KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠTVENI RAZVOJI DOBRA UPRAVA</i>	KŽ 1 LOKALNA SAMOUPRAVA KAO SERVIS GRAĐANA S KVALITETNIM USLUGAMA I TRANSPARENTNIM RADOM	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.3. Promicati politike orientirane na razvoj koje podržavaju produktivne aktivnosti, stvaranje dostojanstvenih poslova, poduzetništvo, kreativnost i inovativnost i poticati formaliziranje i rast mikropoduzeća, odnosno malih i srednjih poduzeća, uključujući i pristup finansijskim uslugama; 16. Mir, pravda i snažne institucije - 16.6 Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim razinama
	KŽ 2 MULTIKULTURALNOST I KULTURNΑ BAŠTINA KAO ŠANSA	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.7. Do 2030. osigurati stjecanje znanja i vještine svim učenicima potrebnih za promicanje održivog razvoja, između ostalog i putem edukacije o održivom razvoju i održivim stilovima života, ljudskim pravima, rodnoj ravnopravnosti, kao i o promidžbi kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici i poštovanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju; 11. Održivi gradovi i zajednice - 11.4 Pojačati napore da se zaštiti i očuva svjetska kulturna i prirodna baština
	KŽ 3 JEDNAK PRISTUP SPORTU	10. Smanjenje nejednakosti - 10.2 Do 2030. osnažiti i promicati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, bez obzira na starost, spol, invaliditet, rasu, etničku pripadnost, podrijetlo, religiju ili ekonomski i neki drugi status 11. Održivi gradovi i zajednice -11.7 Do 2030. omogućiti univerzalni pristup sigurnim, inkluzivnim i pristupačnim zelenim i javnim površinama, osobito ženama i djeci, starijim osobama i osobama s invaliditetom
	KŽ 4. - KVALITETNA I DOSTUPNA ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA BEZ PREPREKA	1. Svijet bez siromaštva - 1.3. Primijeniti odgovarajuće nacionalne sustave socijalne zaštite i mjere za sve, uključujući najugroženije i do 2030. postići dovoljno veliki obuhvat siromašnih i ranjivih 3. Dobro zdravlje -3.8. Postići univerzalni obuhvat zdravstvenom zaštitom, uključujući zaštitu od finansijskog rizika, dostupnost kvalitetnih osnovnih zdravstvenih usluga i dostupnost sigurnih, djelotvornih, kvalitetnih i jeftinih osnovnih lijekova i cjepiva za sve
	KŽ 5. SKRB O OBITELJI I BORBA PROTIV ODLJEVA STANOVNIŠTVA I PADA NATALITETA	3. Dobro zdravlje -3.7. Do 2030. osigurati univerzalni pristup uslugama koje se odnose na spolnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu uključujući planiranje obitelji, informiranje i obrazovanje, te integraciju reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe
	KŽ 6 VEĆE UKLJUČIVANJE MLADIH U KREIRANJE VLASTITE BUDUĆNOSTI	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.4. Do 2030. značajno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine, uključujući tehničke i stručne, za zapošljavanje, dostoje poslove i poduzetništvo; 10. Smanjenje nejednakosti - 10.2 Do 2030. osnažiti i promicati socijalnu, ekonomsku i političku inkluziju svih, neovisno o starosti, spolu, invaliditetu, rasi, etničkoj pripadnosti, podrijetlu, religiji ili ekonomskom i nekom drugom statusu

Razvojni pravci – Razvojni plan 2023.-2032.	Prioritetni ciljevi – Razvojni plan 2023-2032	Ciljevi održivog razvoja
<i>Razvojni pravac 1 KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠTVENI RAZVOJ I DOBRA UPRAVA</i>	KŽ 7 SIGURNO OKRUŽENJE ZA ŽIVOT I RAD	<p>8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.8. Zaštiti radna prava i promicati sigurno radno okruženje za sve radnike, uključujući radnike migrante, a posebno žene migrante, i one koji rade opasne poslove;</p> <p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.1 Do 2030. svima osigurati pristup adekvatnom, sigurnom i pristupačnom stanovanju i osnovnim uslugama, unaprijediti naselja bez osnovnih uvjeta za život</p>
	KŽ 8 RAZVOJ SUBOTICE PO KONCEPTU PAMETNIH (SMART) GRADOVA	<p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.3 Do 2030. unaprijediti inkluzivnu i održivu urbanizaciju i kapacitete za participativno, integrirano i održivo planiranje i upravljanje ljudskim naseljima u svim zemljama</p>
	KŽ 9 JEDNOMJERNI RAZVOJ SVIH MJESNIH ZAJEDNICA	<p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.1 Do 2030. svima osigurati pristup adekvatnom, sigurnom i pristupačnom stanovanju i osnovnim uslugama, unaprijediti naselja bez uvjeta za život</p>

Razvojni pravci – Razvojni plan 2023-2032	Prioritetni ciljevi – Razvojni plan 2023-2032	Ciljevi održivog razvoja
<i>Razvojni pravac 2 URBANI RAZVOJ KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA</i>	UR 1 ZDRAV OKOLIŠ ZA SVE GRAĐANE	<p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativan utjecaj gradova na okoliš mjerjen po glavi stanovnika, s posebnom pozornošću na kvalitetu zraka i gospodarenje otpadom na općinskoj i drugim razinama</p> <p>6. Čista voda i sanitarni uvjeti - 6.3. Do 2030. poboljšati kvalitetu vode smanjenjem onečišćenja, eliminirati odlaganje i na najmanju moguću mjeru svesti ispuštanje opasnih kemikalija i tvari, prepoloviti udio nepročišćenih otpadnih voda i bitno povećati recikliranje i sigurnu ponovnu uporabu na globalnoj razini</p> <p>12. Odgovorna proizvodnja i potrošnja - 12.5 Do 2030. značajno smanjiti proizvodnju otpada kroz prevenciju, redukciju, recikliranje i ponovno korištenje</p>
	UR 2 UNAPREĐENJE I VALORIZACIJA PRIRODNOG I IZGRAĐENOGL OKOLIŠA	<p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativni utjecaj gradova na okoliš mjerjen po glavi stanovnika, s posebnom pozornošću na kvalitetu zraka i gospodarenje otpadom na općinskoj i drugim razinama</p> <p>12. Odgovorna proizvodnja i potrošnja - 12.2. Do 2030. postići održivo upravljanje i učinkovito korištenje prirodnih resursa</p>
	UR 3 FUNKCIONALNA INFRASTRUKTURA ZA KVALITETAN ŽIVOT	<p>11. Održivi gradovi i zajednice - 11.6 Do 2030. smanjiti negativan utjecaj gradova na okoliš mjerjen po glavi stanovnika, s posebnom pozornošću na kvalitetu zraka i gospodarenje otpadom na općinskoj i drugim razinama</p> <p>9. Industrija, inovacije i infrastruktura-9.1. Razviti kvalitetnu, pouzdanu, održivu i otpornu infrastrukturu, uključujući regionalnu i prekograničnu infrastrukturu, kako bi se podržali ekonomski razvoj i ljudsko blagostanje, s fokusom na jeftinom i jednakom pristupu za sve</p>

Razvojni pravci – Razvojni plan 2023-2032	Prioritetni ciljevi – Razvojni plan 2023-2032	Ciljevi održivog razvoja
<i>Razvojni pravac 3 LOKALNO-EKONOMSKO/ GOSPODARSKI RAZVOJ</i>	LE 1 UBRZATI RAZVOJ ICT SEKTORA I KREATIVNE EKONOMIJE, KAO GRANE S VELIKOM DODANOM VRIJEDNOŠĆU	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.2. Postizanje viših razina ekonomske produktivnosti kroz diversifikaciju, tehnološku nadogradnju i inovacije, uključujući fokusiranje na radno intenzivne i visoko profitabilne sektore
	LE 2 ULAGANJEM U LJUDSKE RESURSE KROZ SUVREMENO I PRIMJERENO OBRAZOVANJE POVEĆATI KONKURENTNOST LOKALNE EKONOMIJE	4. Kvalitetno obrazovanje - 4.4. Do 2030. značajno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne vještine, uključujući tehničke i stručne, za zapošljavanje, dostoje poslove i poduzetništvo
	LE 3 STVORITI PREDUVJETE ZA RAST LOKALNE EKONOMIJE	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.3. Promicati razvojno orijentirane politike koje podupiru produktivne aktivnosti, stvaranje dostojanstvenih poslova, poduzetništvo, kreativnost i inovativnost i poticati formalizaciju i rast mikropoduzeća, odnosno malih i srednjih poduzeća, uključujući i pristup finansijskim uslugama;
	LE 4 POVEĆANJE OPSEGA I RAZINE TURISTIČKE PONUDE	8. Dostojanstven rad i ekonomski rast - 8.9. Do 2030. dizajnirati i provoditi politike za promoviranje održivog turizma koji stvara radna mjesta i promiče lokalnu kulturu i proizvode
	LE 5 POVEĆANJE ISPLATIVOSTI PROIZVODNJE U POLJOPRIVREDI	2. Svijet bez gladi - 2.3. Do 2030. udvostručiti poljoprivrednu produktivnost i prihode malih proizvođača hrane, osobito žena, autohtonih naroda, obiteljskih poljoprivrednih proizvođača, stočara i ribara, kroz siguran i jednak pristup zemljištu, drugim proizvodnim resursima i podacima, saznanjima, finansijskim uslugama, tržištima i mogućnostima za ostvarivanje dodatne vrijednosti, odnosno za zapošljavanje izvan poljoprivrede 2.4. Do 2030. osigurati održive sustave za proizvodnju hrane i primjeniti otporne poljoprivredne prakse za povećanje produktivnosti i proizvodnje, koje pomažu održavanju ekosustava, koje jačaju kapacitet prilagodljivosti klimatskim promjenama, ekstremnim vremenskim uvjetima, sušama, poplavama i ostalim katastrofama, i koje progresivno poboljšavaju kvalitetu tla
	LE 6 POVEĆANJE OTPORNOSTI LOKALNE ZAJEDNICE PROTIV VIS MAJOR SITUACIJA	16. Mir, pravda i snažne institucije - 16.6 Razviti djelotvorne, odgovorne i transparentne institucije na svim razinama 11. Održivi gradovi i zajednice - 11.5 Do 2030. značajno smanjiti broj smrtnih slučajeva, broj ugroženih ljudi i izravne ekonomske gubitke u odnosu na globalni bruto domaći proizvod prouzročen katastrofama, uključujući i one povezane s vodom, usmjeravajući pozornost na zaštitu siromašnih i onih u stanjima ranjivosti

7.2. Prioriteti EU za razdoblje 2021.-2027.

Razvojni pravci – Razvojni plan 2023.-2032.	Prioritetni ciljevi – Razvojni plan 2023.-2032.	Prioriteti EU za razdoblje 2021.-2027.
Razvojni pravac 1 KVALITETA ŽIVOTA, DRUŠVENI RAZVOJ I DOBRA UPRAVA	KŽ 1 LOKALNA SAMOUPRAVA KAO SERVIS GRAĐANA S KVALITETNIM USLUGAMA I TRANSPARENTNIM RADOM	Pametnija Europa kroz inovacije, digitalizaciju, gospodarsku transformaciju i podršku malim i srednjim poduzećima
	KŽ 2 MULTIKULTURALNOST I KULTURNA BAŠTINA KAO ŠANSA	Europa bliža građanima, podupiranjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja diljem EU
	KŽ 3 JEDNAK PRISTUP SPORTU	
	KŽ 4. KVALITETNA I DOSTUPNA ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA BEZ PREPREKA	Socijalnija Europa, postizanje stupa socijalnih prava EU i potpora kvalitetnom zaposljavanju, obrazovanju, vještinama, socijalnoj inkluziji i jednakom pristupu zdravstvenoj zaštiti
	KŽ 5. SKRB O OBITELJI I BORBA PROTIV ODLJEVA STANOVNJIŠTVA I PADA NATALITETA	
	KŽ 6 VEĆE UKLUČIVANJE MLADIH U KREIRANJE VLASTITE BUDUĆNOSTI	Europa bliža građanima, podupiranjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja diljem EU
	KŽ 7 SUGURNO OKRUŽENJE ZA ŽIVOT I RAD	Socijalnija Europa, postizanje stupa socijalnih prava EU i potpora kvalitetnom zaposljavanju, obrazovanju, vještinama, socijalnoj inkluziji i jednakom pristupu zdravstvenoj zaštiti
	KŽ 8 RAZVOJ SUBOTICE PO KONCEPTU PAMETNIH (SMART) GRADOVA	Povezanija Europa sa strateškim transportnim i digitalnim mrežama
	KŽ 9 RAVNOMJERNI RAZVOJ SVIH Mjesnih ZAJEDNICA	Europa bliža građanima, podupiranjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja diljem EU
Razvojni pravac 2 URBANI RAZVOJ KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ZAŠTITA OKOLIŠA	UR 1 ZDRAV OKOLIŠ ZA SVE GRADANE	Zelenija Europa bez ugljičnog dioksida, provedbom Pariškog sporazuma i ulaganjem u energetsku tranziciju, obnovljive izvore i borbu protiv klimatskih promjena
	UR 2 UNAPREĐENJE I VALORIZACIJA PRIRODNOG I IZGRADENOG OKOLIŠA	
	UR 3 FUNKCIONALNA INFRASTRUKTURA ZA KVALITETAN ŽIVOT	Europa bliža građanima, podupiranjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja diljem EU
Razvojni pravac 3 LOKALNO EKONOMSKO-GOSPODARSKI RAZVOJ	LE 1 UBRZATI RAZVOJ ICT SEKTORA I KREATIVNE EKONOMIJE, KAO GRANE S VELIKOM DODANOM VREDNOŠĆU	Povezanija Europa sa strateškim transportnim i digitalnim mrežama Pametnija Europa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i potporu malim i srednjim poduzećima
	LE 2 ULAGANJEM U LJUDSKE RESURSE KROZ SUVREMENO I PRIMJERENO OBRAZOVANJE POVEĆATI KONKURENTNOST LOKALNE EKONOMIJE	
	LE 3 OSIGURATI PREDUVJETE ZA RAST LOKALNE EKONOMIJE	Pametnija Europa kroz inovacije, digitalizaciju, ekonomsku transformaciju i potporu malim i srednjim poduzećima
	LE 4 POVEĆANJE OPSEGА I RAZINE TURISTIČKE PONUДЕ	
	LE 5 POVEĆANJE ISPLATIVOSTI PROIZVODNJE U POLJOPRIVREDI	
	LE 6 POVEĆANJE OTPORNOSTI LOKALNE ZAJEDNICE PROTIV VIS MAJOR SITUACIJA	Europa bliža građanima, podupiranjem lokalnih strategija razvoja i održivog urbanog razvoja diljem EU

8. PRIORITETI I INVESTICIJE VAŽNE ZA GRAD SUBOTICU, KOJE NISU U NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

Prioritetno područje	Projekti važni za GRAD SUBOTICU, koji nisu u nadležnosti LS i zahtijevaju angažiranje više resornih institucija	Mogući partneri za sufinanciranje	Mogući način sufinanciranja: -kroz program (PROGRAM) -kroz projekt (PROJEKT) -javno-privatno partnerstvo JPP
	<i>Hidrosustav "Sjeverna Bačka"</i>		
<i>Vodno gospodarstvo</i>	<p><u>Podsustav Plazović – u izgradnji</u></p> <p>Izvor vode je Dunav. Kroz ovaj sustav vodu će dobiti Tavankutsko jezero i svi usputni korisnici koji se naslanjaju na vodotok Krivaju. Iz ovog sustava predviđa se provođenje vode u vodotok Čik putem spojnog kanala do dionice uzvodno od brane na Klisi, koju ne snabdijeva vodom budući kanal Orom-Čik-Krivaja faza II. preko Podsustava Tisa-Palić.</p> <p><u>Podsustav Tisa-Palić – u izgradnji</u></p> <p>Izvor vode je Tisa. Preko planiranog kanala Orom-Čik-Krivaja vodu će dobiti usputni korisnici i korisnici uz kanal Pavlovac na dionici nizvodno od ceste Žednik-Đurđin, do ulijevanja u Krivaju sve do granice s općinom Bačka Topola i nizvodno.</p> <p>Opskrba korisnika vodom na području naselja Šupljak izgradnjom vanjskog gravitacijskog cjevovoda s postojećim kanalom Orom-Palić.</p>	Vode Vojvodine, PS za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo	PROGRAM PROJEKT
	<p><u>Opskrba vodom područja Homokhatšag u Mađarskoj i pogranične regije na području Grada Subotice- IPA program prekogranične suradnje Srbija-Mađarska- nova investicija</u></p> <p>Izvor vode je Dunav. Vodom će se na području Srbije opskrbiti korisnici u naseljima Palić, Hajdukovo i Kraljev Brig, duž graničnog pojasa s Mađarskom.</p>	Vode Vojvodine, PS za poljoprivredu, vodno gospodarstvo i šumarstvo,	PROGRAM PROJEKT
<i>Infrastruktura</i>	<p><i>Čista Srbija</i> <i>Izgradnja 110 km kanalizacije i dva Pročistača (Čantavir i Bajmak)</i></p>	Resorno Ministarstvo, Vlada Republike Srbije	PROJEKT
<i>Razvitak prometne infrastrukture</i>	<i>Poboljšanje vodnog sustava</i>	Resorno Ministarstvo	PROJEKT
	<i>Revitalizacija regionalnih cesta</i>	Resorno Ministarstvo, APV, Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKT

	<i>Izgradnja prometnice između Oroma i Čantavira</i>	Resorno Ministarstvo, APV, Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKT
	<i>Izgradnja regionalne ceste između Subotice i Sente</i>	Resorno Ministarstvo, APV Putevi Srbije AD	PROGRAM PROJEKT
	<i>Proširenje obilaznice Y kraka kako bi zadovoljavao uvjete državnih cesta IA reda</i>	Vlada republike Srbije	PROJEKT
	<i>Obnova pruge Subotica - Baja</i>	Vlada republike Srbije	PROJEKT
	<i>Izgradnja brze pruge između Beograda i Budimpešte</i>	Resorno Ministarstvo, Željeznice Srbije AD	PROJEKT
	<i>Izgradnja logističkog centra s intermodalnim terminalom u Malom Bajmoku</i>	Interreg IPA HU-SRB, Željeznica Srbije AD	PROJKT JPP
Kultura	<i>Završetak izgradnje i rekonstrukcije Narodnog kazališta</i>	Ministarstvo kulture i informiranja, APV, Grad Subotice	PROJEKT
Sport i mladi	<i>Završetak izgradnje Studentskog odmarališta na Paliću</i>	Resorno Ministarstvo	PROJEKT
Zdravstvo	<i>Rekonstrukcija Opće bolnice</i>	Resorno Ministarstvo	PRIJEKT
Obrazovanje	<i>Rekonstrukcija, adaptacija, dogradnja Kemijsko tehnološke škole – II faza</i>	Resorno Ministarstvo	PROJEKT
	<i>Rekonstrukcija, adaptacija, dogradnja i izgradnja nove zgrade praktične nastave Tehničke škole „Ivan Sarić“</i>	Resorno Ministarstvo	PROJEKT
	<i>Rekonstrukcija škole „Matija Gubec“ Tavnačić</i>	Resorno Ministarstvo	PROJEKT

	<i>Rekonstrukcija zgrade i izgradnja dvorane za tjelesni odgoj OŠ „Đuro Salaj“</i>	Resorno Ministerstvo	PROJEKT
	<i>Rekonstrukcija adaptacija i obnova Sokolskog doma</i>		
	<i>Izgradnja vrtića na Paliću</i>		
	<i>Izgradnja ambulante na Paliću</i>		
	<i>Rekonstrukcija i nadogradnja dječjih vrtića „Mandarina“ i „Sanda Marjanović“</i>		
	<i>Izgradnja nove dvorane sportova</i>		
	<i>Natkrivanje Stadiona malih sportova</i>		

9. OKVIR ZA PROVEDBU, PRAĆENJE PROVEDBE, IZVJEŠTAVANJE I VREDNOVANJE RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICE

Skupština Grada Subotice je na 20. sjednici održanoj dana 03. ožujka 2022. godine, donijela Odluku o pokretanju procesa izrade Razvojnog plana grada Subotice za razdoblje 2023.-2032. godine sukladno Zakonu o planskom sustavu Republike Srbije.

Proces implementacije Plana razvoja mora biti jasno definiran. Ključni akteri moraju biti svjesni svojih uloga i odgovornosti. U cilju uspješne implementacije svake faze Razvojnog plana, proces realizacije pored aktivnosti upravljanja mora uključiti i aktivnosti na praćenju provedbe pojedinih mjera, kao i analizu efektivnosti i učinkovitosti provedenog. Sustav upravljanja obuhvaća procese planiranja, organizacije, izbora ljudi, koordiniranja, upravljanja i kontrole, uključujući i angažiranje ljudskih, finansijskih, tehnoloških i prirodnih resursa.

Proces strateškog planiranja je dinamičan proces i finalni dokumenti se promatraju kao dinamični, odnosno promjenljivi alati. U tom kontekstu, cijelokupni proces planiranja definiran je kao trogodišnji ciklus analize – planiranja – programiranja – implementacije – realizacije – praćenja – procjene – ponovne analize, itd. Proces se kompletno preispituje na 3 godine. Definiranje fokusa, odnosno izbor prioritetnih ciljeva realizacije u prvom narednom trogodišnjem razdoblju vrši se u roku od 6 mjeseci od donošenja Razvojnog plana.

Potrebu preciznog praćenje realizacije nalaže i nastupajuća obveza izrade Srednjoročnog razvojnog plana LS, koji je ujedno i vrlo precizan akcijski plan za postizanje planiranih prioritetnih ciljeva, kroz realizaciju predviđenih mjera.

Srednjoročni plan je dokument, u kojem će se na jednom mjestu u formi akcijskog plana naći sve mjere, programi i projekti koji se realiziraju u dotičnoj godini, a planirani su u Razvojnom planu grada ili u nižim, specijaliziranim strateškim dokumentima ili akcijskim planovima.

Preciznu razradu u Razvojnom planu predviđenih mjera u formi akcijskog plana za njihovu realizaciju pripremaju imenovani nositelji dotičnih mjera pod nazivom “Nositelji realizacije mjera i koordinacije aktivnosti” u dijelu, u kojem su opisani pojedinačni razvojni pravci u tablici PRIORITETNI CILJ - MJERE za ostvarivanje prioritetnih ciljeva - NOSITELJI realizacije mjera i koordinacije aktivnosti.

Detaljna (godišnja) razrada koraka za realizaciju određene mjerne iz Plana razvoja od strane Nositelja mjera radi se u sklopu procesa izrade Srednjoročnog plana, i isti se ponavlja svake godine.

Srednjoročni plan priprema se na 3 godine i svake se godine ažurira, na način, da se usporedo sa izvješćem o realizaciji za tekuću, tj. upravo prošlu godinu, dodaju mjerne i akcijski plan za godinu ispred (preostale dvije godine). Zahvaljujući tome LS, a i njezina izvršna tijela uvijek će imati precizan akcijski plan za realizaciju definiranih strateških prioriteta za naredne tri godine. Tanko Srednjoročni plan postaje iznimno važan, nezaobilazni dokument prilikom sastavljanja godišnjeg proračuna LS.

Primjena Plana razvoja lokalne zajednice utemeljena je na implementaciji srednjoročnog plana, dobroj organizacijskoj strukturi i angažiranju zainteresiranih aktera. Proces implementacije Plana razvoja lokalne zajednice inkorporiran je i koristi postojeću strukturu lokalne administracije. Odgovornost za praćenje provedbe Razvojnog plana imat će Grad Subotica, odnosno za to određena tijela.

Grad Subotica će pratiti i vrednovati realizaciju usvojenog Plana razvoja praktički u kontinuitetu, a na godišnjoj razini o tome će pripremati izvješće koje će objavljivati u definiranim okvirima i rokovima.

Proces praćenja i vrednovanja realizacije usvojenog Plana razvoja sastoji se od tri aktivnosti koje slijede jedna za drugom:

- Praćenje (monitoring) tekućih aktivnosti na provedbi mjera, predviđenih strateškim dokumentima
- Vrednovanje (evaluacija) uspješnosti realiziranih mjera i utjecaja na ciljani problem
- Izvještavanje o rezultatima i formuliranje preporuka za poboljšanje rada

Odgovorna tijela za provedbu ovih aktivnosti su: Gradska uprava, Tim/povjerenstvo za provedbu Razvojnog plana grada Subotice, Gradsko vijeće. Raspored zadataka, odgovornosti i rokove će sukladno Statutu Grada svojom odlukom/rješenjem urediti gradonačelnik/gradsko vijeće.

Tim/povjerenstvo za provedbu Razvojnog plana odlukom imenuje gradonačelnik, a čine ga predstavnici najvažnijih lokalnih organizacija i ustanova, te predstavnici gospodarstva i nevladinog sektora. Tim za provedbu Razvojnog plana se u procesu vrednovanja postignutih učinaka, sastaje najmanje jednom godišnje, ili više puta po potrebi, na temelju Odluke gradonačelnika i svog poslovnika o radu.

Praćenje (monitoring) realizacije mjera definiranih Razvojnim planom je sustav prikupljanja i obrade podataka u svezi s realizacijom pojedinih aktivnosti u okviru svake od mjera. Svrha prikupljanja i obrade podataka je usporedba postignutih rezultata u okviru svake od mjere, u odnosu na planirane. Praćenje se vrši kontinuirano, a za to se koriste definirani obrasci i baze podataka koje je potrebno ažurirati sukladno dostupnim podacima službene statistike. Posebno je važno voditi računa o jasnom definiranju uloga i odgovornosti u dijelu prikupljanja podataka, gdje će ovaj posao biti definiran kao sistemska aktivnost, a ne kao jednokratni zadatak. Prilikom prikupljanja podataka u procesu izrade Razvojnog plana, izričito se vodilo računa o tome, da svi korišteni podaci budu iz službenih, lokalnim samoupravama besplatno dostupnih, državnih baza podataka, upravo iz razloga, da se osigura naknadno ažuriranje podataka, a ujedno praćenje učinaka realiziranih mjera.

Vrednovanje (evaluacija) realizacije mjera počinje aktivnostima obrade prethodno prikupljenih podataka, Tim za provedbu Razvojnog plana iste prezentira gradonačelniku i gradskom vijeću, nakon čega se pristupa procesu vrednovanju učinaka, tj. postignutih pokazatelja. Postignuti rezultati se u okviru svake mjere predstavljaju pokazateljima, kvantitativno odnosno kvalitativno. Kontrolno vrednovanje vrši se nakon 3 godine, a finalno vrednovanje nakon završetka planskog razdoblja kada se vrši i vrednovanje realizacije Razvojnog plana u cijelosti. Ukoliko se tako odluči, lokalna samouprava može proces vrednovanja povjeriti i vanjskoj organizaciji koja posjeduje potrebna znanja za navedeni posao. Rezultati vrednovanja dostavljaju se gradonačelniku i Gradskom vijeću.

Izvještavanje je aktivnost koja se provodi nakon završetka aktivnosti praćenja i vrednovanja, a podrazumijeva pripremu godišnjeg izvješća o provedbi Razvojnog plana grada Subotice, u okviru postupka propisanog za izradu izvješća o provedbi srednjoročnog plana.

Grad Subotica kao obveznik srednjoročnog planiranja u obvezi je pratiti i analizirati napredak u ostvarenju ciljeva iz srednjoročnog plana i rezultate provedenih mjera i aktivnosti, te do 15. ožujka tekuće godine izraditi godišnje izvješće o provedbi srednjoročnog plana i godišnje izvješće o učinku programskog proračuna za prethodnu fiskalnu godinu.

Pored godišnjeg izvješća Gradsko vijeće, na kraju svake treće kalendarske godine od donošenja Plana razvoja, utvrđuje prijedlog izvješća o učincima provedbe Razvojnog plana, koji dostavlja na usvajanje Skupštini Grada, najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka tog roka.

Godišnje izvješće o provedbi Razvojnog plana grada Subotice i Izvješće o učincima provedbe, objavljaju se na internetskoj stranici Grada, najkasnije 15 dana od dana usvajanja.

Nakon usvajanja izvješća o učincima, Gradsko vijeće i Skupština grada mogu utvrditi potrebu provedbe revizije Razvojnog plana, na temelju čega se pristupa izradi prijedloga izmjena i dopuna Razvojnog plana. Plan razvoja Općine mijenja se i dopunjuje u proceduri propisanoj za njegovo usvajanje.

Imajući u vidu, da ažuriranje podataka, praćenje i vrednovanje realizacije, izvješćivanje, pa i revizija strateških dokumenata zahtijevaju znatno veće ljudske i tehničke resurse, nego što je to dosad bilo uobičajeno za poslove u svezi s Razvojnim planom, Grad Subotica će sagledati najadekvatnija rješenja i usmjeriti, ili ugovoriti dodatne kapacitete za kvalitetnu realizaciju ovih poslova, - uključujući i nastupajuću obvezu srednjoročnog planiranja - u roku od šest mjeseci od prihvatanja Razvojnog plana grada Subotice za razdoblje 2023.-2032.

IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O PRIJEDLOGU NACRTA RAZVOJNOG PLANA SUBOTICE ZA RAZDOBLJE 2023.-2032.godine

Na temelju članka 33. stavak 2. Zakona o planskom sustavu („Sl. glasnik RS“, br. 20/18) i članka 86. Statuta Grada Subotice („Službeni list Grada Subotice“, br. 27/19 – Pročišćeni tekst, 13/21 i 16/21), Grad Subotica i Regionalna razvojna agencija „PANONREG“ proveli su u razdoblju od 28. studenog 2022. godine do 12. prosinca 2022. godine Javnu raspravu o prijedlogu nacrtu Razvojnog plana Grada Subotice za razdoblje 2023.-2032. godine.

Regionalna razvojna agencija „PANONREG“ doo i Grad Subotica pozvali su sve zainteresirane institucije, organizacije i pojedince da sudjeluju u javnoj raspravi i upoznaju s tekstrom prijedloga nacrtu Razvojnog plana Grada Subotice za razdoblje 2023.-2032.

Nacrt Razvojnog plana Grada Subotice za razdoblje 2023.-2032. objavljen je na internetskim stranicama grada, na linku: <http://www.subotica.rs/index/page/id/15010/lg/cp>

U postupku javne rasprave održan je Otvoreni sastanak dana 05. prosinca 2022. godine, u terminu od 11 do 13 sati, na adresi Otvoreno sveučilište, Subotica, Trg cara Jovana Nenada br. 15, dvorana broj 213.

U razdoblju od 28. studenog 2022. do 12. prosinca 2022. godine primjedbe, prijedlozi i sugestije mogli su se dostaviti na sljedeću e-mail adresu:

planrazvojasubotica@gmail.com

ili poštanskim putem na adresu:

Regionalna razvojna Agencija „Panonreg“

Trg cara Jovana Nenada br. 15

24000 Subotica

s naznakom: „Razvojni plan Grada Subotice za razdoblje 2023.-2032.“.

05. prosinca 2022. godine s početkom u 11 sati, u dvorani Otvorenog sveučilišta održan je Otvoreni sastanak tj. javna rasprava o prijedlogu nacrtu Razvojnog plana Grada Subotice. Sastanku je nazočilo trideset predstavnika zainteresiranih strana, članovi Koordinacijskog tijela, predstavnici institucija, IT klastera Subotica 2030 i predstavnici Organizacija civilnog sektora.

Nazočnima se obratila i otvorila javnu raspravu Miroslava Babić, članica Koordinacijskog tijela i Koordinatorica izrade Razvojnog plana.

Endre Balassa, član tima za izradu strateškog dokumenta ukratko je prošao kroz Nacrt Razvojnog plana, Mape resursa-analize postojećeg stanja, SWOT analize realizirane na sastancima sektorskih grupa za područja:

1. Društveni razvoj, kvalitetan život i dobra uprava;
2. Urbani razvoj, komunalna infrastruktura i zaštita okoliša i
3. Lokalno ekonomski gospodarski razvoj.

Tijekom obrade podataka koristili su se isključivo službeni izvori statistički dostupnih podataka. Na temelju tih podataka Grad Subotica je u analizi postojećeg stanja uspoređivan sa sebi sličnim gradovima u Republici Srbiji (Novi Sad, Kragujevac, Zrenjanin).

Obrađeni su podaci 165 sudionika u Anketi građana o viziji grada Subotice. Postotak podudarnosti (poklapanja) izjave građana i sektorskih grupa kako vide budućnost Subotice, iznosi 90%.

Prije otvaranja Javne rasprave održan je i Partnerski forum uz nazočnost 70 sudionika, te konzultacije s članovima sektorskih grupa.

Vizija Grada Subotice:

„Subotica 2032. godine je europski grad po mjeri građanki i građanina, privlačna turistička destinacija u koji se dolazi uživati u prirodi, arhitekturi, dobroj hrani, običajima. Grad, koji je omogućio svim građanima infrastrukturu za moderan život, gdje su najznačajnije vrijednosti znanje i multikulturalnost, s učinkovitim službama i upotrebot modernih tehnologija. Mirno mjesto za obiteljski život, studentski centar koji privlači mlade iz okolice. Ima svoje sveučilište, jaku i aktivno stimulirajuću kulturnu scenu, snažnu ekonomiju i obilje modernih poslova koji idu uz razvoj IT sektora. Grad koji razmišlja zeleno, s razvojnim kapacitetom usklađenog s tempom i dinamikom rasta broja stanovnika, gdje je očuvana stara arhitektura iz razdoblja secesije i obnovljene građevine su zaštitni znak Subotice.“

Endre Balassa predstavio je Mjere i nositelje realizacije prioritetnih ciljeva.

Ciljevi su u skladu s održivim ciljevima Ujedinjenih nacija i u skladu s prioritetima Europske unije za razdoblje 2021.-2027.

Nakon usvajanja planskog dokumenta Plana razvoja bit će izrađen srednjoročni plan, gdje će se naći na jednom mjestu u formi akcijskog plana sve mjere, programi i projekti koji se realiziraju u dotičnoj godini, a planirani su u Planu razvoja ili u nižim, specijaliziranim strateškim dokumentima ili akcijskim planovima grada.

Otvoreni sastanak tj. javna rasprava završena je u 13 sati.

Predstavnici organizacija civilnog društva sudjelovali su na javnoj raspravi, na sastanku i prosljeđivanju, svojih komentara na email adresu planrazvojasubotica@gmail.com što je prikazano u narednoj tablici.

**SKRAĆENI PRIKAZ P O D N E S E N I H PRIMJEDBI NA NACRT
RAZVOJNOG PLANA GRADA SUBOTICA ZA RAZDOBLJE 2023.-2032.
GODINE S KRAĆIM OBRAZLOŽENJEM PRIMJEDBI I SUGESTIJA NA
PODNESENE PRIMJEDBE**

Broj	Kratak opis primjedbe	Primjedba se prihvaca/ne prihvaca
1	<p>Prijedlog, da se u tablici na str. 50, kod oznake cilja UR1 (Zdrav okoliš za sve gradane), nakon dijela Zaštita tla i podzemnih voda, dodaju nove (precizno predložene) mjere zaštite prirode</p> <p>Prijedlog podnesen od strane Žike Reha, Šefa Službe za zaštitu okoliša i održivi razvitak, Gradska uprava</p>	Primjedba se prihvaca, i prijedlog je uvršten u tekst, stranica 52 mjere, preformulirana Mjera 1 i dodana nova 2. mjera i novi nositelj realizacije
2	<p>U tekstu je potrebno doraditi opis o osnovnim školama</p> <p>Prijedlog podnesen od strane Milanke Kostić, članice Gradskog vijeća za obrazovanje i kulturu</p>	Primjedba se prihvaca, stranica 16 opis osnovnih škola, preformuliran tekst
3	<p>Prijedlog: Arhitektonski i senzorno-kognitivno prilagođen grad osobama s invaliditetom i Osnivanje Habilitaciono-rehabilitacijskog centra u kojem bi se na dnevnoj razini provodile fizikalne terapije potrebne osobama s lokomotornim, senzornim i kognitivnim smetnjama – (da “aktivnosti na rehabilitaciji” budu uvrštene u dijelu KŽ4)</p> <p>Prijedlog podnesen od strane Društva za cerebralnu i dječju paralizu i Mreže MOPOSI – Ljiljana Beganović</p>	Suština prijedloga se prihvaca, stranica 54. mjere, mjera br. 4. proširen tekst i Mjera 6. Sad izgleda: “6, Sagledati stanje i uklanjanjem postojećih barijera osigurati dostupnost javnih servisa, školovanja i kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom, dosljedno skrbiti o rehabilitaciji i njihovom zapošljavanju“
4	<p>Predloženi nacrt definira veći broj prioritetnih ciljeva, i teško je prepoznati fokus, oko kojeg bi se mogla postići sinergija raznih subjekata</p> <p>Komentar je dao IT Klaster Subotica 2030</p>	U komunikaciji s predlagačem, postignut je zajedničko kompromisno rješenje, pa je na temelju toga na stranici 61, stavak 3 dodana nova rečenica "Definiranje fokusa, tj. odabir prioritetnih ciljeva za realizaciju u prvom narednom trogodišnjem razdoblju se vrši u roku od 6 mjeseci od donošenja Razvojnog plana",
5	<p>Prijedlog: predlažem da se u dio u kojem se navodi veliki broj ciljeva koje treba ispuniti Razvojni plan grada, kao zaključak navede "Na svaki segment razvoja Subotice trudit ćemo se primijeniti sve mjere zaštite okoliša, biljaka i životinja, u cilju poboljšanja kvalitete života u našem gradu".</p> <p>Prijedlog podnesen od strane Sonja Mandić, dipl. pravnik, direktor, Zoološki vrt Palić</p>	<p>Mišljenje Operativnog tima je da bi predložena formulacija nepotrebno izdigla jedan od horizontalnih principa cijelog dokumenta iz konteksta. Ista namjera se jasno prepoznaje i u sadašnjem tekstu nacrta.</p> <p>Naš prijedlog: "Ne prihvaca se prijedlog"</p>
6	<p>Prijedlog: na stranici 54 u dijelu pod naslovom „Mjere za ostvarivanje prioritetnih ciljeva unutar razvojnog pravca (cilj LE 5)-</p> <p>POVEĆANJE ISPLATIVOSTI PROIZVODNJE U POLJOPRIVREDI, predlažemo dopunu stavka 4. riječju „tržnice“ i dopunu mjera za još novi članak 4a): Unaprjeđenje infrastrukture i opreme na tržnicama kao učinkovitim kanalima distribucije poljoprivrednih proizvoda (voća, povrća i drugih proizvoda biljnog i životinjskog podrijetla).</p>	Predlog se prihvata, preformulisan je na strani 54. mera br 4. proširen tekst, primedba je ugrađena u izvorni tekst, bez dodavanja novog člana

	Prijedlog podnesen od strane Save Duvnjaka, JKP „Subotičke tržnice“	
7	g. Berta Robert u svom dopisu i dostavljenim materijalima skreće pozornost na „ <i>temu „Regulatorni okvir i međunarodni standardi za kvantifikaciju i izvještavanje o emisijama GHG i ugljični otisak proizvoda“</i> i razvojni koncept „ <i>Green Road of Subotica (EU) by EFS systems</i> “ i kroz dostavljene materijale nudi koncepte za borbu protiv klimatskih promjena u široj regiji Subotice.	Mišljenje Operativnog tima je da su predloženi materijali suglasni duhu i prioritetnim ciljevima Nacrta Razvojnog plana i kroz razradu srednjoročnog plana moguće je uzeti u obzir iste, s ostalim inputima stručne javnosti. Imajući u vidu da postojeći tekst Nacrta pruža dovoljno kvalitetan okvir za djelovanje, nema potrebe isti mijenjati.

Koordinacijski tim za izradu Razvojnog plana predlaže Gradskom vijeću da sve navedene konstatacije i stavove u svezi podnesenih primjedbi na nacrt Razvojnog plana grada Subotica za razdoblje 2023.-2032. godine prihvati u potpunosti.

Ovo izvješće o provedenoj javnoj raspravi o nacrtu Razvojnog plana Grada Subotice za razdoblje 2023.-2032. godine, dostavlja se Gradskom vijeću radi utvrđivanja prijedloga Razvojnog plana grada Subotica za razdoblje 2023.-2032.godine.

U Subotici,
Dana 14.12.2022. godine.